

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΛΑΡΔΗ ΧΡΥΣΩ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΠΑΤΡΑ 2001

ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Μετά από αρκετό ψάξιμο και πολλές ώρες μελέτης έχω φθάσει στο τέλος της προσπάθειας μου αυτής.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά όλους όσους με βοήθησαν για την εκπόνηση της πτυχιακής μου εργασίας. Ιδιαίτερα ευχαριστώ τον καθηγητή μου Γεώργιο Σωτηρόπουλο για την συνεχή βοήθεια του, τους γονείς και τ' αδέρφια μου, που ήταν πηγή δύναμης στον αγώνα μου, καθώς επίσης τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.), την Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, τις τοπικές εφημερίδες και τα περιοδικά.

Εύχομαι μέσα απο αυτές τις σελίδες να καταφέρω και γώ να βάλω ένα μικρό λιθαράκι στις προσπάθειες όλων αυτών που υποστηρίζουν ότι:

Ο Κυπριακός Τουρισμός έχει ακολουθήσει μια ανοδική πορεία που στηρίζει την οικονομία του τόπου όσο κανένας άλλος τομέας. Δημόσιος και ιδιωτικός τομέας, πραγματοποιούν σημαντικό αναπτυξιακό έργο στον τουρίστα που αποτελεί την σπονδυλική στήλη της Κυπριακής οικονομίας τροφοδοτώντας την με πολύτιμο ξένο συνάλλαγμα, ενισχύοντας το ισοζύγιο πληρωμών, προσφέροντας απασχόληση σε ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού και συμβάλλοντας ουσιαστικά στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου και στην ευημερία του κυπριακού λαού.

Χρύσω Λαρδή

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.
1. <u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	2
♦ Ιστορική Αναδρομή	3
2. <u>Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ</u>	6
(α) Γεωγραφικός Χώρος	6
(β) Κλίμα	6
(γ) Χλωρίδα – Πανίδα	7
(δ) Διατροφικές Συνήθειες	7
3. <u>ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ</u>	9
(α) Οι Δρόμοι	9
(β) Ωράριο Καταστημάτων	11
(γ) Νόμισμα	11
(δ) Αεροδρόμια	11
(ε) Λιμάνια	13
(στ) Λεωφορεία, Ταξί, Ενοικιαζόμενα Οχήματα, Οργανωμένες Εκδρομές	15
(ζ) Διαμονή	16
4. <u>ΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ – ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ</u>	18
(α) Λευκωσία	18
(β) Λεμεσός	19
(γ) Λάρνακα	21
(δ) Πάφος	23
(ε) Αμμόχωστος (Παραλίμνι – Αγία Νάπα)	25
(στ) Τρόδος	26
5. <u>ΚΥΠΡΟΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΠΟΧΕΣ</u>	30
(α) Συνεδριακός Τουρισμός	30
- Τουριστικές εγκαταστάσεις που προσφέρουν δυνατότητες συνεδρίων	33
(β) Ναυτικός Τουρισμός	38
(γ) Θαλάσσιος Τουρισμός (κρουαζιέρες)	42
(δ) Υπαίθρια Αναχυχή	46
1. Δασικοί Εκδρομικοί Χώροι	46
2. Κατασκηνωτικοί Χώροι	48
3. Μονοπάτια Μελέτης της Φύσης	49
(ε) Εθνικά Πάρκα	51
6. <u>ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ</u>	52
(α) Η Κύπρος της Υπαίθρου	52
(β) Πρόγραμμα Αγροτουρισμού	53
(γ) Κυπριακή Εταιρεία Αγροτουρισμού	56
(δ) Προοπτικές	57
(ε) Παραδοσιακές Περιοχές	58

7. ΚΥΠΡΟΣ – ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ	60
ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ:	61
(α) Λευκωσία	64
(β) Λεμεσός	66
(γ) Λάρνακα	68
(δ) Πάφος	70
(ε) Αμμόχωστος (Παραλίμνι – Αγία Νάπα)	72
(στ) Τρόδος	
8. ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (Κ.Ο.Τ.)	75
(α) Ξενοδοχειακή Υποδομή και Τουριστικές Εγκαταστάσεις	75
(β) Γραφεία Κ.Ο.Τ. (εσωτερικού, εξωτερικού)	79
(γ) Συμμετοχή Κ.Ο.Τ. στις Τουριστικές Εκθέσεις 2000	81
9. ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ	85
(α) Ο Στόλος των Κ.Α. το 2001	88
(β) Αύξηση εσόδων	89
10. Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	90
11. ΠΑΡΟΝ – ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	94
(α) Αξιολόγηση του Τουριστικού Προϊόντος: Δυνάμεις – Αδυναμίες – Ευκαιρίες – Απειλές	94
(β) Ωφέλη, Προβλήματα και Εισηγήσεις για Βελτίωση του Τουριστικού Τομέα	96
(γ) Ποιοτικός Τουρισμός	99
1. Αναβάθμιση του Τουριστικού Προϊόντος	
2. Παράγοντες Προσέλκυσης Ποιοτικού Τουρισμού	
(δ) Μακροπρόθεσμα Στρατηγικά Σχέδια και Προγραμματισμός	104
12. ΚΥΠΡΟΣ – ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	109
(α) Εναρμόνιση της Τουριστικής Βιομηχανίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση	109
(β) Οι Επιπτώσεις του ΕΥΡΩ στον Τουρισμό	113
13. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΠΙΝΑΚΕΣ	116
• Τουριστικές Αφίξεις Ιανουάριος – Απρίλιος 2001	116
• Ποσοστά Τουριστικών Αφίξεων 2000	118
• Γενικά Στοιχεία Παραμονής Περιηγητών 1999-2000	119
• Τουριστικές Αφίξεις Κατά Μήνα 1999	119
• Ετήσια Στατιστικά Στοιχεία Αφίξεων 1995-1999	120
• Ποιοί Έρχονται και από πού 1997, 1998	121
• Η Παγκόσμια Πίτα του Τουρισμού 1960-1998	121
• Χάρτης Ξενάγησης	122

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κύπρος είναι ένα νησί με τεράστια ποικιλία τοπίου. Είναι ένας χώρος άνετος, σύγχρονος, γεμάτος εκπλήξεις, ένας χώρος όπου η ιστορία, το παρελθόν, η παράδοση και η σύγχρονη ζωή πορεύονται μαζί σ' ένα σύνολο που αξίζει κανείς να το δει και να το μελετήσει. Είναι ένας χώρος ιδιαίτερα προικισμένος από τη φύση, ένας χώρος Μεσογειακός με κλίμα ευχάριστο, ιδανικό για διακοπές.

Παρά το μικρό μέγεθος της η Κύπρος είναι πλούσια σε ιστορία και πολιτιστική παράδοση. Ο μύθος, η παράδοση και η πραγματικότητα δένονται μαζί.

Είναι ένα νησί με μεγάλη καρδιά που προσφέρει στους επισκέπτες ένα γενναιοδωρο καλοσώρισμα και τους υποδέχεται σαν φίλους.

Είναι ακόμα τόπος για φώνια για όλη τη Μέση Ανατολή. Και δεν είναι μόνο τα τοπικά είδη, όπως τα περίφημα Λευκαρίτικα, τα έργα αγγειοπλαστικής, αργυροχοΐας και χρυσοχοΐας είναι και όλα τα αγαθά της Ευρώπης και γενικά όλου του κόσμου που μπορεί να βρει κανείς σε δελεαστικές τιμές.

Αναπόσπαστο στοιχείο των διακοπών είναι το καλό φαγητό. Το υψηλό επίπεδο της φρεσκάδας και της υγιεινής της Κυπριακής κουζίνας καθώς και η φιλική εξυπηρέτηση αφήνουν στους ξένους επισκέπτες τις καλύτερες εντυπώσεις.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ολόκληρη η Κύπρος είναι μια περίλαμπρη περιοχή πολιτισμού . Είναι ένα νησί όπου η ιστορία και ο πολιτισμός ταξιδεύει 10000 χρόνια πριν, έτσι υπάρχει κάτι από όλους – Νεολιθικοί συνοικισμοί, αρχαίοι τάφοι, Ελληνορωμαϊκοί ναοί και αμφιθέατρα, Ρωμαϊκές επαύλεις με μωσαϊκά πατώματα, παλιές Χριστιανικές βασιλικές, βυζαντινές εκκλησίες και μοναστήρια με πανέμορφες τοιχογραφίες, Μεσαιωνικά κάστρα, Ισλαμικά μνημεία.

Είναι το νησί που συνδέεται με την γέννηση της Αφροδίτης, της αρχαίας Ελληνικής θεότητας της ομορφιάς και της αγάπης.

Ο τουρισμός της Κύπρου αρχίζει να αναπτύσσεται το 1960 με την ανεξαρτησία. Η Κύπρος από τότε είναι ένα από τα κυριότερα τουριστικά κέντρα της Μεσογείου με τον τουρισμό σαν στυλοβάτη της οικονομίας.

Το τουρισμός όμως του νησιού υπέστη σημαντικό πλήγμα το 1974 σαν αποτέλεσμα της Τουρκικής εισβολής. Ο Τουρκικός στρατός κατέλαβε το 37% του εδάφους της Κύπρου, το βόρειο αυτό τμήμα περιείχε το 70% των φυσικών της πόρων. Οι πόλεις της Κερύνειας και της Αμμοχώστου, τα μεγαλύτερα παραλιακά θέρετρα κατέληξαν στο τουρκοκρατούμενο αυτό κομμάτι, έτσι στερήσαν το νησί από 65% των τουριστικών κλινών και 87% των τουριστικών μονάδων υπό κατασκευή. Το διεθνές αεροδρόμιο της πρωτεύουσας Λευκωσίας, της μόνης μοιρασμένης πρωτεύουσας της Ευρώπης, είναι σε ουδέτερη ζώνη και εκτός λειτουργίας από το 1974. Πολλές αρχαιολογικές περιοχές, όπως η Σαλαμίνα, η Έγκωμη και οι Σόλοι, καθώς επίσης και τα Μεσαιωνικά κάστρα του Αγίου Ιλαρίωνα και της Καντάρας και πολλές βυζαντινές εκκλησίες, έμειναν στα χέρια του τούρκου κατακτητή.

Μετά από πολλές προσπάθειες η τουριστική βιομηχανία ξαναζωντάνεψε. Στις ελεύθερες περιοχές της Λάρνακας, της Λεμεσού και της Πάφου κτίστηκαν νέα ξενοδοχεία και εκτελέστηκε σημαντική αναδομική δουλειά. Σε διάστημα μόνο 5 χρόνων μετά την τουρκική εισβολή, οι τουριστικές αφίξεις ξεπέρασαν αυτές του 1973. Το 1998 2.222.706 τουρίστες επισκέφθηκαν το ελεύθερο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας φέρνοντας περισσότερο από 8,78 εκατομμύρια Λίρες Κύπρου σε ξένο συνάλλαγμα σε σύγκριση με 25,700 αφίξεις το 1960 και 1,8 εκατομμύρια Λίρες Κύπρου σε ξένο συνάλλαγμα .

Στοιχεία και αριθμοί που αντικατοπτρίζουν την αναπτυξιακή πορεία του Τουριστικού τομέα επισυνάπτονται παρακάτω:

Ενώ το 1973 ο αριθμός των τουριστών ανερχόταν στις 264,066, το 1975 μειώθηκε στις 47,084 (μείωση 82,2%). Ανάλογη περίπτωση μείωση υπήρξε και στα έσοδα από τον τουρισμό, από £23,8 εκατ. το 1973, στα £5,4 εκατ. το 1975. Αρχίζοντας από το 1975 ο τουριστικός τομέας αναπτύχθηκε με ταχύτατους ρυθμούς. Έτσι από 47,084 τουρίστες το 1995, το 1996 αυξήθηκαν σε 2 εκατ. Ακόμα καλύτερη είναι η κατάσταση που εμφανίζεται στον δείκτη των εσόδων από τον τουρισμό. Το 1975 τα έσοδα ήταν μόλις 5,4 εκατ., ενώ το 1996 τα έσοδα ανήλθαν στα £780 εκατ.

Τα έτη (1991, 1993, 1996) υπήρξε μείωση τόσο στον αριθμό των τουριστών όσο και στο συνάλλαγμα από τον τομέα αυτό. Το 1991 η μείωση οφειλόταν στα γεγονότα στον Κόλπο που επηρέασαν αρνητικά τον τουριστικό τομέα, το 1993 στην ύφεση που επικρατούσε στην Ευρώπη και ιδιαίτερα στην Μεγάλη Βρετανία, η οποία αποτελεί την κυριώτερη τουριστική αγορά της Κύπρου, το 1996 στην μείωση της ανταγωνιστικότητας στον τομέα και στα γεγονότα του Αυγούστου στην Δερύνεια.

Οι περισσότεροι τουρίστες στο νησί έρχονται από την Ευρώπη (92,6%), η πλειοψηφία από το Η. Βασίλειο. Άλλες σημαντικές τουριστικές αγορές της Κύπρου είναι οι Σκανδιναβικές χώρες, η Γερμανία, η Ρωσσία και οι χώρες της

παλιάς USSR, η Ελλάδα, η Ελβετία και η Ολλανδία. Υπάρχει επίσης εισροή τουριστών από την Κεντρική Ευρώπη και το Ισραήλ.

Ο κυριότερος φορέας για την προώθηση του τουρισμού στην Κύπρο είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, ένας ημικρατικός Οργανισμός που ιδρύθηκε το 1969. Στους σκοπούς του συμπεριλαμβάνονται η προώθηση ποικίλων άλλων θεμάτων του τουρισμού, όπως είναι ο συνεδριακός τουρισμός και ο αγροτουρισμός. Το 1996 37,750 σύνεδροι ήρθαν στο νησί. Η πολιτική του Κ.Ο.Τ. (Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού) είναι να βεβαιώνεται ότι το νησί προσφέρει υψηλής ποιότητας προϊόντα διαμέσου της δημιουργίας νέων αναδομικών σχεδιασμών όπως μαρίνων, πάρκων, εκδρομικών χώρων, κάμπινγκ, φυσικών μονοπατιών, τουριστικών περιπτέρων, κ.λ.π. Ο Κ.Ο.Τ. στοχεύει στην μεγιστοποίηση των κυπριακών ποσοστών των νέων τουριστικών μονάδων και στην αναβάθμιση των υπαρχουσών. Ακόμη οι προσπάθειες του Οργανισμού για ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού άρχισαν να αποφέρουν καρπούς.

Ο τουρισμό στο νησί αναπτύσσεται διαρκώς και συμβάλλει αποφασιστικά στην οικονομία. Ο ήλιος, η θάλασσα, οι φυσικές ομορφιές της Κύπρου, τα μνημεία, προσελκύουν κάθε χρόνο περισσότερους από 2.000.000 τουρίστες. Μεγάλη τουριστική κίνηση παρατηρείται στις ηλιόλουστες γραφικές ακτές, όπου έχουν αναπτυχθεί μεγάλα, σύγχρονα τουριστικά συγκροτήματα, στην Λευκωσία αλλά και στα όμορφα παραδοσιακά χωριά και θέρετρα των βουνών και στους αρχαιολογικούς και ιστορικούς χώρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(A) **ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ**

Η Κύπρος είναι το τρίτο μεγαλύτερο νησί της Μεσογείου μετά την Σικελία και τη Σαρδηνία, τοποθετείται βορειοανατολικά της Μεσογείου θάλασσας, καταβάλλοντας περιοχή 9,250 τετ. χιλ. με πληθυσμό 706.000.

Η παραλιακή γραμμή της Κύπρου είναι περίπου 720 χιλ. Τα βόρεια παράλια είναι περισσότερο βραχώδη ενώ στα νότια και νοτιοανατολικά υπάρχουν μεγάλες αμμώδεις παραλίες και λιμάνια.

Οι οροσειρές του Τρόδους βρίσκονται στα βορειοδυτικά του νησιού. Το πιο ψηλό σημείο της οροσειράς είναι στο βουνό Όλυμπος όπου το υψόμετρο φτάνει στα 1,950 μέτρα και καλύπτεται από χόνια τους χειμερινούς μήνες.

Η πρωτεύουσα του νησιού είναι η Λευκωσία και θεωρείται ως τραπεζικό και επενδυτικό κέντρο, ενώ η Λεμεσός είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη, εκεί όπου βρίσκεται το κυριότερο λιμάνι και είναι βιομηχανικό κέντρο. Άλλες σημαντικές πόλεις είναι η Λάρνακα και η Πάφος.

(B) **ΚΛΙΜΑ**

Το κλίμα της Κύπρου είναι καθαρά Μεσογειακό, θεωρείται ένα από τα πιο υγιή κλίματα στον κόσμο με μεγάλα ζεστά, ξηρά Καλοκαίρια και ευμετάβλητους Χειμώνες με σποραδικές βροχοπτώσεις και σπάνιες καταιγίδες. Κατά μέσο όρο έχει ηλιοφάνεια 330 μέρες τον χρόνο.

Το Καλοκαίρι (Ιούνιος – Σεπτέμβριος) η θερμοκρασία κυμαίνεται μεταξύ 20-38°C στα πεδινά και 15-27°C στην οροσειρά του Τρόδους. Τον Χειμώνα οι θερμοκρασίες κυμαίνονται μεταξύ 5-17 °C στα πεδινά και 0-9 °C στα ορεινά.

(Γ)

ΧΛΩΡΙΔΑ - ΠΑΝΙΔΑ

Από το πιο ψηλό σημείο της οροσειράς του Τρόοδους μέχρι τις πεδιάδες και τα παράλια της, η Κύπρος έχει να επιδείξει πολλές φυσικές ομορφιές. Πλούσια είναι η χλωρίδα και η πανίδα της με πολλά είδη βοτάνων, 127 ενδημικά είδη και περισσότερα από 1800 άγρια φυτά και μεγάλης σημασίας βιότοπους, ενδιαφέρον παρουσιάζουν το Κυπριακό αγρινό (αγριοκάτσικο) και η ποικιλία πτηνών.

Σχεδόν το 20% της επιφάνειας της η Κύπρος καλύπτεται από δάση: κέδρων, βαλανιδιών, ελάτων, πεύκων, κυπαρισσιών. Το Δάσος Τρόοδους θεωρείται σαν ένας από τους πιο σημαντικούς βιότοπους χλωρίδας σ' ολόκληρη της Ευρώπη. Ένα στα δύο φυτά που συναντά κανείς στα πιο ψηλά υψόμετρα παρουσιάζει ειδικό ενδιαφέρον, είτε γιατί είναι ενδημικό της Κύπρου, είτε γιατί είναι σπάνιο, είτε, τέλος, γιατί το συναντάμε μόνο στο Τρόοδος. Ο Μαντόπευκος, το Κυπαρίσσι ή ο Αόρατος του Τρόοδους, η αυστηρά προστατευόμενη εντομοφάγος Πινγκουϊκούλα, τα ενδημικά Άλυσσον, η Αγριοτριανταφυλλιά και η Σπατζιά, είναι μια ατέλειωτη σειρά από φυτικά είδη, τα οποία συνθέτουν ένα πολύτιμο φυσικό πλούτο που μαζί με την πλούσια πανίδα θα πρέπει να προστατευθεί.

Στην Κύπρο καλλιεργείται περίπου το 47% του εδάφους της.

Στην ύπαρξη αυτής της πλούσιας και ξεχωριστής πανίδας και χλωρίδας συμβάλλουν η γεωγραφική θέση της Κύπρου, οι ξεχωριστές γεωλογικές και οι οικολογικές συνθήκες.

(Δ)

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ

Η Κυπριακή κουζίνα προσφέρει μια μεγάλη ποικιλία από φαγητά, ανάμεσα σ' αυτά ξεχωρίζουν:

- “μεζές”: μια πλούσια ποικιλία με περισσότερα από 20 διαφορετικά μικρά πιάτα. Είναι ίσως το πιο γνωστό κυπριακό γεύμα.
- “ταβάς”: αρνί βραστό με πολλά κρεμμύδια και ντομάτες
- “στιφάδο”: κρέας μαγειρεμένο με κρασί, ξύδι, κρεμμύδια και μπαχαρικά

Επιπλέον θα μπορούσε κανείς να δοκιμάσει το παραδοσιακό κυπριακό ψωμί και τις ελιές, το “Χαλλούμι” – το παραδοσιακό κυπριακό τυρί, ακόμη τις νόστιμες Σεφταλιές, τα Κουπέπια, το Κολοκάσι, το Κλέφτικο και τόσα άλλα συνοδευμένα πάντοτε από τοπική κυπριακή μπύρα ή κρασί.

Υπάρχουν περισσότερα από 150 κρασιά που παράγονται στην Κύπρο. Τα κυπριακά κρασιά γνωστά από την αρχαιότητα, διατηρούν την παράδοση τους με τον όλο και περισσότερο συναγωνισμό στην διεθνή αγορά. Από τα ποικίλα κρασιά και λικέρ που παράγονται στην Κύπρο ξεχωρίζει η “Κουμανταρία”, το επιδόρπιο γλυκό κόκκινο κρασί.

Μεγάλη είναι επίσης και η ποικιλία των γλυκών, εποχιακών ή όχι όπως είναι τα δάκτυλα, ο μπακλαβάς, οι λοκμάδες, οι φλαούνες για το Πάσχα και τόσα άλλα.

Τόσο στα εστιατόρια όσο και στα ξενοδοχεία προσφέρονται διεθνή φαγητά αλλά και παραδοσιακά κυπριακά γεύματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Όλων των τύπων τα φαρμακευτικά είναι διαθέσιμα σε καλά εξοπλισμένα φαρμακεία σε ολόκληρη την Κύπρο.
- Τηλέφωνο: Το κυπριακό σύστημα αυτόματης τηλεφωνίας εξυπηρετεί 206 χώρες. Τηλεκάρτες μπορεί κανείς να προμηθευτεί από τα ταχυδρομεία, περίπτερα και καταστήματα ενθυμίων.
- Επείγουσες κλήσεις: Αστυνομία, Πυροσβεστική, Πρώτες Βοήθειες 199
Διανυκτερεύοντα φαρμακεία 192
- Δημόσιες αργίες είναι οι ακόλουθες:
 - 1, 6 Ιανουαρίου
 - 25 Μαρτίου
 - 1 Απριλίου
 - 1 Μαΐου
 - 15 Αυγούστου
 - 1, 28 Οκτωβρίου
 - 24, 25, 26 Δεκεμβρίου

Επιπλέον τέσσερις άλλες δημόσιες αργίες των οποίων οι ημερομηνίες ποικίλουν. Αυτές είναι: Καθαρά Δευτέρα (50 μέρες πριν το Πάσχα), Μεγάλη Παρασκευή μέχρι και Δευτέρα του Πάσχα και η Πεντηκοστή.

(A) ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Το οδικό δίκτυο της Κύπρου που συνδέει τις διάφορες περιοχές της είτε ορεινές είτε πεδινές είναι άριστο. Πολλοί δρόμοι μονής κυκλοφορίας αντικαταστάθηκαν με καινούριους αυτοκινητόδρομους σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Αυτοκινητόδρομων (όπως οι αυτοκινητόδρομοι που συνδέουν την Λευκωσία με την Λάρνακα και τη Λεμεσό, επίσης τη Λεμεσό με την Λάρνακα. Ο ίδιος αυτοκινητόδρομος συνδέει την Λεμεσό με την Πάφο, του οποίου ένα μόνο μικρό τμήμα βρίσκεται ακόμη υπό κατασκευή). Αρκετοί δρόμοι έχουν διαπλατυνθεί

τη διάρκεια των τελευταίων 10 χρόνων κάνοντας το οδήγημα πιο ευχάριστο με τις αποστάσεις όλο και πιο μικρές.

Οι πινακίδες κυκλοφορίας έχουν ενδείξεις τόσο στα Ελληνικά όσο και στα Αγγλικά και χρησιμοποιούνται από διεθνή αποδεκτά σύμβολα.

Σημαντικό θα ήταν να αναφερθεί ότι τα αυτοκίνητα κινούνται στη δεξιά μεριά του δρόμου.

ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΟΛΕΩΝ

	Lefkosia	Lemesos	Pafos	Larnaka	Troodos	Ayia Napa	Protaras	Polis
Lefkosia	82	150	44	78	80	85	185
Lemesos	82	68	66	46	107	111	103
Pafos	150	68	134	114	175	178	35
Larnaka	44	66	134	112	41	44	169
Troodos	78	46	114	112	153	158	149
Ayia Napa	80	107	175	41	153	5	210
Protaras	85	111	178	44	158	5	219
Polis	185	103	35	169	149	210	219

Distances in km

(B) **ΩΡΑΡΙΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ**

Το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων καθορίζεται ως εξής:

- Νοέμβριος – Απρίλιος 09:00 – 13:00 / 14:30 – 17:30
- Μάιος – Οκτώβριος 09:00 – 13:00 / 17:00 – 20:00

Την Τετάρτη και το Σάββατο 08:00 – 13:30, το απόγευμα κλειστά καθώς επίσης και την Κυριακή όλη μέρα.

Επίσης οι τράπεζες στην Κύπρο είναι ανοικτές για το κοινό από τις 08:30 – 12:30. Μηχανές αυτόματων συναλλαγών εξυπηρετούν όλο το 24ωρο. Τράπεζες στις τουριστικές περιοχές είναι ανοικτές τα απογεύματα.

(Γ) **ΝΟΜΙΣΜΑ**

Το νόμισμα της Δημοκρατίας είναι η Κυπριακή Λίρα η οποία διαιρείται σε 100 σεντ. Τα χαρτονομίσματα εκδίδονται σε αξία 20, 10, 5 και 1 Λίρες Κύπρου.

Το ποσοστό της Κυπριακής Λίρας προσαρμόζεται καθημερινά και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου δίνει τις τιμές αγοράς και πώλησης για κυριότερα νομίσματα.

(Δ) **ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ**

Μέχρι το 1974 το Διεθνές αεροδρόμιο που εξυπηρετούσε τόσο τους ξένους όσο και τους ντόπιους ταξιδιώτες ήταν αυτό της Λευκωσίας. Μετά την τουρκική

εισβολή και το κλείσιμο αυτού του αεροδρομίου δημιουργήθηκε ένα άλλο στην Λάρνακα και αργότερα ένα δεύτερο στην Πάφο.

Περισσότερες από 33 Αερογραμμές συμπεριλαμβανομένου και των Κυπριακών Αερογραμμών (του εθνικού αερομεταφορέα του νησιού) εκτελούν προγραμματισμένες πτήσεις απο και προς το αεροδρόμιο της Λάρνακας και της Πάφου.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Το αεροδρόμιο βρίσκεται:

5 χλμ (3 μίλια) από την πόλη της Λάρνακας

49 χλμ (31 μίλια) από την Λευκωσία

70 χλμ (44 μίλια) από την Λεμεσό

46 χλμ (29 μίλια) από την Αγία Νάπα

139 χλμ (89 μίλια) από την Πάφο

ΔΙΕΘΝΕΣ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΠΑΦΟΥ

Το αεροδρόμιο βρίσκεται:

15 χλμ (9 μίλια) ανατολικά της Πάφου

63 χλμ (39 μίλια) από την Λεμεσό

129 χλμ (31 μίλια) από την Λάρνακα

50 χλμ (30 μίλια) από την Πόλη

146 χλμ (91 μίλια) από την Λευκωσία

➤ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ

- Τουριστικές πληροφορίες (24ωρη εξυπηρέτηση όλων των πτήσεων)
- Ξένο συνάλλαγμα
- Κρατήσεις ξενοδοχείων και ενοικιάσεις αυτοκινήτων
- Καρτοτηλέφωνα και Κερματοτηλέφωνα
- Υπηρεσίες μεταφοράς (ιδιωτικά ταξί και λεωφορεία)
- Ιατρείο
- Καφετέρια
- Καταστήματα αφορολογήτων ειδών
- Περίπτερο και καταστήματα ενθυμίων
- Χώρος στάθμευσης
- Ταχυδρομείο (κλειστό τις Κυριακές και τις Δημόσιες αργίες)
- Ειδικές ευκολίες για άτομα με ειδικές ανάγκες

Επιβεβαιώσεις των πτήσεων πρέπει να γίνονται από τους επιβάτες 72 ώρες πριν την αναχώρηση. Οι Αερογραμμές δεν παρέχουν μεταφορά μεταξύ των αεροδρομίων και των άλλων πόλεων. Εξάλλου οι Αερογραμμές και οι ταξιδιωτικοί πράκτορες στην Κύπρο παρέχουν υπηρεσίες κρατήσεων και βοηθούν τους επισκέπτες για ότι αφορά το ταξίδι.

(Ε) **ΛΙΜΑΝΙΑ**

Η επιβατική κίνηση και αυτή των κρουαζιέρων εξυπηρετείται από τα λιμάνια της Λεμεσού και της Λάρνακας στα νότια παράλια του νησιού.

Σαν συνέπεια της τουριστικής εισβολής και της στρατιωτικής κατοχής το λιμάνι της Αμμοχώστου και της Κερύνειας στα βόρεια της Κύπρου είναι κλειστά στη ναυτιλία και η Κυπριακή Κυβέρνηση τα κήρυξε ως απαγορευμένα λιμάνια εισόδου και εξόδου.

ΛΙΜΑΝΙ ΛΕΜΕΣΟΥ

Το λιμάνι της Λεμεσού είναι το μεγαλύτερο λιμάνι του νησιού και βρίσκεται στο δυτικότερο μέρος της πόλης.

Τα πορθμεία συνδέουν το λιμάνι της Λεμεσού με την Ελλάδα, το Ισραήλ, τον Λίβανο, την Αίγυπτο κ.α. Επίσης το λιμάνι εξυπηρετεί ως βάση και στάση πολυάριθμων κρουαζιερόπλοιων και διαχείρισης αυτών στην περιοχή σε συχνή βάση.

ΛΙΜΑΝΙ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Το λιμάνι αυτό βρίσκεται στο ανατολικότερο σημείο της πόλης της Λάρνακας. Μπορεί να φιλοξενήσει πλοία όχι μεγαλύτερα των 200μ.

Υπάρχει σε συχνή βάση εξυπηρέτηση επιβατών από και προς το Περού.

> ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΛΙΜΑΝΙΩΝ

- Τουριστικές υπηρεσίες
- Ξένο συνάλλαγμα
- Κερματοτηλέφωνα και καρτοτηλέφωνα
- Καταστήματα αφορολογήτων ειδών
- Καφετέρια
- Υπηρεσίες μεταφοράς (ιδιωτικά ταξί και λεωφορεία)

- Γραφείο ασφάλισης αυτοκινήτων
- Ιατρείο

(ΣΤ) **ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ, ΤΑΞΙ, ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ**

ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ

Τα λεωφορεία εξυπηρετούν τις μακρινές και μη αποστάσεις μεταξύ και εντός των πόλεων σε καθημερινή βάση εκτός της Κυριακής. Οι αστικές υπηρεσίες λειτουργούν μεταξύ 05:30 – 19:00 και συχνότερα την τουριστική περίοδο.

Μικρά πρακτορεία λεωφορείων συνδέουν τα χωριά και άλλες κοινότητες, κάποια λεωφορεία μπορεί να φεύγουν νωρίς για τις πόλεις και επιστρέφουν στο τέλος της εργάσιμης μέρας.

ΤΑΞΙ

Για δρομολόγια εκτός πόλεων οι υπηρεσίες ταξί μαζεύουν σε προκαθορισμένες ώρες άτομα από ξενοδοχεία και σπίτια. Κοστίζουν πολύ λιγότερα από τα ιδιωτικά ταξί, αλλά σε κάποιες περιπτώσεις δεν εξυπηρετούν άτομα που θέλουν να πάνε στα αεροδρόμια.

Στις πόλεις οι χρεώσεις ταξί λειτουργούν με ταξίμετρα (πρόσθετη επιβάρυνση μεταξύ των ωρών 23:00 και 06:00 και για περισσότερες από 1 βαλίτσα άνω των 13kg).

Αγροτικά ταξί είναι διατεθημένα στις αγροτικές περιοχές και τα χωριά.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

Διεθνείς και τοπικές φірμες ενοικιάσεως αυτοκινήτων έχουν αντιπροσωπείεις στις περισσότερες πόλεις, στα αεροδρόμια και στην υποδοχή ξενοδοχείων. Μπορεί να γίνει ενοικίαση αυτοκινήτου ακόμη και από ταξιδιωτικό πράκτορα.

Για την ενοικίαση αυτοκινήτου ή μοτοποδηλάτου απαιτείται η κατοχή άδειας οδήγησης και το κατώτατο όριο ηλικίας των 21.

Το κόστος της ενοικίασης είναι πολύ λογικό σε σύγκριση με τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες.

ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

Τόσο τα διάφορα τοπικά τουριστικά γραφεία όσο και τα ξενοδοχεία που συμμετέχουν στα πακέτα διακοπών προσφέρουν ολοήμερες ή μισής ημέρας εκδρομές και οργανώνονται σε κλιματιζόμενα πούλμαν. Οι εκδρομές αυτές που αφορούν ξεναγήσεις, ψυχαγωγία, ψώνια, εντός και εκτός πόλεων είναι τέλεια οργανωμένες και σπάνια αφήνουν δυσαρεστημένα άτομα.

(Ζ) ΔΙΑΜΟΝΗ

Η Κύπρος προσφέρει μια μεγάλη ποικιλία για την διαμονή των ατόμων που την επισκέπτονται. Διαμονές για όλα τα γούστα και τις απαιτήσεις: από μεγάλες, μοντέρνες και πολυτελείς σε μικρές και απλές οικογενειακές εγκαταστάσεις είναι διασκορπισμένες στο νησί.

Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΜΟΝΗ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:

- 1) Ξενοδοχεία
- 2) Ξενοδοχειακά διαμερίσματα
- 3) Τουριστικά χωριά
- 4) Τουριστικές επαύλεις
- 5) Περιοχές κάμπινγκ
- 6) Τουριστικά διαμερίσματα
- 7) Σπίτια φιλοξενίας
- 8) Επιπλωμένα διαμερίσματα
- 9) Κέντρα νεότητας

Τα ξενοδοχεία πολυτελή ή μη προσφέρουν υπηρεσίες για διάφορες δραστηριότητες, γι' αυτούς που επιδιώκουν ειδικά ενδιαφέροντα και τοπικό χρώμα. Τα περισσότερα ξενοδοχεία και ξενοδοχειακά διαμερίσματα διαθέτουν πισίνα, γήπεδα τένις, ευκολίες σπορτ, σάουνα, κεντρικό κλιματισμό κλπ.

Τα τουριστικά χωριά γι' αυτούς που αγαπούν την γραφικότητα, οι επαύλεις με τις πισίνες, οι απλές οικογενειακές μονάδες για ζεστή συντροφιά και για τους λάτρεις της φύσης υπάρχουν τα κάμπινγκ.

Οι χρεώσεις των πιο πάνω εγκαταστάσεων είναι αποδεκτές από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού. Τα περισσότερα ξενοδοχεία και οι λοιπές εγκαταστάσεις προσφέρουν ειδικές τιμές στην χαμηλή σαιζόν, συνήθως την περίοδο 16 Νοεμβρίου – 15 Μαρτίου εκτός των ημερομηνιών 20 Δεκεμβρίου – 6 Ιανουαρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΡΟΘΡΙΣΜΟΙ - ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(A) **ΛΕΥΚΩΣΙΑ**

Η μοιρασμένη πρωτεύουσα των 120,000 περίπου κατοίκων. Είναι η έδρα της κυβέρνησης και του προεδρικού παλατιού. Τα τελευταία χρόνια εξελίσσεται και σε διεθνές κέντρο συνεδρίων. Η πρωτεύουσα βρίσκεται στην κεντρική πεδιάδα του νησιού, στον ποταμό Πεδιαίο με τα βουνά του Πενταδάκτυλου στα βόρεια και τα βουνά του Τροόδους στα δυτικά. Ένας μοντέρνος αυτοκινητόδρομος συνδέει την Λευκωσία με τις μεγάλες παραλιακές πόλεις.

Η Λευκωσία έγινε πρωτεύουσα της Κύπρου γύρω στο 965 μ.Χ. κατά την περίοδο των Λουζινιανών. Μετά απο επαναλαμβανόμενες επιδρομές των Σαρακηνών οχυρώθηκε από τους Βενετούς τον 16^ο αιώνα με ένα τοίχος περιμέτρου τεσσάρων περίπου μιλίων. Σήμερα τα τοίχη περήφανα προστατεύουν την παλιά πόλη. Μια από τις τρεις πύλες, αυτή της Αμμοχώστου έχει ολοκληρωτικά ανακαινιστεί και δόθηκε Ευρωπαϊκή χορηγία για την επανόρθωση της. Τώρα είναι ένα σημαντικό πολιτιστικό κέντρο.

Εντός των τοιχών βρίσκεται η οδός Λύδρας – ο γνωστός πεζόδρομος και χώρος για ψώνια. Ακόμη εκτός των τοιχών βρίσκεται η Λαϊκή Γειτονιά, μια προσεκτικά ανακαινισμένη "γειτονιά" με στενούς δρόμους, σύμφωνα με το γραφικό σχέδιο του 1920, με περίκομψα μπαλκόνια. Εδώ μπορεί να δει κανείς εργαστήρια όπου μερικά από τα παραδοσιακά επαγγέλματα εξασκούνται μέχρι και σήμερα. Φυσικά υπάρχουν πολύ λίγα μαγαζιά, ταβέρνες και καφενεία, όλα παραδοσιακά κτισμένα.

Η πόλη της Λευκωσίας εκτείνεται και εκτός των τοιχών, μια κοσμοπολίτικη πόλη που είναι σύγχρονο εμπορικό και πολιτισμικό κέντρο. Επίσης προσφέρει ποικίλα

καταστήματα, εστιατόρια και νυχτερινά κέντρα. Η πόλη αυτή κάνει αντίθεση πλαί-
πλάι με το παλιό και το μοντέρνο. Το Κυπριακό Μουσείο, το Λεβέντειο Δημοτικό
Μουσείο, η Αρχιεπισκοπή με το Βυζαντινό της Μουσείο, ο Καθεδρικός ναός του
Αγίου Ιωάννη, όλα αυτά είναι μερικά από αυτά που αξίζει κανείς να επισκεφθεί
πηγαίνοντας στην Λευκωσία.

Παρόλ' αυτά η Λευκωσία συνεχίζει να είναι μια μοιρασμένη πόλη, η μοναδική
μοιρασμένη πρωτεύουσα στην Ευρώπη. Η "Πράσινη Γραμμή" που χωρίζει την
Δημοκρατία της Κύπρου από την παράνομα κατεχόμενη βόρεια περιοχή
διασχίζει την Λευκωσία και την παλιά πόλη εντός των τοιχών. Εν' τούτοις η
πρωτεύουσα του νησιού παρέχει ενδιαφέρον και ικανοποιεί όλες τις απαιτήσεις.

(B) ΛΕΜΕΣΟΣ

Είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Κύπρου με 100000 περίπου πληθυσμό.
Βρίσκεται στα νότια παράλια της Κύπρου μεταξύ της Λάρνακας στα ανατολικά και
της Πάφου στα δυτικά, με μιας ώρας απόσταση από αυτές. Βρίσκεται ακόμη
ανάμεσα σε δύο αρχαίες πόλεις-βασίλεια, στην Αμαθούντα στα ανατολικά και στο
Κούριο στα δυτικά. Με το όνομα Νεάπολης άρχισε να αναφέρεται ήδη από την
πρώιμη Βυζαντινή Εποχή.

Η νεότερη πόλη της Λεμεσού είναι το κέντρο της οιοβοιομηχανίας και το
κυριότερο λιμάνι. Είναι εμπορικό κέντρο με πολυάριθμες ταβέρνες και εστιατόρια
και πλούσια νυχτερινή ζωή. Η πόλη αυτή είναι γνωστή για το Καρναβάλι της, και

τη Γιορτή του Κρασιού που γίνεται κάθε χρόνο στις αρχές Σεπτεμβρίου. Φημίζεται επίσης για την παραδοσιακή, αυθόρμητη φιλοξενία των κατοίκων της.

Τα τελευταία χρόνια η Λεμεσός εξελίχθηκε σε ένα από τα μεγαλύτερα τουριστικά κέντρα του νησιού. Όλων των ειδών διαμονή προσφέρεται στην πόλη, αρχίζοντας από πολυτελή ξενοδοχεία, ιδιωτικά διαμερίσματα έως τις επιπλωμένες επαύλεις. Η μεγάλη πλειοψηφία αυτών βρίσκονται πολύ κοντά στις άφθονες παραλίες της πόλης και της γύρω περιοχής.

Η πόλη της Λεμεσού φιλοξενεί το κάστρο της, όπου εκεί ο Ριχάρδος ο Λεοντόκαρδος παντρεύτηκε την Βερενγκάρια της Ναβαρρίας, η οποία αργότερα έγινε βασίλισσα της Αγγλίας. Το κάστρο περιτριγυρίζεται από στενά δρομάκια, όπου εκεί υπάρχουν μικρά παραδοσιακά εργαστήρια. Παραπέρα είναι ο πολυσύχναστος εμπορικός πεζόδρομος του Αγίου Ανδρέα. Επίσης, ανάμεσα σε πολλά άλλα, μπορεί κανείς να επισκεφθεί το Μουσείο, τον Δημόσιο Κήπο.

Οδηγώντας κανείς έξω από την πόλη μπορεί να βρει την γνωστή παραλία του Lady's Mile, μια μεγάλη αμμώδη παραλία όπου όπως λέγεται ένας βρετανός αξιωματικός συνήθιζε να εκπαιδεύει το άλογο του που το ονόμαζε Lady.

Στα δυτικά βρίσκεται το Μεσαιωνικό Κάστρο του Κολοσσιού, όπου παλαιότερα έφτιαχναν κρασιά, συγκεκριμένα το γλυκό επιδόρπιο κρασί "κουμανταρία", το παλαιότερα ονομαστό κρασί του κόσμου.

Κοντά στην πόλη βρίσκονται επίσης ο Φράκτης της Γερμασόγειας και η Αλυκή του Ακρωτηρίου, όπου εδώ τον Χειμώνα φιλοξενούνται χιλιάδες αποδημητικά πουλιά, είναι επίσης σημείο σταθμός για εκατομμύρια άλλα που ταξιδεύουν για διάφορους προορισμούς την Άνοιξη και το Φθινόπωρο.

Στους κοντινούς πρόποδες της επαρχίας Λεμεσού υπάρχουν υπέροχα χωριά που συνεχίζουν τους ήπιους ρυθμούς της αγροτικής ζωής. Στην ορεινή επαρχία Λεμεσού βρίσκονται τα ωραία Κρασοχώρια, το μαγευτικό θέρετρο των Πλατρών και η γραφική Πιτσιλιά στις νότιες πλαγιές του Τροόδου.

(Γ)

ΛΑΡΝΑΚΑ

Η Λάρνακα είναι η τρίτη μεγαλύτερη πόλη της Κύπρου με 30000 κατοίκους. Εδώ βρίσκεται το κύριο Διεθνές Αεροδρόμιο του νησιού. Η πόλη είναι κτισμένη στα νοτιοανατολικά παράλια της νήσου. Είναι μια από τις πόλεις-βασίλεια της αρχαιότητας και έδρα του Χριστιανισμού από τα πρώτα Χριστιανικά χρόνια.

Κατά τον 18^ο αιώνα είχε γίνει εμπορικό κέντρο της Κύπρου, όπου είχαν τις έδρες τους όλα τα ευρωπαϊκά προξενεία. Μύριζε περισσότερο Ευρώπη.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα η Λάρνακα άρχισε να παρακμάζει και να γίνεται μια μικρή επαρχιακή πόλη. Μετά την εισβολή του 1974 και το κλείσιμο του αεροδρομίου Λευκωσίας, δημιουργήθηκε στην Λάρνακα το Διεθνές Αεροδρόμιο. Σ' αυτήν δε κατέφυγαν χιλιάδες πρόσφυγες από την κατεχόμενη Αμμόχωστο και άλλες κατεχόμενες από τους Τούρκους περιοχές. Κτίστηκαν σύγχρονα ξενοδοχεία και η Λάρνακα έγινε και πάλι σημαντικό εμπορικό και τουριστικό κέντρο.

Η πόλη της Λάρνακας μπορεί να επιδείξει άφθονες ομορφιές. Η παραλία μπροστά από την πόλη είναι γνωστή ως "Φοινικούδες", και αυτό εξαιτίας των παρατεταγμένων στη σειρά των ψηλών λιγνόκορμων φοινικιών, σήμα κατατεθέν της πόλης. Πιο κάτω συναντούμε το Φρούριο της Λάρνακας που στεγάζει ένα μικρό Αρχαιολογικό Μουσείο. Συναντούμε επίσης την εκκλησία του Αγίου Λαζάρου, το Μουσείο Πιερίδη, κ.α.

Λίγο πιο έξω από την πόλη, δίπλα από το αεροδρόμιο, είναι η Αλυκή της Λάρνακας που κατά τους χειμωνιάτικους μήνες φιλοξενεί χιλιάδες φλαμίνγκος, φοινικόπτερος, άγριους κύκνους και άλλα αποδημητικά πουλιά. Στα νερά της Αλυκής, ανάμεσα σε φοινικιές καθρεφτίζεται ο Τεκές Χαλά Σουλτάν.

Έξω από την πόλη στα δυτικά, στο χωριό Κίτι είναι η εκκλησία της Παναγίας της Αγγελόκτιστης με τα φημισμένα μωσαϊκά της. Στα δυτικά και πάλι 9 χλμ από τον δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού είναι το μοναστήρι του Σταυροβουνίου. Επίσης το χωριό Λεύκαρα με τα πασίγνωστα χειροποίητα κεντήματα και ασημικά του. Επιπλέον αξίζει να επισκεφθεί κανείς τον Νεολιθικό συνοικισμό της Χοιροκίτιας, σαράντα χιλιόμετρα περίπου από την Λάρνακα και σαρανταοκτώ χιλιόμετρα νότια της Λευκωσίας.

Η Λάρνακα είναι μια ανθηρή τουριστική περιοχή με πολυτελή μοντέρνα ξενοδοχεία και χρυσές, αμμώδεις παραλίες.

(Δ) ΠΑΦΟΣ

Μια μικρή γοητευτική πόλη στα δυτικά παράλια της Κύπρου, που για ένα μεγάλο διάστημα στην αρχαιότητα – στα ρωμαϊκά χρόνια – υπήρξε η πρωτεύουσα της Κύπρου. Ολόκληρη η πόλη της Πάφου περιλαμβάνεται στον επίσημο κατάλογο της UNESCO για την παγκόσμια πολιτιστική και φυσική ομορφιά. Το όνομα της συνδέθηκε με το όνομα και τη λατρεία της θεάς του έρωτα, της Αφροδίτης. Ο δρόμος που οδηγεί στην πόλη της Πάφου είναι παράλληλος με την ακτή και έπειτα πηγαίνει στην ενδοχώρα. Σκαρφαλώνοντας σε λόφο μπορεί κανείς να απολαύσει τη θέα των ξεχωριστών ομορφιών της περιοχής για τις οποίες είναι γνωστή.

Η νεότερη Πάφος αναδίνει μια κλασική παράδοση, όσο και η άλλη πόλη της Κύπρου. Τα δημόσια κτίρια της – το Δημαρχείο, η Βιβλιοθήκη, τα σχολεία στην είσοδο της πόλης – είναι όλα κτίρια νεοκλασσικά.

Απο την ίδρυση του αεροδρομίου της Πάφου άρχισε σε γρήγορους ρυθμούς να εξελίσσεται σε μια από τις όμορφες και δημοφιλείς τουριστικές περιοχές της Κύπρου, με μεγάλες προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης.

Η πόλη της Πάφου είναι χωρισμένη σε Πάνω και Κάτω Πάφο. Η πάνω πόλη με τις κύριες εμπορικές οδούς και την γνωστή αγορά αντανακλά τον παραδοσιακό τρόπο ζωής της Κύπρου. Ανάμεσα στα αξιοθέατα της πόλης είναι το λιμανάκι της μαζί με το Φρούριο και τις γραφικότερες ταβέρνες.

Όπως προαναφέρθηκε η Πάφος και οι γύρω περιοχές ανήκουν στην λίστα της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO. Μερικά βήματα από το Φρούριο απλώνονται τα περίφημα μωσαϊκά και πολύ κοντά σ' αυτά βρίσκεται η Στήλη του Αποστόλου Παύλου. Βορειότερα είναι το αρχαίο Ωδείο και λίγο πιο πέρα οι "Τάφοι των Βασιλέων".

Οδηγώντας παραλιακά σε μικρή απόσταση από την πόλη της Πάφου βρίσκεται ο Κόλπος των Κοραλίων, μια από τις πιο γνωστές παραλίες της περιοχής. Από εκεί προχωρώντας βόρεια φθάνει κανείς στην Πόλη της Χρυσοχούς, μια πόλη κτισμένη στη θέση όπου βρισκόταν το αρχαίο Μάριο. Η πόλη με το γλυκό κλίμα, με τις ωραιότερες παραλίες και τα μαγευτικά τοπία, εξελίσσεται γοργά σε δημοφιλές κέντρο παραθερισμού και διακοπών. Δυτικότερα βρίσκονται τα Λουτρά της Αφροδίτης και λίγο πιο πέρα η περιοχή του Ακάμα, μια άγρια παρθένα και ακατοίκητη περιοχή με ωραία τοπία και παραλίες.

Ανατολικά της Πόλης της Χρυσοχούς βρίσκεται το χωριό Πωμός με το γραφικό ψαρολίμανο. Από εκεί ένας ορεινός δρόμος οδηγεί στο ακριτικό χωριό Κάτω Πύργος, ένα χωριό καταπράσινο, ξεκομμένο από την υπόλοιπη Κύπρο, δίπλα στην γραμμή του Αττίλα. Η ζωή εδώ κυλάει σε ρυθμό αγροτικό σε συνδυασμό με την ομορφιά της θάλασσας.

Ανατολικά από την πόλη, μόλις 4 χλμ είναι το χωριό "Γεροσκήπου", γνωστό στην αρχαιότητα ως "Ιερός Κήπος της Αφροδίτης" που φημίζεται για τα λουκούμια του. Εδώ βρίσκεται η βυζαντινή εκκλησία της Αγίας Παρασκευής με τους πέντε θόλους. Ανατολικά περνώντας από τα Κούκλια ή Παλαιά Πάφος ή Παλαίπαφος όπου βρίσκονται τα ερείπια του ναού της Αφροδίτης, ο παραλιακός δρόμος βγάζει στην Πέτρα του Ρωμιού, εκεί όπου γεννήθηκε η Αφροδίτη.

Η Πάφος προσφέρει λίγο απ' όλα, ένα υπέροχο σκηνικό, ιστορικά μνημεία και φυσικές παράκτιες περιοχές. Στην Πάφο θαυμάζει κανείς το παρελθόν, απολαμβάνει το παρόν, εξερευνά την φυσική ομορφιά και αντιτίθεται στην ακτή και στην εξοχή.

(Ε) ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ (ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ – ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ)

Η περιοχή του νοτιοανατολικού κομματιού της Κύπρου που φημίζεται για τις εξαίσιες χρυσές αμμώδεις παραλίες. Η περιοχή της Αμμοχώστου είναι γνωστή στην Κύπρο για τις πατάτες της.

Η πόλη της Αμμοχώστου που άλλοτε έσφιζε απο ζωή, όντας το μεγαλύτερο λιμάνι του νησιού με πλουσιότατη κουλτούρα και πολιτιστική κίνηση, με τους απέραντους πορτοκαλεώνες της, είναι σήμερα πόλη-φάντασμα, με τον στρατό του Ατίλα να έχει τα όπλα του στραμμένα απειλητικά προς αυτή εμποδίζοντας τους κατοίκους της να επιστρέψουν στα πατρογονικά τους σπίτια, που ατενίζουν με πόνο και νοσταλγία τη γειτονική Δερύνεια και το Παραλίμνι.

Στην άλλοτε ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου το ψαροχώρι της Αγίας Νάπας με το Βενετσιάνικο μοναστήρι στο κέντρο, έχει εξελιχθεί σε ένα απο τα δημοφιλέστερα παραλιακά θέρετρα της Ανατολικής Μεσογείου. Η Αγία Νάπα είναι γνωστή για τα ποικίλα μαγαζιά της, τις ταβέρνες της, τα νυχτερινά κέντρα διασκέδασης. Ένα μικρό ζωντανό Ναυτικό Μουσείο παρουσιάζει εκθέματα της θαλάσσιας χλωρίδας.

Η μικρή πόλη του Παραλιμνίου με τους χαρακτηριστικούς ανεμόμυλους έγινε μετά την κατοχή της Αμμοχώστου το Διοικητικό Κέντρο του ελεύθερου τμήματος της επαρχίας Αμμοχώστου.

Μικρές εκκλησίες που χρονολογούνται από τον 13^ο και 16^ο αιώνα βρίσκονται στο χωριό Σωτήρα και σε άλλα κοντινά χωριά.

Το Ακρωτήριο "Κάβο Γκρέκο" στην άκρη έχει το δικό του κομμάτι με τις παραλίες και τις σπηλιές.

Η επιδέξια τέχνη της καλαθοπλεκτικής ακόμη διατηρείται ζωντανή στο χωριό Λιοπέτρι και ο ποταμός του Λιοπετρίου, ανατολικά του χωριού Ξυλοφάγου, δίνει χρώμα και γοητεία στην περιοχή.

(ΣΤ)

ΤΡΟΟΔΟΣ

Τίποτα δεν θα μπορούσε να είναι πιο δραματικά διαφορετικό από την Μεσογειακή παραλιακή ζωή, όσο η εντυπωσιακή οροσειρά που απλώνεται στο κέντρο της Κύπρου και φθάνει στο 1952μ. στην Χιονίστρα, το υψηλότερο σημείο του Ολύμπου.

Η μαγευτική αυτή οροσειρά, προσφέρει το Καλοκαίρι δροσερό καταφύγιο και ειδυλλιακές ώρες σε μακρινούς περιπάτους ανάμεσα στα ευωδιασμένα απορετσίνι πευκόφυτα δάση.

Τον Χειμώνα ντυμένη στο χιόνι προσφέρει θαυμάσιες ευκαιρίες για χιονοδρομίες και για άλλα χειμερινά αθλήματα και παιχνίδια.

Το Κρατικό Δάσος Τροόδους έχει έκταση περίπου 11500 εκτάρια, είναι το πιο σημαντικό δάσος του τόπου απο άποψη υπαίθριας αναψυχής, οικολογικών αξιών και φυσικών καλλονών. Ένας μεγάλος αριθμός στοιχείων της φύσης, που εναλλάσσονται για να διαμορφώσουν ένα ανεπανάληπτο φυσικό τοπίο με ποικιλότητα στις μορφές, τα χρώματα και την υφή, συνθέτει τη μαγεία του δάσους. Συναντούμε λοιπόν:

- Πυκνές πευκοσυστάδες σε περιοχές με ευνοϊκές συνθήκες
- Διαβρωμένα τοπία με λιγοστή βλάστηση που έχουν τη δική τους σιωπηλή ομορφιά
- Αναρίθμητες ρεματιές με νερό που ρέει ολόχρονα, δροσερά καταφύγια όχι μόνο για τον άνθρωπο αλλά και για τα ζώα και τα πουλιά του δάσους
- Ορεινά λιβάδια καλυμμένα με αγροστώδη βλάστηση πάνω σε τύρφη, τα μόνα που υπάρχουν στην Κύπρο με μεγάλη επιστημονική αξία
- Δύσβατες απόκρημνες περιοχές που μόνο οι απαιτητικοί φυσιολάτρες επισκέπτονται
- Δέντρα γίγαντες, αληθινά μνημεία της φύσης, με μεγάλη επιστημονική και αισθητική αξία
- Βουνοκορφές που προσφέρουν πανοραμική θέα προς όλες τις περιοχές του νησιού

Τα αγρινά προστατεύονται για αρκετά χρόνια σε μια τεράστια προστατευόμενη φυσική περιοχή, στην Κοιλάδα των Κέδρων.

Στις καταπράσινες πλαγιές του Τροόδους βρίσκονται πολλές βυζαντινές εκκλησίες εκ των οποίων εννέα συμπεριλαμβάνονται στον επίσημο κατάλογο της UNESCO για την προστασία της παγκόσμιας κληρονομιάς. Οι εκκλησίες αυτές είναι σκαρφαλωμένες σε κορυφές ή φωλιασμένες σε κοιλάδες καθώς επίσης και τα γραφικά ορεινά χωριά που είναι κτισμένα κλιμακωτά στις πλαγιές των βουνών.

Τα ορεινά αυτά βουνά του Τροόδους είναι απόλυτα γοητευτικά και οι άνθρωποι πολύ φιλικοί και φιλόξενοι. Κάθε χωρίο έχει και μια ιδιαίτερη παραγωγή, τέχνη ή προϊόν για το οποίο είναι γνωστό – φρούτα όπως κεράσια, μήλα, ροδάκινα, γλυκά παρασκευάσματα όπως σουζούκο και παλουζέ, κρασιά, ζιβανία (υψηλής περιεκτικότητας αλκοολούχο ποτό), ανθόνερο, αγγειοπλαστική κλπ.

Ευρύχου, Γαλάτα και Κακοπετριά, δημοφιλή ορεινά θέρετρα με πολύ καλά ξενοδοχεία και εστιατόρια που διατηρούν όμως και μεγάλο μέρος από την παλιά τους λαϊκή αρχιτεκτονική. Καλοπαναγιώτης, Μουτουλάς, Πεδουλάς, Πρόδρομος, το ειδυλλιακό θέρετρο των Πλατρών είναι επίσης κάποια χωριά που αξίζουν μια επίσκεψη.

Μια περιοχή στις νότιες πλαγιές του Τροόδους (βορειοδυτικά της επαρχίας Λεμεσού) είναι γνωστά με το όνομα Κρασοχώρια, εδώ η καλλιέργεια αμπελιών και η παραγωγή κρασιών έχουν πολύ παλιά και πλούσια παράδοση. Σημαντικά χωριά της περιοχής είναι το Όμοδος, το Φοινί, το Άρσος, το Κοιλάνι και η Βάσα Κοιλανίου.

Ακόμη ένας αριθμός από αξιόλογα μοναστήρια βρίσκονται διασκορπισμένα στην περιοχή του Τροόδους. Το πιο μεγάλο, το πιο γνωστό και πιο πλούσιο μοναστήρι της Κύπρου είναι το μοναστήρι του Κύκκου. Άλλα μοναστήρια που αξίζουν μια επίσκεψη είναι το μοναστήρι του Μαχαιρά, της Τροοδίτισσας και του Μέσα Ποταμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΚΥΠΡΟΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΠΟΧΕΣ

(A)

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η Κύπρος πληρεί όλες εκείνες τις προϋποθέσεις που την καθιστούν ικανή να φιλοξενήσει με απόλυτη επιτυχία συνέδρια διεθνή ή μη.

Οι λόγοι που καθιστούν την Κύπρο ικανή για την διεξαγωγή συνεδρίων ιδιαίτερα υψηλών απαιτήσεων είναι γιατί διαθέτει:

- Πληθώρα συνεδριακών χώρων με σύγχρονες τεχνικές διευκολύνσεις
- Πλεονεκτική γεωγραφική θέση, με δεκάδες συνδέσεις προς όλες τις αναπτυγμένες χώρες
- Μοντέρνα ξενοδοχεία με υψηλό επίπεδο υπηρεσιών σε ελκυστικές τιμές
- Προνομιακό μεσογειακό κλίμα (με τον Χειμώνα να απέχει από το Καλοκαίρι μισή ώρα με το αυτοκίνητο), όπου οι τέσσερις εποχές είναι δύσκολο να διαχωριστούν
- Ανεπτυγμένο τηλεπικοινωνιακό σύστημα, διεθνώς αναγνωρισμένο

Οι πιο πάνω τέλειες αναλογίες κάνουν την Κύπρο μοναδικό μέρος συνάντησης, συζήτησης, ανταλλαγής ιδεών και εγγυώνται την επιτυχία συνεδρίων με υψηλές προδιαγραφές.

Συνεδριακούς χώρους προσφέρουν περισσότερα από 85 ξενοδοχεία σε ολόκληρη την Κύπρο. Το προσωπικό αυτών των ξενοδοχείων είναι πολύ καλά εκπαιδευμένο να προσφέρει όλα όσα χρειάζονται οι επαγγελματικές ομάδες-συνέδριοι και οι τοπικοί τουριστικοί πράκτορες να εντυπωσιάσουν τους συνεδριακούς τουρίστες με τις εκδρομές τους.

Στην Λευκωσία υπάρχει ένα από τα πιο αξιόλογα Συνεδριακά Κέντρα της Ανατολικής Μεσογείου όπου μπορούν να φιλοξενηθούν περισσότεροι από 1000 σύνεδροι.

Στην Κύπρο φιλοξενούνται συνέδρια απο όλες σχεδόν τις χώρες της Ευρώπης, ακόμη και απο την Αμερική.

Χώρες προέλευσης των κυριότερων συνεδρων είναι κυρίως η Μ. Βρετανία, η Γερμανία, η Σουηδία, η Ρωσία, η Γαλλία, η Ελλάδα, το Ισραήλ, το Βέλγιο και η Ιταλία. Επίσης φιλοξενούν τα συνέδρια από τις Αραβικές Χώρες, την Ελβετία, την Αυστρία, την Ολλανδία και την Αμερική.

Απο την Ελλάδα ο μέσος όρος μεγέθους των συνεδρίων που πραγματοποιούνται είναι 85 άτομα, η μέση διάρκεια συνεδρίου 4-5 μέρες και οι συνήθεις πόλεις επιλογής είναι η Λεμεσός, η Πάφος και η Λευκωσία.

ΚΥΠΡΟΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ	
ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ
Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ	65
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	25
ΡΩΣΣΙΑ	17
ΣΟΥΗΔΙΑ	18
ΓΑΛΛΙΑ	15
ΕΛΛΑΔΑ	13
ΙΣΡΑΗΛ	13
ΒΕΛΓΙΟ	21
ΙΤΑΛΙΑ	11

Όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα η χρονική κατανομή των συνεδρίων στην Κύπρο είναι ομοιόμορφη, γεγονός που αποδεικνύει ότι είναι κατάλληλος τόπος για συνέδρια όλες τις εποχές του χρόνου..

ΜΗΝΑΣ	%
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	4,30
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	5,40
ΜΑΡΤΙΟΣ	10,00
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	7,90
ΜΑΪΟΣ	18,60
ΙΟΥΝΙΟΣ	8,20
ΙΟΥΛΙΟΣ	2,50
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	2,90
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	15,40
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	13,30
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	9,00
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	2,50

**ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ**

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

- 5* - CYPRUS HILTON
- 4* - CLEOPATRA
- FORUM NICOSIA BY INTERCONTINENTAL
- HOLIDAY INN
- 3* - CLASSIC
- EXCELSIOR
- 2* - ASTY

ΛΕΜΕΣΟΣ

- 5* - AMATHUS
- APOLLONIA BEACH
- FOUR SEASONS
- HAWAI GRAND
- LE MERIDIEN
- ST. RAPHAEL
- 4* - AJAX
- ATLANTICA BAY
- CURIUM PALACE
- CYPROTEL POSEIDONIA
- ELIAS BEACH
- HOLIDAY INN
- MARATHON BEACH
- MEDITERRANEAN BEACH
- MIRAMARE
- 3* - ALASIA
- ARSINOE
- ATLANTICA
- AZUR
- BEST WESTERN PAVEMAR
- CYPROTEL AQUAMARINA
- ELENA BEACH
- GOLDEN ARCHES
- KANIKA PANTHEON
- KING RICHARD
- NAVARIA

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

- L' ONDA BEACH DELUXE
- BLUE GRAVE A
- CASTLE A
- SUNSMILE A

ΕΠΙΣΚΟΠΗ

4*

- EPISCOPIANA

3*

- COLUMBIA BEACH

ΠΑΦΟΣ

5*

- ANNABELLE
- AZIA BEACH
- LEPTOS CORAL BEACH
- PAPHOS AMATHUS BEACH
- VENUS BEACH

4*

- ALEXANDER THE GREAT
- ALOE
- AMALTHIA
- ASCOS BEACH
- ATHENA BEACH
- AVANTI
- CYPROTEL LAURA BEACH
- IMPERIAL BEACH
- LEDRA BEACH
- PAPHOS BEACH
- RIU CYPRIA MARIS
- ST. GEORGE
- THE PIONEER BEACH

3*

- AVLIDA
- CYNTHIANA BEACH
- ΔΙΟΝΥΣΟΣ
- KISSOS
- MAYFAIR
- PAPHIAN BAY
- PHAETHON BEACH
- QUEENS BAY
- ROMAN
- THEOFANO

2*

- APOLLO
- AXIOTHEA

1*

- AGAPINOR

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

- MAYFAIR A
- ALIATHON A
- AQUA SOL A

ΠΟΛΙΣ

- 5*** - ANASSA
- 3*** - CYPROTEL DROUSHIA HEIGHTS
- NATURA BEACH
- 2*** - ENGLEZAKIS PLAKA

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ

- ELLIA LATCHI HOLIDAY VILLAGE A

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΑΥΛΕΙΣ

- NATURA BEACH A

ΛΑΡΝΑΚΑ

- 5*** - GOLDEN BAY
- 4*** - LORDOS BEACH
- PALM BEACH
- PRINCESS BEACH
- SANDY BEACH
- SUN HALL
- 3*** - BEAU RIVAGE BEACH
- FLAMINGO
- FOUR LANTERNS
- HENIPA

ΠΑΝΩ ΛΕΥΚΑΡΑ

- 2*** - AGORA

ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ

5*

- AENEAS
- ALION BEACH
- GRECIAN BAY

4*

- ADAMS BEACH
- ASTERIAS BEACH
- CYPROTEL FLORIDA
- DOME
- GRECIAN SANDS
- MELISSI BEACH
- OLYMPIC NAPA
- PAVLONAPA BEACH

3*

- BELLA NAPA BAY
- FAROS
- LIMANAKI BEACH
- MARINA
- NAPA MERMAID
- NAPIA STAR
- NELIA SUNOTEL
- NESTORAS
- STAMATIA SUNOTEL
- SUNGARDEN SUNOTEL
- TASIA MARIS
- YIANOYLLA BEACH

2*

- OKEANOS BEACH

1*

- NAPASOL

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

- KERMIA BEACH A
- MELPO-ANTIA A
- SUNWING SANDY BAY VILLAGE A

ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ - ΠΡΩΤΑΡΑΣ

5*

- CONSTANTINOS THE GREAT BEACH
- GRECIAN PARK

4*

- ANASTASIA BEACH
- CAVO BAY
- CRYSTAL SPRINGS BEACH
- GOLDEN COAST
- ILIADA BEACH
- ODESSA
- POLYCARPIA
- SUNRISE BEACH
- TSOKKOS PROTARAS

3*

- ANTIGONI
- GAVO MARIS BEACH
- PAJCHALIA
- PERNERA BEACH

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

- BRILLIANT A
- MONTE ELIAS PROTARAS A
- NAUSICA BEACH

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ

- MALAMA A

ΤΡΟΟΔΟΣ

3*

- TROODOS

ΠΛΑΤΡΕΣ

4*

- FOREST PARK
- NEW HELVETIA

3*

- PENDELI

ΠΕΔΟΥΛΑΣ

3*

- THE CHURCHILL PINWOOD VALLEY

1*

- JACKS

ΑΓΡΟΣ

3*

- RODON

1*

- VLACHOS

ΓΕΡΑΚΙΕΣ

2*

- HEKALI

(B)

ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο ναυτικός τουρισμός στην Κύπρο μέχρι τα τελευταία χρόνια προωθείτο με πολύ αργούς ρυθμούς σε αντίθεση με γειτονικούς τουριστικούς προορισμούς όπως είναι το Ισραήλ, η Τουρκία και ο Λίβανος που έχουν σοβαρή υποδομή στις μαρίνες τους.

Η αιτία των υποτονικών αυτών ρυθμών και μακροχρόνιων διαδικασιών που ακολουθούνταν ήταν η αρνητική πολυφωνία των αρμοδίων κρατικών υπηρεσιών, ημικρατικών και τοπικής αυτοδιοίκησης υπηρεσιών.

Μέχρι τον Ιούλιο του 1999 η Βουλή των Αντιπροσώπων τροποποίησε τους Βασικούς Κανονισμούς περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας ώστε να καταστεί δυνατή η προκήρυξη προσφορών για την εκμίσθωση ακίνητης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας με σκοπό την ανάπτυξη των μαρίνων.

Προβλήματα που υπήρχαν στην ανάπτυξη των μαρίνων στην Κύπρο:

(1) Η υπάρχουσα πολιτική αναφορικά με τις μαρίνες είναι:

(α) Το κράτος υποδεικνύει συγκεκριμένες παράκτιες "παρθένες" γεωγραφικά περιοχές οι οποίες έχουν περάσει με επιτυχία τον έλεγχο της προκαταρκτικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων,

(β) το κράτος κηρύσσει διεθνή πλειοδοτικό διαγωνισμό με στόχο ο ιδιωτικός τομέας να σχεδιάσει, να κατασκευάσει και να λειτουργήσει μαρίνες στην Κύπρο εκ του μηδενός, στις πιο πάνω περιοχές.

Η πολιτική αυτή έπρεπε να αντιπαραβληθεί με την πολιτική που επικρατεί διεθνώς τόσο στις Η.Π.Α. όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου το κράτος επενδύει αρχικά από 30% - 90% για τη δημιουργία μαρίνων και σε δεύτερο στάδιο καλεί σε πλειοδοτικό διαγωνισμό προσφορών τον ιδιωτικό τομέα. Η

σύγκριση αυτή των δύο διαφορετικών προσεγγίσεων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι θα είχαμε 1 έως 7 τουλάχιστον χρόνια καθυστέρηση στην ανάπτυξη των μαρίνων στην Κύπρο.

- (2) Παρά το ότι η Κύπρος είναι νησί στην ανατολική "γωνιά" της Μεσογείου εντούτοις σε καμία περίπτωση και πουθενά δεν διαθέτει φυσικούς προστατευόμενους όρμους, οι οποίοι να προστατεύονται σχεδόν πλήρως από τα κύματα και τους ανέμους. Η έλλειψη αυτή των φυσικών όρμων είχε σαν αποτέλεσμα την δραματική αύξηση του κόστους των λιμενικών έργων, ιδιαίτερα στην περίπτωση των κυματοθραυστών.
- (3) Το άλλο αρκετά σοβαρό πρόβλημα που αφορούσε τη βιωσιμότητα των μαρίνων της Κύπρου σε συνάρτηση με τον ανταγωνισμό και την καλπάζουσα δημιουργία προσφοράς θέσεων ως ελλιμενισμού υψηλής ποιότητας στις γειτονικές χώρες, οι οποίες αντλούν την πελατεία τους από τις ίδιες αγορές όπως η Κύπρος.

Ταυτόχρονα, ενώ ο "Εξωτερικός Ναυτικός Τουρίστας" περιμένει την κατασκευή μαρίνων στην Κύπρο, ο "Εσωτερικός Ναυτικός Τουρίστας", δηλαδή 3 με 4 χιλιάδες Κύπριοι ιδιοκτήτες χρειάζονται Καταφύγια Μικρών Σκαφών αφού τα ήδη υπάρχοντα "αλιευτικά καταφύγια" έχουν γεμίσει πριν από χρόνια.

Η λύση στα προβλήματα αυτά έπρεπε να δοθεί το συντομότερο, μέσα από μια εξαιρετικά προσεκτική επιστημονική προσέγγιση με στόχο τον έλεγχο και στην ανάγκη, την επαναδιαμόρφωση της τότε Κυβερνητικής Πολιτικής.

Σήμερα όμως ο ναυτικός τουρισμός βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια μια και η Στρατηγική του Ναυτικού Τουρισμού υλοποιείται με σχετικά γρήγορα βήματα:

Οι διαδικασίες κινούνται για οικοδόμηση έξι συνολικά μαρίνων με 4100 θέσεις ελλιμενισμού σκαφών, που θα κοσμοούν τις ακτογραμμές της Κύπρου μέχρι το

2004. Το σημαντικό αυτό έργο θα επενδύσει ο ιδιωτικός τομέας, και εντάσσεται στα πλαίσια ανάπτυξης του ναυτικού τουρισμού που θα επιφέρει σημαντικά οφέλη για τον τουρισμό και κατ' επέκταση στην οικονομία του τόπου. Μέχρι τις 23 Ιουλίου θα είναι έτοιμα για παράδοση στους επιχειρηματίες τα σχετικά έγγραφα των διεθνών προσφορών για ανάθεση στον ιδιωτικό τομέα της ανάπτυξης, λειτουργίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης των μαρίνων που προγραμματίζονται να κατασκευαστούν παγκύπρια.

Τόσο για την ασφάλεια του κράτους αναφορικά με την είσοδο των σκαφών στις μαρίνες, όσο και την ελεύθερη πρόσβαση του κοινού σ' αυτές, έχουν ληφθεί μέτρα για αποτελεσματικό έλεγχο.

Αρκετοί Κύπριοι και ξένοι επιχειρηματίες επέδειξαν ήδη ενδιαφέρον για εμπλοκή τους στο μεγαλεπήβολο αυτό έργο. Παράλληλα, υπάρχει αυξανόμενη ζήτηση για χώρους ελλιμενισμού των σκαφών στις μαρίνες τόσο από Κύπριους ιδιοκτήτες σκαφών αναψυχής, όσο και από ξένους.

Οι μαρίνες που προγραμματίζονται να κατασκευαστούν σε διάφορα νευραλγικά σημεία των ακτών της Κύπρου είναι οι ακόλουθες:

ΜΑΡΙΝΑ ΛΕΜΕΣΟΥ

Η δημιουργία της μαρίνας αυτής έχει αποφασιστεί στην περιοχή δυτικά του παλιού λιμανιού, χωρητικότητας 1000 σκαφών. Επίσης η μαρίνα "Άγιος Ραφαήλ" θα εξακολουθεί να λειτουργεί με δυναμικότητα 250 σκαφών.

ΜΑΡΙΝΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Για την μαρίνα Λάρνακας θα παραχωρηθεί γη από την Αρχή Λιμένων για την επέκταση της υφιστάμενης μαρίνας, ώστε η δυναμικότητα της μαρίνας να αυξηθεί για να εξυπηρετεί μέχρι και 1000 σκάφη αντί 450 περίπου που είναι δυνατόν να εξυπηρετηθούν στο χώρο που είχε μελετηθεί προκαταρκτικά.

ΜΑΡΙΝΕΣ ΠΑΦΟΥ, ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ και ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ

Οι περιβαλλοντικές μελέτες αυτών των μαρίνων έχουν ολοκληρωθεί και εγκριθεί από την Τεχνική Επιτροπή της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει κηρύξει τις περιοχές αυτές ως μαρίνες. Υπολογίζεται ότι η μαρίνα Πάφου στην περιοχή "Πότιμα" Κισσόνεργας θα εξυπηρετεί περίπου 1000 σκάφη, στην περιοχή "Λούματα" της Αγίας Νάπας περίπου 600 και του Παραλιμνίου περίπου 270 σκάφη.

Τα κατασκευαστικά έργα υπολογίζεται ότι θα αρχίσουν αρχές ή μέσα του 2002 και θα ολοκληρωθούν οι μεγάλες μαρίνες το 2004, ενώ οι μικρές αναμένεται να συμπληρωθούν τον Ιούνιο του 2003.

ΝΑΥΤΙΚΟΙ / ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Οι ναυτικοί σύλλογοι στην Κύπρο με εξαίρεση αυτόν της Λευκωσίας είναι υπεύθυνοι για όλα τα θαλάσσια αθλήματα και συναγωνισμούς που αφορούν τα θαλάσσια αθλήματα όπως το κολύμπι, ιστιοπλοΐα κλπ. Οι σύλλογοι αυτοί είναι οι εξής:

- Ναυτικός Όμιλος Λευκωσίας
- Ναυτικός Όμιλος Λεμεσού
- Ναυτικός Όμιλος Λάρνακας
- Ναυτικός Όμιλος Πάφου

Μετά την στρατιωτική εισβολή του 1974 από τις τουρκικές δυνάμεις, οι ναυτικοί ομίλοι των πόλεων της Αμμοχώστου και της Κερύνειας μεταφέρθηκαν στη Λεμεσό.

(Γ) **ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ (ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΕΣ)**

Από αρχαιότατων χρόνων η Κύπρος λόγω της γεωγραφικής της θέσης ήταν σταθμός για όσους ταξίδευαν στην Ανατολική Μεσόγειο. Τη δεκαετία του 1970 τα πλοία καθοδόν προς το Ισραήλ και την Αίγυπτο έκαναν σταθμό στην Κύπρο, από τότε οι Κύπριοι επιχειρηματίες ανέπτυξαν την ιδέα της σύντομης κρουαζιέρας, από την Κύπρο για Αίγυπτο και Αγίους Τόπους, αρχικά με Κύπριους πελάτες και μετά με ξένους τουρίστες.

Σήμερα χιλιάδες τουρίστες και προσκυνητές αναχωρούν από το λιμάνι της Λεμεσού για να ανακαλύψουν την μαγεία του Αιγαίου και των Ελληνικών νησιών και να διαβούν την πύλη της Ανατολής. Τα κρουαζιερόπλοια προσφέρουν τη δυνατότητα στον ξένο επισκέπτη της Κύπρου, αλλά και στον Κύπριο να απολαύσει μια σύντομη ή πολυήμερη κρουαζιέρα και να επισκεφθεί τους Αγίους Τόπους, την Αίγυπτο, την Βηρυτό και τα Ελληνικά νησιά.

Το προϊόν της Κύπρου στον τομέα της κρουαζιέρας διαφοροποιείται από την θετική εξέλιξη της μαζικοποίησης της κρουαζιέρας και την είσοδο στον θαλάσσιο τουρισμό των μεγάλων tour operators.

ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ	
ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ	%
ΑΙΓΥΠΤΟΣ – ΙΣΡΑΗΛ	44
ΙΣΡΑΗΛ	31
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	23
ΝΗΣΙΑ	2

Πρόσφατα μεγάλος αριθμός Ισραηλιτών ταξίδεψαν μέσω Λεμεσού στα ελληνικά νησιά, ενώ κάθε χρόνο περισσότεροι από 20000 Κύπριοι συμμετέχουν σε κρουαζιέρες στην Ελλάδα.

Η Κύπρος σαν κέντρο κρουαζιέρας έχει να αντιμετωπίσει μια σειρά από θετικούς αλλά και αρνητικούς παράγοντες:

- Οι σύντομες αυτές κρουαζιέρες χαρακτηρίζονται από μεγάλο ανταγωνισμό, ψηλές προμήθειες και το γεγονός ότι οι περισσότερες κρατήσεις γίνονται την τελευταία στιγμή σε σχετικά χαμηλές τιμές, ενώ η κατά κεφαλή δαπάνη στο πλοίο είναι εξαιρετικά χαμηλή.
- Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται κάποια θετική εξέλιξη στις κρουαζιέρες στην Ανατολική Μεσόγειο όμως δεν πρέπει να ξεχνάτε ότι η Κύπρος

Η δυνατότητα των συνδυασμένων διακοπών των ξένων στην Κύπρο με μια σύντομη κρουαζιέρα δίνει στο τουριστικό προϊόν του νησιού μια νέα διάσταση και το καθιστά πολύ πιο ελκυστικό τόσο κατά τους θερινούς όσο και κατά τους χειμερινούς μήνες. Όσο για τους Κύπριους η κρουαζιέρα εξελίσσεται σαν μια ιδανική μορφή διακοπών.

Ο λόγος προτίμησης των κρουαζιέρων τόσο για τους ξένους όσο και για τους ντόπιους είναι οι πολύ λογικές και προσιτές τιμές για ένα άνετο ταξίδι που περιλαμβάνει διαμονή, διατροφή, διακίνηση, ψυχαγωγία αλλά προπάντων επίσκεψη σε υπέροχους προορισμούς.

Το σύνολο των ατόμων που ταξιδεύουν για κρουαζιέρα από την Κύπρο υπολογίζεται στις 244000. Από αυτούς 197000 συμμετέχουν σε διήμερες και τριήμερες κρουαζιέρες.

Σχεδόν το 9% των τουριστών που φθάνει στην Κύπρο για διακοπές συμμετέχει σε κρουαζιέρες. Από αυτούς το 40% αποτελείται από επισκέπτες για τους οποίους η κρουαζιέρα συμπεριλαμβάνεται στο ταξιδιωτικό πακέτο ενώ το 60% αγοράζει την κρουαζιέρα στην Κύπρο.

Οι ξένοι που προτιμούν τις κρουαζιέρες από την Κύπρο σε ποσοστό τις % είναι κυρίως:

ΑΓΓΛΟΙ	45%
ΡΩΣΟΙ	8%
ΓΕΡΜΑΝΟΙ	7%
ΣΟΥΗΔΟΙ	5%
κ.α.	

βρίσκεται σε μια περιοχή η οποία δεν είναι μόνο γνωστή τουριστικά αλλά προβάλλεται και ως περιοχή αναφλέξεων, πολιτικής αστάθειας, κλπ

Προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα Κυπριακά κρουαζιερόπλοια, αυτά αφορούν κυρίως:

- Την υποδομή στα λιμάνια της Κύπρου καθώς και τον ανταγωνισμό από ξένα κρουαζιερόπλοια τα οποία εκμεταλλεύονται το τουριστικό ρεύμα προς την Κύπρο και προσφέρουν κρουαζιέρες από την Κύπρο σε άλλους προορισμούς
- Τη λειτουργία των λιμανιών και την παροχή εξυπηρέτησης των επιβατών κατά την αναχώρηση και την άφιξη τους στα λιμάνια της Κύπρου
- Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού θα πρέπει να παραβάλει την Κύπρο ως κέντρο κρουαζιέρων.

Παράγοντες που επηρεάζουν θετικά τις προοπτικές της αγοράς κρουαζιέρων στην περιοχή της Κύπρου:

- Ποσοστό 90% των Ευρωπαίων τουριστών παραμένει στα γεωγραφικά όρια της Ευρώπης κατά τη διάρκεια των διακοπών τους.
- Μόνο το 1% του παγκόσμιου τουρισμού διαλέγει την κρουαζιέρα ως τρόπο διακοπών, αφήνει τεράστια περιθώρια ανάπτυξης για το μέλλον.
- Η δημιουργία μιας αξιόλογης σε μέγεθος μεσαίας τάξης στην Ασία μαζί με τις αυξητικές τάσεις που παρουσιάζουν οι αγορές της Γερμανίας, Γαλλίας και Ρωσίας, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για περαιτέρω ανάπτυξης στον τομέα του θαλάσσιου τουρισμού.

Επίσης πραγματοποιούνται ταξίδια με βάρκες και πλοία κατά μήκος των ακτών της Κύπρου. Τα μονοήμερα αυτά ταξίδια στην κρυστάλλινη, καθαρή

θάλασσα της Μεσογείου πραγματοποιούνται απο τον Μάιο μέχρι τον Οκτώβριο, σε πολύ προσιτές τιμές.

Τα δρομολόγια που πραγματοποιούνται είναι τα ακόλουθα:

- Απο το λιμάνι της Λεμεσού στην παραλία του Lady's Mile και επιστροφή.
- Απο το λιμάνι της Πάφου στην παραλία του Coral Bay, στην Πέγια και επιστροφή.
- Απο την μαρίνα της Λάρνακας, κατά μήκος των ακτών της Λάρνακας, παραλίες της Αγίας Νάπας, Πρωταρά και επιστροφή.
- Από την Πόλη (Λατσι) κατά μήκος της παραλίας του Ακάμα.

(Δ) **ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΑΝΑΨΥΧΗ**

Εξαιτίας του υπέροχου κλίματος και της ποικιλίας του τοπίου, το νησί προσφέρει πολλές ευκαιρίες για τους λάτρεις της φύσης και της υπαίθρου.

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες άρχισε να προβάλλει έντονα και στην Κύπρο η κοινωνική ανάγκη αναψυχής. Όμως και οι ξένοι επισκέπτες του νησιού έρχονται για τους ίδιους κυρίως λόγους, δηλαδή για εξασφάλιση ψυχοσωματικής υγείας. Επομένως η αναψυχή στην Κυπριακή φύση απο τους τουρίστες είναι ένας σημαντικός οικονομικός πόρος για το νησί.

(1) ΔΑΣΙΚΟΙ ΕΚΔΡΟΜΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Εδώ και τέσσερις δεκαετίες άρχισε η δημιουργία εκδρομικών χώρων μέσα στα Κρατικά Δάση. Η ζήτηση για χώρους υπαίθριας αναψυχής αυξήθηκε αισθητικά ιδιαίτερα στις αρχές της δεκαετίας του 1970 όταν η οικονομική ανάπτυξη του τόπου ήταν σημαντική. Έτσι σε περιοχές με εξαιρετική θέα, καταπράσινο

περιβάλλον και κυρίως μακριά από καυσαέρια και θορύβους κατασκευάζονται οι εκδρομικοί χώροι. Σ' αυτούς τους χώρους οι κατασκευές τοποθετούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να συνάδουν με το περιβάλλον και να κάνουν την παραμονή του κοινού σ' αυτούς ευχάριστη.

Σήμερα σχεδόν σε όλους τους εκδρομικούς χώρους υπάρχει πόσιμο νερό, χώροι υγιεινής, χώροι στάθμευσης, ψησταριές, τραπέζια με πάγκους κλπ.

Μέσα στις κρατικές περιοχές υπάρχουν σήμερα 36 εκδρομικοί χώροι χωρητικότητας περίπου 20000 ατόμων.

Στον Δασικό Σταθμό Πλατανιών εδρεύει η Περιφερειακή Διοίκηση του Δάσους Τροόδους στη δικαιοδοσία της οποίας βρίσκεται η διαχείριση του δάσους. Δίπλα και κάτω από τη σκιά των πανύψηλων πλατανιών εκτείνεται ο μεγαλύτερος εκδρομικός χώρος των δασών της Κύπρου, με χωρητικότητα περισσότερο από 2300 επισκέπτες, που μαζί με άλλους παρέχουν σε ντόπιους και ξένους την ικανοποίηση της ζήτησης για υπαίθρια αναψυχή.

Έντονο ενδιαφέρον υπήρξε από πολλές κοινότητες για δημιουργία εκδρομικών χώρων στις περιοχές ευθύνης τους. Οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης πιστεύουν ότι έτσι θα εξυπηρετήσουν τα μέλη της Κοινότητας, τους απόδημους συμπατριώτες τους που τους επισκέπτονται, καθώς και ξένους επισκέπτες. Σε τέτοιες περιπτώσεις το Τμήμα Δασών έρχεται αρωγός αναλαμβάνοντας την τοπιοτέχνηση, προσφέρει τεχνικές συμβουλές ή ακόμα κατασκευάζει διάφορα έργα.

ΔΑΣΙΚΟΙ ΕΙΔΥΡΟΜΗΚΟΙ ΧΩΡΟΙ			
Α.Α	Όνομα Ειδικό Χώρο	Δασική Περιοχή	Χαμηλότερη σε Ώρες
1	Αιθάλμι	Λευκωσία	150
2	Μαύρα του Πηλεπί	Λευκωσία	1.000
3	Κύπρος	Λευκωσία	980
4	Νησιωτικές Ενορίες ΕΔΤ Αιθάλμιος	Λευκωσία	400
5	Γροσσός Νήος	Λευκωσία	120
6	Καπός	Λευκωσία	600
7	Καβό Γαρίνα	Λευκωσία	120
8	Άγιος Γεωργίου Αιθάλμιος	Λευκωσία	150
9	Άγιος Παύλου	Λευκωσία	600
10	Καρομάλιος	Λευκωσία	200
11	Φάβος του Σιβαίου	Αδελφός	674
12	Γαλάξ Πανόγος	Αδελφός	37
13	Κατακό	Αδελφός	200
14	Γαλάξ	Τροόδους	2.654
15	Αρκαδιόγος	Τροόδους	200
16	Αδάξ του Γαλά	Τροόδους	1.200
17	Καπός του Αδάξ	Τροόδους	600
18	Αρκαδιόγος	Τροόδους	2.000
19	Τροόδους (Τεσσάλογος)	Τροόδους	600
20	Καπός του Καλάξ	Τροόδους	980
21	Φάβος του Τροόδους	Δασική ΚΑΜΜγος	200
22	Μαύρος	Δασική ΚΑΜΜγος	300
23	Σταρτάξ (Ορνόγος)	Δασική ΚΑΜΜγος	600
24	Ταξία του Αδάξ	Γάρος	400
25	Μαύρος	Γάρος	600
26	Σταρτάξ	Γάρος	200
27	Κατακό	Γάρος	400
28	Κατακό Δάξος Τάξ	Γάρος	700
29	Σταρτάξ	Γάρος	600
30	Άγιος	Γάρος	200
31	Σταρτάξ	Γάρος	400
32	Άγιος Μάγος	Γάρος	350
33	Πατάξ	Γάρος	200
34	Γάρος	Γάρος	200
35	Άγιος Βαλάξ	Γάρος	100
36	Μαύρος	Γάρος	410
Σύνολο ώρες			28.154

(2) ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Η διανυκτέρευση στην ύπαιθρο και κυρίως σε δασικές και παραλιακές περιοχές σε πρόχειρα στημένες σκηνές ή σε τροχόσπιτα άρχισε να στρατολογεί οπαδούς ντόπιους και ξένους και στην Κύπρο.

Η ανάπτυξη των κατασκηνώσεων σε ειδικά διαρρυθμισμένες θέσεις προσφέρει στον περιηγητή-κατασκηνωτή, άνεση, ασφάλεια και γενική αναψυχή κάποιας ποιότητας, ενώ παράλληλα, εξασφαλίζει τη συγκέντρωση και κίνηση περιηγητών-κατασκηνωτών σε μικρό σχετικά μέρος του ευρύτερου χώρου ώστε να προστατεύεται η υπόλοιπη έκταση από σοβαρές ζημιές.

Σήμερα υπάρχουν 18 κατασκηνωτικοί χώροι, οι δεκατρείς βρίσκονται στην αγροτική Κυπριακή ύπαιθρο μέσα σε Κρατική Δασική γη και οι άλλοι πέντε σε παραλιακές περιοχές.

Οι άδειες για λειτουργία των χώρων αυτών παρέχονται από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.

ΚΥΤΑΣΚΗΝΩΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Δάσος/Τοποθεσία	Χωρητικότητα Ενοικιαστής/Διαχειριστής	Αντίσκηνα ή τροχόσπιτα ή κατοικίες	Ατόμα
1. Άγιος Νικάνδρος ΙΙΙ (Παραλία)	Συμβούλιο Βελτ Αγ Νάπας	170	500
2. Λεμεσου/Κακομαλλής	Μητρόπολης Λισού	1	30
3. Τρόδος	Girl Guide (scouts)	6	60
4. Τρόδος/Ασπρόκρεμμος	Συνδ.Γονέων & Δασκάλων Λισού	8	60
5. Τρόδος	ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ.	3	50
6. Τρόδος/Πλατάνια	Δ/ντής Πυροσβεστικής Υπ.	4	20
7. Τρόδος/Πλατάνια	Γεν. Ειρ. Προσκόπων Κύπρου	15	100
8. Τρόδος	Ιερά Καρδιά Σχολή Αγ. Μαρίας	2	20
9. Τρόδος/Πλατάνια	Τμήμα Δασών	150	600
10. Τρόδος/Καμπί του Καλοήρου	Τμήμα Δασών	80	320
11. Τρόδος	Συμβούλιο Βελτ. Τρόδους	170	650
12. Γιαλιά/Πόλις (Παραλία)	Κ.Ο.Τ.	200	700
13. Τρόδος/Δασ.Κολλέγιο	Π.Ο.Ε.Δ.	25	100
14. Σταύρος Ψύκας	Τμήμα Δασών	60	150
15. Δασικό Κολλέγιο /Φρακτής Προδρόμου	Τμήμα Δασών	30	100
16. GOVERNOR'S BEACH	Κ.Ο.Τ.	360	1440
17. Γεροσκήπου	Ιδιωτικός	95	380
18. «Φεγγαρί» Κάλπος Καραλλίων	Ιδιωτικός	47	180
Σύνολο Ατόμων			5.460

(3) ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ - ΠΕΡΙΠΑΤΟΥ

Τα μονοπάτια μελέτης της φύσης προσφέρουν μια μοναδική ευκαιρία για γνωριμία και επαφή με το περιβάλλον του δάσους. Παράλληλα παρέχουν ευκαιρίες σωματικής άσκησης αλλά και εμπλουτισμού των γνώσεων σε θέματα που αφορούν το φυσικό περιβάλλον της Κύπρου.

Τα μονοπάτια αυτά είναι προσεκτικά σχεδιασμένα έτσι που να διέρχονται απο περιοχές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, όπως καταρράκτες, βουνοκορφές, ρυάκια, αρχαιολογικούς χώρους, πυκνές συστάδες δέντρων κλπ. Ακόμη κατά μήκος της διαδρομής τους προσφέρεται ποικιλία βλάστησης και σημείων εξαιρετικής θέας, καθώς και κάποιες πληροφορίες που αναγράφονται σε πινακίδες. Κατά την

διέλευση είναι δυνατό να υπάρξει φευγαλέα κίνηση ζώων και πουλιών και η προβολή εντυπωσιακών γεωμορφικών σχηματισμών.

Η κατασκευή τους γίνεται με τρόπο έτσι που να μπορούν να χρησιμοποιούνται ακόμα και απο μικρά παιδιά ή άτομα μεγάλης ηλικίας. Όπου είναι δυνατό, τα μονοπάτια είναι κυκλικά, όμως υπάρχει και μεγάλος αριθμός που δεν είναι, οπότε ο περπατητής θα πρέπει να επιστρέψει στο σημείο εκκίνησης ή να παραληφθεί απο άλλο άτομο στο τέρμα του.

Όλα είναι κατάλληλα σηματοδοτημένα ώστε ο περπατητής να ακολουθεί χωρίς προβλήματα τη διαδρομή του μονοπατιού. Μέχρι σήμερα έχουν κατασκευασθεί 26 μονοπάτια συνολικού μήκους 132 χλμ, τα οποία είναι διασκορπισμένα σε όλες τις δασικές περιοχές. Άλλα 10 μονοπάτια συνολικού μήκους 33 χλμ βρίσκονται εκτός Κρατικής Δασικής γης.

Το πιο όμορφο και πολυσύχναστο μονοπάτι, το μονοπάτι των Καληδονίων, ακολουθεί την πλούσια σε βλάστηση υγρή ρεματιά του Κρουού Ποταμού. Περπατείται απο δεκάδες χιλιάδες επισκέπτες και είναι ιδιαίτερα αγαπητό σε φωτογράφους και ζωγράφους. Ιδιαίτερα ο Καταρράκτης των Καληδονίων αποτελεί ένα απο τα πιο όμορφα σημεία του μονοπατιού.

ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΣΤΙΣ ΠΡΑΤΙΝΕΣ ΔΑΣΙΚΕΣ ΓΗΣ		
Α.Α.	Όνομασία	Μήκος σε χιλ.
I. ΔΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΡΟΟΔΟΥΣ		
1	Αγρός Κάτω Μυλός (Αφειτριά κοντά στο Ενοδοχείο - ΡΟΔΟΣ-)	5,00
2	Γέτραι Βένιζι (Αλιαντά) (Αφειτριά κοντά στην μέση στο χωριό Αλιαντά)	1,50
3	Φράντες Πλαμυθόκλας (Αφειτριά κοντά στην Βουνωριά)	1,00
4	Αγγουβιρά Μυζουρί Αγρός	
II. ΔΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΑΦΟΥ		
1	Κάβηνας (Αφειτριά κοντά στο κέντρο -Κυκλωσσός-)	2,00
2	Παρακός (Αφειτ. κοντά στο Ενοδοχείο -Τίνα-Τορ-)	0,00
3	Βασιλά της Πλαμυθός	0,80
III. ΔΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ		
1	Βαλακισιά (στέφανο) -Μαυτίτη της Αλοκιάς-)	2,50
2	Αιωνάκι (Αιωνισία Γυλιότση Γης -Ιθάκη)	1,00
3	Αλιαντά Ενωτικόν Πρωτότη Νάκας της Αγρός (στην ΚΑΤΑΡΑΚΤΗ)	3,00
Σύνολο		30,20

ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Α/Α	Όνομα	Δάσος	Μήρ σε μλ
I. ΔΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΡΟΟΔΟΥΣ			
1	Λιτόχωρο (Βελικό Κομπάρσι)	Τροόδους	7,00
2	Αντίοινη (Παραδοσιακή Τροόδους Λιτόχωρο)	-	0,00
3	Καταβόλων (Αγία Πόλις Καταβόλων)	-	2,00
4	Παραφρηνή (Μέγιστο Κομπάρσι)	-	3,00
5	Φύλο Δέντρο Βελικός Καταβόλων	-	
	Παλιόφαλο Φύλο Δέντρο	-	10,00
6	Κάμπος του Αρσάκου	-	4,00
7	Κάμπος Κράμας Αγία Μαρίνα της Σιγής	-	8,00
8	Μαδάρι (Παραδοσιακό παρκοίον της Μαδάρας)	Αμάρα	2,00
9	Σταυρός του Αγκραστή	-	
	Παλιόκο του Άραου (Αρσάκου)	-	7,00
10	Άγιο Ευθύμιο Στάυρος Δαγνή	-	3,00
11	Άγιο Θεόδωρος Αθηνών	-	3,10
12	Μαδάρι Αθήνας ο Θείος (Παραδοσιακό)	-	3,75
13	Αρσάκου Μαδάρι Άγιος ομοιόπαρο	-	6,00
14	Καταβόλων	Λιτόχωρο	6,10
II. ΔΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΑΦΟΥ			
1	Σταυρός Παπακοδόκινη Δαγνή	Καδίμ	0,50
2	Αροάκι (Αρσάκου της Αροάκης)	-	7,50
3	Αθηνών (Παρολίβουτος)	-	7,00
4	Ερηνός Ρυκιάδι	-	0,50
5	Στάυρος του Σταυρού-Μουρτι του Σταυρού	Σταυρού	2,90
6	Στάυρος του Σταυρού-Αρσάκου Σταυρού	-	2,00
7	Παπακοδόκινη Καταβόλων (Παπακοδόκινη)	-	6,00
III. ΔΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ			
1	Δάσος Αγ. Παύλου	Αγ. Παύλου	2,00
2	Καβή Γαργαλιάνων	Αγ. Νικόλ	1,20
3	Παλατιόκοι Στάυρος Σαυδ	-	
	Αγ. Αρσάκου Παλιόκο Κινητών	Αγ. Νικόλ	6,00
4	Ευδοκία Κάμπος Κινητών-Παρολίβουτος	Μαυροί	7,00
IV. ΔΑΣΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ			
1	Καδίμ Παπακοδόκινη-Σταυρού	Καδίμ	5,50
Σύνολο			132,8

(Ε) ΕΘΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

Το πρόσφατα ιδρυόμενο Πάρκο της Αθαλάσσης είναι για την ώρα το μόνο "Εθνικό" Πάρκο – ξηράς στο νησί. Όμως οι απείραχτες περιοχές της Χερσονήσου του Ακάμα και του Σταυρού της Ψύκας που βρίσκονται στην Πάφο, ίσως σύντομα να προορίζονται Εθνικά Πάρκα.

Ασφαλής δασώδεις περιοχές έχουν σχεδιαστεί ως Εθνικά Πάρκα και Φυσικά Αποθέματα, για την προστασία της άγριας ζωής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

(A) Η ΚΥΠΡΟΣ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Η Κυπριακή ύπαιθρος είναι προικισμένη με ένα ανεξάντλητο ιστορικό, φυσικό και ανθρώπινο πλούτο, που προσφέρεται εγκάρδια στον επισκέπτη. Τα παραδοσιακά χωριά του νησιού προσθέτουν και συμπληρώνουν ένα υπέροχο φυσικό περιβάλλον με τον τοπικό χαρακτήρα τους, την παραδοσιακή αρχιτεκτονική τους και τον σχεδιασμό τους.

Αυτές οι περιοχές συμβάλλουν στην αρμονική συνύπαρξη του ανθρώπου με την φύση με όλο και περισσότερους τουρίστες να την επισκέπτονται.

Μέσα σε ένα τέτοιο περιβάλλον ο επισκέπτης ωφελείται της καθημερινής επαφής με την εμπειρία των πλούσιων παραδόσεων των ανθρώπων των περιοχών αυτών: απλότητα, γαλήνιοι ρυθμοί της αγροτικής ζωής, λαϊκές συνήθειες, καθημερινές ασχολίες και αυθεντικές γεύσεις της παραδοσιακής κουζίνας, όλα διεισδύουν την αίσθηση της γνήσιας φιλοξενίας.

Στις μέρες μας, με την τεράστια συμβολή του Κ.Ο.Τ. και των συνεργαζόμενων Τοπικών Αρχών και των άλλων αρμόδιων Κρατικών υπηρεσιών, αλλά και των κατοίκων της υπαίθρου, που επέδειξαν ανάλογο ενδιαφέρον, έχουν μελετηθεί οι απαιτήσεις των τουριστών και ο Αγροτουρισμός έχει γίνει ένα αυτόνομο, ηχηρό κομμάτι του Κυπριακού τουρισμού. Είναι ο οικοδεσπότης των παραδοσιακών καταλυμάτων της ιστορικής αξίας του νησιού, έτοιμος να προσφέρει μια άλλη εναλλακτική μορφή ιδανικών διακοπών.

(B) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Το Πρόγραμμα του Αγροτουρισμού που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο και άρχισε να λειτουργεί το 1991 δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί χωρίς την πρωτοβουλία του Κ.Ο.Τ. και την συνεργασία των Τοπικών Αρχών και των αρμόδιων Τοπικών Υπηρεσιών και των κατοίκων της υπαίθρου. Χωρίς αυτούς το Πρόγραμμα για τον Αγροτουρισμό και της Τουριστικής Ανάπτυξης της Υπαιθρου δεν θα έπαιρνε σάρκα και οστά.

Η κεντρική ιδέα του Προγράμματος ήταν να δημιουργηθεί στην ύπαιθρο η αναγκαία υποδομή, η ανακαίνιση δηλαδή παραδοσιακών κατοικιών στα χωριά της ενδοχώρας και η μετατροπή τους είτε σε τουριστικά καταλύματα, είτε σε ταβέρνες, είτε σε πολιτιστικά κέντρα, μουσεία και εργαστήρια λαϊκής χειροτεχνίας, έτσι ώστε να προσφέρονται στα χωριά οι απαραίτητες τουριστικές διευκολύνσεις, με σεβασμό πάντοτε προς την κυπριακή παράδοση και αρχιτεκτονική κληρονομιά και γενικότερα το περιβάλλον της Κυπριακής υπαίθρου.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι ευρείς στόχοι του Προγράμματος είναι οι ακόλουθοι:

- Η οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση των αγροτικών κοινοτήτων, οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα μαρασμού, λόγω της αστυφιλίας, με το εισόδημα των αγροτών από τον Αγροτουρισμό να συμπληρώνει το εισόδημα από τις αγροτικές τους ασχολίες.
- Η διοχέτευση του εισοδήματος από τον τουρισμό κατευθείας στις αγροτικές περιοχές.
- Η διαφοροποίηση του τουριστικού Κυπριακού προϊόντος με την προσφορά ενός διαφορετικού από το συνηθισμένο "ήλιος και θάλασσα".
- Η ανάπτυξη ενός τουριστικού προϊόντος το οποίο να είναι καθαρά Κυπριακό και να επιτρέπει στον τουρίστα να απολαύσει την ύπαιθρο και να γνωρίσει τον παραδοσιακό τρόπο ζωής και την παραδοσιακή φιλοξενία.

- Η προστασία και συντήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και η διατήρηση του παραδοσιακού τρόπου ζωής.

Στο Πρόγραμμα περιλαμβάνονται όλα τα ορεινά και ημιορεινά χωριά της ενδοχώρας τα οποία χωρίστηκαν σε τρεις κατηγορίες την Α, την Β και την Γ και για κάθε μια από αυτές ισχύουν διαφορετικά οικονομικά κριτήρια.

Πέρα από τον διαχωρισμό των κατηγοριών, το Πρόγραμμα αποτελείτο βασικά από δύο σκέλη:

- (Α) Αφορά τα χωριά της Α' κατηγορίας για τα οποία ο Κ.Ο.Τ. προέβει στην ετοιμασία μελετών σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και στην εκτέλεση διαφόρων εξωραϊστικών έργων και έργων προστασίας και ανάδειξης της αρχιτεκτονικής παράδοσης και των φυσικών στοιχείων του κάθε χωριού. Όμως παρόλο που το σκέλος αυτό έχει υλοποιηθεί ο Κ.Ο.Τ. συνεχίζει να χρηματοδοτεί έργα εκτός του αρχικού Προγράμματος συνήθως σε συνεργασία με τις Τοπικές Αρχές.
- (Β) Το σκέλος αυτό αφορά το σχέδιο δανειοδότησης παραδοσιακών οικοδομών με επιχορηγημένο επιτόκιο για σκοπούς ανάπτυξης του Αγροτουρισμού. Βάσει αυτού του σχεδίου κάθε κατηγορία χωριών είχε τα δικά της κίνητρα για τη δημιουργία είτε τουριστικών καταλυμάτων, είτε παραδοσιακών εστιατορίων, ταβερνών, είτε πολιτιστικών κεντρών, μουσείων, εργαστηρίων λαϊκής χειροτεχνίας και άλλων παρόμοιων τουριστικών επιχειρήσεων. Στο πρόγραμμα δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν νέες οικοδομές έστω και αν έχουν κτισθεί με τον παραδοσιακό τρόπο.

ΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η έκταση του Προγράμματος μέχρι το 1999 ήταν μικρή. Μέχρι τότε λειτουργούσαν γύρω στις 400 αγροτουριστικές κλίνες επί συνόλου 85000 σε όλη

την Κύπρο. Το σχέδιο συνεχίζει να διευρύνεται με στόχο όμως να μην μεγαλώσει πάρα πολύ.

Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής εντάσσεται η εκπαίδευση των Αγροτουριστικών επιχειρηματιών, των ιδιοκτητών των καταλυμάτων σε θέματα παροχής φιλοξενίας αλλά και η εκπαίδευση γενικότερα του κόσμου της υπαίθρου στην οργάνωση παραδοσιακών μικροβιοτεχνιών και άλλων ειδικών ενδιαφερόντων ώστε να τα απολαμβάνει ο τουρίστας που επισκέπτεται την Κύπρο.

Για την πραγματοποίηση του πιο πάνω στόχου υπάρχουν δύο εκπαιδευτικά προγράμματα:

- (Α) Μέσω του Τμήματος Αγροτικής Οικονομίας του Υπουργείου Γεωργίας. Το τμήμα προσφέρει ειδικά επιμορφωτικά μαθήματα για τις γυναίκες της υπαίθρου σε διάφορα θέματα παροχής φιλοξενίας, οργάνωσης των αγροτικών δραστηριοτήτων με τρόπο ώστε να διευκολύνεται η παρακολούθηση και η συμμετοχή των τουριστών. Η συνεργασία αυτή αποδεικνύεται ιδιαίτερα επωφελής στην προσπάθεια ανάπτυξης του Αγροτουρισμού.
- (Β) Προγράμματα επιμόρφωσης και εκπαιδευτικό υλικό για Αγροτουριστικούς επιχειρηματίες και τους εργαζόμενους σε αγροτικά τουριστικά καταλύματα αναπτύχθηκαν μέσω του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Leonardo στο οποίο συμμετέχει ο Κ.Ο.Τ. Το πρόγραμμα περιλάμβανε και δοκιμαστική εφαρμογή των προγραμμάτων που ετοιμάστηκαν. Για τον σκοπό αυτό έγινε έρευνα για την διαπίστωση των αναγκών, οι οποίες περιλάμβαναν εκπαίδευση σε θέματα μάρκετινγκ και διοίκησης επιχειρήσεων, θέματα υποδοχής και εξυπηρέτησης, καθώς και θέματα υγιεινής τροφίμων και παραδοσιακής μαγειρικής.

(Γ)

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η Κυπριακή Εταιρεία Αγροτουρισμού ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του Κ.Ο.Τ. για να επιτύχει τον συντονισμό και την οργάνωση κάτω από μια ομπρέλα όλων των μικρών επιχειρήσεων του Αγροτουρισμού που είναι διάσπαρτες σε όλη την ενδοχώρα της Κύπρου για την σωστότερη ανάπτυξη και εμπορία του Αγροτουριστικού Προϊόντος.

Η Εταιρεία αυτή είναι ένας μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός και ιδρύθηκε τον Ιανουάριο του 1996. Τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας ήταν δύσκολα καθώς η οργάνωση της εταιρείας, ενός νέου θεσμού, πάνω σε γερές και σωστές βάσεις ήταν έργο επίμονο και κοπιαστικό. Όμως η προσέγγιση που ακολουθήθηκε επιλέχθηκε για να πετύχει την δημιουργία μιας εταιρείας δυναμικής και αποτελεσματικής όπως απαιτεί η σύγχρονη αγορά.

Οι επιδόσεις των αγροτουριστικών καταλυμάτων από πλευράς διανυκτερεύσεων σημειώνουν χρόνο με τον χρόνο σημαντική βελτίωση καθώς το προϊόν γίνεται όλο και πιο γνωστό.

Το 1999 άρχισε η λειτουργία του Κεντρικού Γραφείου Κρατήσεων το οποίο βοηθά σημαντικά στις προσπάθειες προώθησης και εμπορίας του προϊόντος, διενέργειας και οργάνωσης των κρατήσεων. Ανάμεσα στις εργασίες του Γραφείου συμπεριλαμβάνονται οι κρατήσεις, η παροχή πληροφοριών προς το κοινό, η αποδοχή πληρωμών εκ μέρους των πελατών και η απόδοση των οφειλομένων ποσών στους ιδιοκτήτες-μέλη της εταιρείας, καθώς και η είσπραξη των οφειλών των μελών προς την εταιρεία. Επίσης η εν λόγω εταιρεία ανέθεσε στο εργαστήριο Πολυμέσων του Πανεπιστημίου Κύπρου τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της στρατηγικής μηχανογράφησης της με στόχο την επιτυχία στην διεθνή αγορά.

Μεγάλη σημασία προσδίδει η Κυπριακή Εταιρεία Αγροτουρισμού και ιδιαίτερα ο Κ.Ο.Τ. στον τομέα προβολής και στο πλαίσιο αυτό προχώρησε στην έκδοση ειδικού καταλόγου/οδηγού των αγροτουριστικών καταλυμάτων σε πέντε γλώσσες καθώς και αφίσες αγροτουρισμού. Ετοίμασε επίσης ένα τρίπτυχο γενικό πληροφοριακό φυλλάδιο, το οποίο αποσκοπεί βασικά στην πληροφόρηση του κοινού για την ύπαρξη του αγροτουριστικού προϊόντος και στη δημιουργία ενδιαφέροντος για περαιτέρω διερεύνηση των καταλυμάτων και τελικά τις κρατήσεις. Με τη βοήθεια του Κ.Ο.Τ. προέβει σε εκστρατεία προβολής και διαφήμισης των παραδοσιακών καταλυμάτων-μελών της εταιρείας στον εγχώριο και ξένο τύπο.

(Δ) ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Το Αγροτουριστικό προϊόν συγκαταλέγεται ανάμεσα στις μεγαλύτερες ελπίδες του Κ.Ο.Τ. για τη βελτίωση και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος και της εικόνας της Κύπρου ως τουριστικού προορισμού.

Ο Αγροτουρισμός εκτιμάται ότι θα ελκύσει ένα μικρό μεν μέρος της αγοράς το οποίο αποτελείται όμως από εκλεκτικούς πελάτες που:

- α) προτιμούν παραδοσιακά καταλύματα και αποζητούν ήρεμες διακοπές κοντά στη φύση
- β) ασχολούνται με ειδικά ενδιαφέροντα. Υπάρχει ζήτηση από τέτοια πελατεία, κυρίως σε περιόδους χαμηλής ζήτησης και
- γ) επιθυμούν να ανακαλύψουν την αυθεντική Κύπρο και τους ανθρώπους της νησ.

Τα πρώτα Αγροτουριστικά καταλύματα εξασφάλισαν άδεια το 1993-1994 οπότε άρχισαν να δέχονται τους πρώτους τουρίστες. Έχουν περάσει οχτώ χρόνια και τα αποτελέσματα μέχρι σήμερα, καθώς και οι προοπτικές που διαγράφονται κρίνονται ελπιδοφόρες από τον Κ.Ο.Τ. Υπάρχει όμως, σημαντικός χώρος

βελτίωσης διότι μετά την λειτουργία της Κυπριακής Εταιρείας Αγροτουρισμού τα πράγματα μπήκαν σε πιο οργανωμένη βάση.

Το μέλλον προδιαγράφεται ευοίωνο και τα βήματα που γίνονται προσεκτικά και μελετημένα. Ο Κυπριακός Αγροτουρισμός φαίνεται να έχει τεράστιες δυνατότητες, τούτο καταδεικνύεται και απο την βράβευση του με το φημισμένο βραβείο για περιβαλλοντικά φιλικά τουριστικά προϊόντα "Tourism for Tomorrow Awards" της British Airways. Η Κύπρος αναδείχθηκε νικητής Ευρώπης στον τομέα αυτό και αναμφίβολα η επιτυχία αυτή είναι μεγάλης σημασίας. Το πρόγραμμα όπως αναφέρει σε σχετικό σημείωμα της η Κυπριακή Εταιρεία Αγροτουρισμού, πέτυχε να δώσει στην εικόνα της Κύπρου μια άλλη διάσταση, την περιβαλλοντική και πολιτιστικά ευαίσθητη πτυχή που η κυβέρνηση και ο Κ.Ο.Τ. προωθούν. Η προσπάθεια διατήρησης της Κυπριακής παράδοσης και φιλοξενίας μέσω του Αγροτουρισμού έχει αγγίξει το ευρύ κοινό και το αγροτουριστικό προϊόν κερδίζει έδαφος σε δημοτικότητα.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

(Ε)

	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	ΔΩΜΑΤΙΑ, ΚΛΙΝΕΣ		ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	PANDOCHEION LINOS	9	18	(02)-923161	ΚΑΚΟΠΕΤΡΙΑ ΛΥΘΡΟΔΟΝΤΑΣ
	AVLI GEORGALLIDI	5	10	(09)-655100	
ΛΕΜΕΣΟΣ	ΟΚΕΛΛΑ	11	22	(05)-432521	ΜΟΝΙΑΤΗΣ
ΠΑΦΟΣ	KINYRAS	18	32	(06)-241604	ΠΑΦΟΣ
	PARK MANSION	25	50	(06)-245645	ΠΑΦΟΣ
	VASILIAS NIKOKLIS INN	8	16	(06)-432211	ΝΙΚΟΚΛΕΙΑ
ΛΑΡΝΑΚΑ	HARRY'S INN	9	15	(04)-654453	ΛΑΡΝΑΚΑ ΤΟΧΝΗ
	SOCRATES HOUSE	9	18	(04)-333636	

	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΔΩΜΑΤΙΑ ΚΛΙΝΕΣ		ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	EVGENIA' S HOUSE	4	8	(02)-642644	ΑΣΚΑΣ
	OLGA'S KATOI	10	20	(02)-350283	ΚΑΛΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
	TO SPITI TIS POLYXENIS	1	4	(02)-497509	ΚΑΛΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
	TO SPITI TIS CHRISTINAS	1	4	(02)-316514	ΤΣΑΚΙΣΤΡΑ
ΛΕΜΕΣΟΣ	MBLE	1	2	(05)-543060	ΑΨΙΟΥ
	DIA	1	4	(05)-372368	ΑΡΣΟΣ
	ΟΙΚΙΑ KORNARO	4	8	(05)-358836	ΑΡΣΟΣ
	PANAGI MAKRI	1	2	(05)-755610	ΛΟΦΟΥ
	PANTELIS HOUSE	1	3	-	ΟΜΟΔΟΣ
	PLITHARENIO	1	10	(09)-649830	ΒΑΣΑ ΚΕΛΑΚΙΟΥ
ΠΑΦΟΣ	RIGENA	1	6	(06)-232581	ΧΟΥΛΟΥ
	KOSTARI	3	12	(09)-626672	ΓΟΥΔΙ
	SPANOS HOUSE	2	8	(06)-321619	ΓΟΥΔΙ
	AMARAKOS	7	14	(06)-633117	ΑΚΟΥΡΔΑΛΙΑ
	OLGA'S COTTAGE	1	4	(06)-761438	ΑΚΟΥΡΔΑΛΙΑ
	TO AGROTIKO	2	8	(06)-236864	ΚΑΛΛΕΠΕΙΑ
	CHELIDONA	1	2	(06)-233358	ΚΑΘΗΚΑΣ
	LOXANDRA	3	6	(06)-632150	ΚΑΘΗΚΑΣ
	TA ANOGIA TOY MICHALI	2	4	(06)-944229)	ΚΑΘΗΚΑΣ
	ANASTASIA	3	6	(06)-332209	ΚΡΙΤΟΥ ΤΕΡΑ
	MAKRYNARI	3	6	(06)-232522	ΚΡΙΤΟΥ ΤΕΡΑ
	TO KONATSI TIS KRITOU	4	8	(06)-766336	ΚΡΙΤΟΥ ΤΕΡΑ
	TO ARCHONTIKO TOY MELETIOY	4	10	(06)-235011	ΠΑΝΑΓΙΑ
	LIAKOTO	2	6	(06)-235597	ΠΑΝΑΓΙΑ
	PALATI TOY XYLARI	4	8	(09)-614673	ΠΑΝΑΓΙΑ
	STELIOS HOUSE	1	2	(06)-722343	ΠΑΝΑΓΙΑ
	AGROTOSPITO KARYDIA	1	6	(09)-659928	ΠΑΡΟΔΕΣ
	ΛΑΡΝΑΚΑ	KONTOYIANNIS	4	10	(05)-580305
SOFRONIS		3	8	(04)-332998	ΚΑΛΑΒΑΣΟΣ
STRATOS HOUSE		1	4	(04)-332293	ΚΑΛΑΒΑΣΟΣ
TAKIS		8	18	(04)-332998	ΚΑΛΑΒΑΣΟΣ
TENTA		4	10	(04)-332998	ΚΑΛΑΒΑΣΟΣ
TO SPITI TOY KOSMA		5	10	(04)-662123	ΣΚΑΡΙΝΟΥ
ANNA		2	4	(04)-332998	ΤΟΧΝΗ
DANAE'S		8	16	(04)-662123	ΤΟΧΝΗ
MESPILO		6	14	(04)-332998	ΤΟΧΝΗ
NIONI HOUSE		1	2	(09)-468446	ΤΟΧΝΗ
O NOSTOS		2	4	(04)-333122	ΤΟΧΝΗ
PETROKTISTO TIS KYRAGGELAS		3	6	(09)-421387	ΤΟΧΝΗ
TO SPITI TOY VASILOPOYLOY		8	16	(04)-332531	ΤΟΧΝΗ
VASILIKOS		9	26	(04)-332998	ΤΟΧΝΗ
SPITI PAPDOPOYLOY		1	4	(04)-656327	ΒΑΒΛΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΚΥΠΡΟΣ – ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Βρισκόμενη στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων και στο σημείο συνάντησης μεγάλων πολιτισμών, η Κύπρος ανέπτυξε και διατήρησε για χιλιάδες χρόνια το δικό της πολιτισμό αφομοιώνοντας διάφορες επιδράσεις, παραμένοντας όμως, κέντρο ελληνικού πολιτισμού και διατηρώντας ως σήμερα σταθερά και οριστικά τον ελληνικό της χαρακτήρα.

Μόνο μερικές χώρες μπορούν να παρακολουθούν την πορεία της ιστορίας τους πάνω από 10.000 χρόνια. Το νησί της Κύπρου 8.000 π.Χ. ήταν ήδη κατοικημένο και περνούσε διαμέσου των Νεολιθικών του Χρόνων. Από τα πιο σημαντικά γεγονότα που σημάδεψαν την Κύπρο τις επόμενες χιλιετίες, ήταν η ανακάλυψη του χαλκού ή Κούπρουμ στα Λατινικά το ορυκτό που πήρε το όνομα του από την "Κύπρο" την Ελληνική ονομασία του νησιού και επέφερε πλούτη στο νησί.

Η στρατολογική θέση του νησιού, τα αποθέματα χαλκού και η ξυλεία προσέλκυσαν τους πρώτους Έλληνες που ήρθαν στο νησί πριν από 3.000 χρόνια στο τέλος των Τρωικών πολέμων. Εγκαταστάθηκαν στο νησί φέρνοντας μαζί τους την Ελληνική ταυτότητα, τη γλώσσα και τον πολιτισμό.

Διαμέσου των αιώνων η Κύπρος ήταν υποταγμένη στην κυριαρχία πολλών κατακτητών, ανάμεσα σ' αυτούς Αιγύπτιοι, Ασσύριοι, Πέρσες, οι διάδοχοι του Μ. Αλεξάνδρου και Ρωμαίοι, πριν η Κύπρος γίνει μέρος της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Αργότερα ήρθαν οι Σταυροφόροι, οι Φράγκοι, οι Λουζινιανοί, οι Βενετοί, οι Οθωμανοί και οι Άγγλοι.

Το νησί απέκτησε την ανεξαρτησία του το 1960 για πρώτη φορά μέσα σε 3500 χρόνια, αλλά η ελληνική ταυτότητα της γλώσσας και της κουλτούρας παρέμεινε.

Τον Ιούλιο του 1974 η Τουρκία εισέβαλε στην Κύπρο και από τότε το 37% του βόρειου τμήματος του νησιού βρίσκεται παράνομα στην κατοχή των τουρκικών στρατευμάτων που δρουν κατά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της Κυβέρνησης.

Σήμερα στο νησί υπάρχουν προϊστορικοί συνοικισμοί, αρχαίοι ελληνικοί ναοί, Ρωμαϊκά θέρετρα και επαύλεις, Νεότερες Χριστιανικές Βασιλικές, Βυζαντινές εκκλησίες και μοναστήρια, κάστρα σταυροφόρων, Γοτθικές εκκλησίες και Βενετσιάνικες οχυρώσεις.

Ο αγέρας φέρνει τον απόηχο των τραγουδιών της ιστορίας ... Κύπρος 10.000 χρόνια πολιτισμού. Με δυο εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο να την ζουν από κοντά και να την απολαμβάνουν παρέα με τους ντόπιους. Είναι ο ζωντανός θησαυρός της νήσου, αυτός που έπλασε ανά τους αιώνες και εκφράζει την ταυτότητα του λαού.

Θα περπατήσουμε πλάι – πλάι με το παρελθόν, σε μια μοναδική σύνδεση ζωής και ιστορίας, Είναι κάποιιοι χώροι που αξίζει κανείς να δει και να ζήσει.

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ ΠΟΛΕΩΝ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΜΟΥΣΕΙΑ

1. Κυπριακό Μουσείο
2. Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας
3. Βυζαντινό Μουσείο και Πινακοθήκη

4. Εθνογραφικό Μουσείο Κύπρου
5. Εθνικό Πολεμικό Μουσείο
6. Το σπίτι του Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου – Κυπριακό Εθνολογικό Μουσείο
7. Κυπριακό Ταχυδρομικό Μουσείο
8. Μουσείο Κυπριακών Κοσμημάτων
9. Μουσείο Ιστορίας Κυπριακών Νομισμάτων
10. Μουσείο Φυσικής Ιστορίας (Δήμος Αγλαντζιάς)
11. Παγκύπριο Γεωγραφικό Μουσείο (Δήμος Στροβόλου)
12. Μουσείο Λαϊκής Τέχνης (Δήμος Έγκωμης)

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

1. Καθεδρικός Ναός Αγίου Ιωάννη
2. Αρχιεπισκοπή (Παλιά και Νέα)
3. Εκκλησία Χρυσαινιότισσας
4. Εκκλησία Φανερωμένης – μαρμάρινο μαυσωλείο
5. Εκκλησία Τρυπιώτισσας
6. Αγγλικός Καθεδρικός Ναός Αγίου Παύλου
7. Παρεκκλήσιο Παναγίας (Δήμος Αγλαντζιάς)
8. Παρεκκλήσιο Αγίου Γεωργίου στο Σκαλί (Δήμος Αγλαντζιάς)
9. Παρεκκλήσιο Αγίου Γεωργίου Αθαλάσσας (Δήμος Αγλαντζιάς)
10. Εκκλησία Αγίου Γεωργίου (Δήμος Στροβόλου)
11. Εκκλησία Παναγίας Μακεδονίτισσας (Δήμος Έγκωμης)
12. Εκκλησία Αρχαγγέλου (Δήμος Καϊμακλίου)
13. Εκκλησία Αγίας Βαρβάρας (Δήμος Καϊμακλίου)

ΑΛΛΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

1. Καστελλιώτισσα (Μεσαιωνικός Πύργος)
2. Δημοτικό Θέατρο (έδρα Κυπριακού Θεατρικού Οργανισμού)
3. Δημοτικό Εκθεσιακό Κέντρο Λευκωσίας
4. Κρατική Έκθεση Σύγχρονων Καλλιτεχνών
5. Επαγγελματικό Κέντρο Χρυσαινιώτισσας (συγκρότημα παραδοσιακών εργαστηρίων)
6. Πύλη Αμμοχώστου (Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο)
7. Τζαμί Omerige
8. Οδός Λύδρας – Σημείο Σκοπιάς
9. Λαϊκή Γειτονιά (πεζόδρομη εμπορική παραδοσιακή περιοχή)
10. Πολιτιστικό Κέντρο Σκαλί (Δήμος Αγλαντζιάς)
11. Φαράγγι Κακαρίστρα (Δήμος Λατσιών)

ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ – ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

1. Εκκλησία Αγίων Αποστόλων (Χωριό Πέρα Χωριό)
2. Παναγία Χρυσοσπηλιώτισσα
3. Γυναικεία Μονή Αγίου Ηρακλειδίου (Χωριό Πολιτικό)
4. Γυνακεία Μονή Αγίου Παντελεήμονα
5. Εκκλησίες Αγίου Βαρνάβα και Ιλαρίωνα (Χωριό Περιστερώννα)
6. Μοναστήρι Μαχαιρά

ΑΛΛΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

1. Αρχαία πόλη – βασίλειο Ιδαλίου (Χωριό Δάλι)

2. Αρχαία Πόλη – βασίλειο Ταμασός (Χωριό Πολιτικό)
3. Χωριό Φικάρδου (αρχαίο "μνημείο"-επεξεργασία ξύλου, λαϊκή παραδοσιακή αρχιτεκτονική)
4. Τουρκικό Τζαμί (Χωριό Περιστερώνα)

ΛΕΜΕΣΟΣ

ΜΟΥΣΕΙΑ

1. Φρούριο Λεμεσού – Μεσαιωνικό Μουσείο Κύπρου
2. Επαρχιακό Αρχαιολογικό Μουσείο
3. Δημοτικό Μουσείο Λαϊκής Τέχνης

ΑΛΛΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

1. Δημοτική Πινακοθήκη Λεμεσού

ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ – ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

1. Ναός Αγίας Αναστασίας
2. Ναός Αγίας Χριστίνας – Εκκλησιαστικό Μουσείο Δήμου Γερμασόγειας
3. Μονή Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου

ΑΛΛΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

1. Μεσαιωνικό Κάστρο Κολοσσιού
2. Τοπικό Μουσείο Κουρίου
3. Αρχαία Πόλη – βασιλείο Κουρίου (Ελληνο-Ρωμαϊκό Θέατρο, κατοικία Ευσταλίου, οικία Αχιλλέα, οικία Μονομάχων, Στάδιο)
4. Ιερό Απόλλωνα Υλάτη
5. Αρχαία Πόλη – βασιλείο Αμαθούς
6. Κοιλάδα του Κούρρη
 - Μοναστήρι Παναγίας Αμασγούς
 - Μοναστήρι Αρχαγγέλου (Χωριό Μονάγρι)
 - Εκκλησία Τιμίου Σταυρού (Χωριό Κούκα)
 - Χωριό Λάνεια (το χωριό των καλλιτεχνών)

ΛΑΡΝΑΚΑ

ΜΟΥΣΕΙΑ

1. Περιφερειακό Αρχαιολογικό Μουσείο
2. Μουσείο Ιδρύματος Πιερίδη
3. Φρούριο Λάρνακας – Τοπικό Μεσαιωνικό Μουσείο
4. Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο Λάρνακας – Παλαιοντολογικό Μουσείο Κύπρου
5. Δημοτικό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας

ΑΛΛΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

1. Η προτομή του Κίμωννα
2. Εκκλησία Αγίου Λαζάρου (τάφος Αγίου Λαζάρου)
3. Πόλη – βασιλείο Κιτίου
4. Υδραγωγείο Καμάρες

ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ – ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

1. Εκκλησία Αγγελόκτιστης (Χωριό Κίτι)
2. Γυναικεία Μονή Αγίου Μηνά
3. Εκκλησία Αγίου Εφημιανού
4. Εκκλησία Παναγίας Ιαματικής
5. Εκκλησία Αγίου Αντωνίου (Χωριό Κελλιά)
6. Μοναστήρια Σταυροβουνίου

ΑΛΛΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

1. Χαλάν Σουλτάν Τεκκέ
2. Βασιλικό Παρεκκλήσιο (Χωριό Πυργά)
3. Νεολιθικός Συνοικισμός Χοιροκοιτίας – στον επίσημο κατάλογο της UNESCO για την προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς (Χωριό Χοιροκοιτία)
4. Νεολιθικός Συνοικισμός Τέντα (Χωριό Καλαβασός)
5. Χωριό Λεύκαρα (φημισμένο για τα ασημικά του και τα τοπικά του κεντήματα γνωστά ως "Λευκαρίτικα")
6. Μουσείο Κώστα Αργυρού (Χωριό Μαζωτός)

ΠΑΦΟΣ

ΜΟΥΣΕΙΑ

1. Περιφερειακό Αρχαιολογικό Μουσείο Πάφου
2. Βυζαντινό Μουσείο
3. Εθνογραφικό Μουσείο

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

1. Εκκλησία – κατακόμβη Αγίας Σολομονής
2. Εκκλησία Παναγίας Χρυσοπολίτισσας
3. Εκκλησία Θεοσκέπαστης
4. Εκκλησία Παναγίας Λιμενιώτισσας

ΑΛΛΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

1. Μεσαιωνικό Φρούριο
2. Αρχαιολογικό Πάρκο Κάτω Πάφου (στον επίσημο κατάλογο της UNESCO για προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς)
 - Τάφοι των Βασιλέων
 - Μωσαϊκά Πάφου

- Ωδείον Πάφου
- Σαράντα Κολώνες

3. Τα "λουτρά"

ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΦΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ – ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

1. Εκκλησία Αγίας Παρασκευής – εξαιρετικές τοιχογραφίες (Χωριό Γεροσκήπου)
2. Εκκλησία Παναγίας Χρυσελεύσας (Χωριό Έμπα)
3. Μοναστήρι Αγίου Νεοφύτου – εγκλείστρα του Αγίου
4. Μοναστήρι Χρυσορογιάσας
5. Εκκλησία Αγίου Κίρκου και Αγίας Ιουλίτης (Χωριό Λετύμβου)
6. Εκκλησία Παναγίας Χρυσελεύσας (Χωριό Έμπα)
7. Μοναστήρι Παναγίας του Σιντί

ΑΛΛΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

1. Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Γεροσκήπου (Χωριό Γεροσκήπου)
2. Ιερό Αφροδίτης (Χωριό Κούκλια)
3. Πέτρα του Ρωμιού – γενέτειρα Αφροδίτης
4. Μετόχι Μονής Κύκκου
5. Παλαίκαστρο (Κόλπος Κοραλλίων)
6. Περιοχή Λαόνα (Χωριά Ίνεια, Δρούσια, Κάθικας)
7. Λουτρά Αφροδίτης (περιοχή Ακάμα)
8. Πόλις Χρυσοχούς

9. Χωριό Πέγεια

10. Χωριό Λέμπα

11. Χωριό Πάνω Παναγιά – γενέτειρα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου

ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ – ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ

1. Παραλίμνι

Εκκλησία Παναγίας

2. Ψαροχώρι Αγίας Νάπας

- Μοναστήρι Παναγίας των Δασών
- Μουσείο Ναυτικής Ζωής

3. Χωριό Δερύνεια (απο δω μπορεί κανείς να ατενίζει την κατεχόμενη Αμμόχωστο – την "Πόλη Φάντασμα")

- Εκκλησία Αγίου Γεωργίου
- Εκκλησία Αγίας Μαρίνας

4. Χωριό Σωτήρα

- Εκκλησία Αγίου Μάμα
- Εκκλησία Παναγίας Χωρδακιώτισσας
- Εκκλησία Αγίου Γεωργίου Χωρτακιου
- Εκκλησία Αγίου Θεοδώρου
- Εκκλησία Μεταμορφώσεως του Σωτήρος
- Εκκλησιαστικό Μουσείο

5. Λιοπέτρι

Εκκλησία Αγίου Ανδρονίκου

6. Φρέναρος

- Εκκλησία Αγίου Ανδρονίκου
- Εκκλησία Αρχαγγέλου Μιχαήλ
- Εκκλησία Αγίας Μαρίνας

7. Ποταμός Λιοπετρίου

Βενετσιάνικη Βίγλα

ΤΡΟΟΔΟΣ

Περιοχή Πιτσιλιάς

1. Λουβαράς

Εκκλησία Αγίου Μάμα

2. Αγρός

Εκκλησία Παναγίας Ελεούσας

3. Παλαιχώρι

- Εκκλησία Μεταμορφώσεως του Σωτήρος
- Εκκλησία Παναγίας Χρυσοπαντάνασσας
- Εκκλησιαστικό Μουσείο
- Μουσείο Αγώνος
- Μνημείο "Κύπριας Μάνας"

4. Πλατανιστάσα

Εκκλησία Σταυρός του Αγιασμάτι

5. Λαγουδερά

Εκκλησία Παναγίας του Άρακα (σημαντική Βυζαντινή Εκκλησία)

6. Κούρδαλι

Εκκλησία Παναγίας Χρυσοκουρδαλιώτισσας

7. Σπήλια

Ελιόμυλος

8. Πελέντρι

Εκκλησία Τιμίου Σταυρού (εξαιρετες τοιχογραφίες)

9. Κυπερούντα

Εκκλησία Τιμίου Σταυρού

Κοιλάδα Σολέας

1. Κακοπετριά

Εκκλησία Αγίου Νικολάου της Στέγης (σημαντική Βυζαντινή εκκλησία)

2. Γαλάτα

Εκκλησία Παναγίας Ποδίθου

3. Νικητάρι

Εκκλησία της Ασίνου (σημαντική βυζαντινή εκκλησία)

Κοιλάδα Μαραθάσας

1. Καλοπαναγιώτης

Εκκλησία Αγίου Ιωάννη του Λαμπαδιστή

2. Μουτουλλάς

Εκκλησία Παναγίας Μουτουλλά

3. Πεδουλάς

Εκκλησία Αρχαγγέλου Μιχαήλ

Βυζαντινό Μουσείο

4. Μοναστήρι του Κύκκου (το πλουσιότερο και το πιο φημισμένο του νησιού)

Μουσείο

5. Μοναστήρι Τροοδίτισσας

6. Μοναστήρι Μέσα Ποταμού

7.

Κρασσώρια

1. Όμοδος

Μοναστήρι του Σταυρού

2. Φοινί (γνωστό για την αγγειοπλαστική και τα λουκούμια του)

3. Κοιλάνι

Εκκλησία Αγίας Μαύρης

Τοπικό Εκκλησιαστικό και Αμπελουργικό Μουσείο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
(Κ.Ο.Τ.)

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.) ιδρύθηκε το 1969 από την Κυπριακή Κυβέρνηση όπως προβλέπεται από τον νόμο, σώμα υπεύθυνο για την προώθηση και το μάρκετινγκ του τουρισμού.

Επίσης ο Κ.Ο.Τ. παρέχει βοήθεια σε επαγγελματικά σώματα, εταιρείες και ατομικά σχετικά με τον τουρισμό στην Κύπρο. Περαιτέρω σαν ημικρατικός και μη εμπορικός οργανισμός δεν εκτελεί καθήκοντα ταξιδιωτικού πράκτορα.

(Α) ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Στο τέλος του 2000 λειτουργούσαν στην Κύπρο 4.364 τουριστικά καταλύματα εγκεκριμένα από τον Κ.Ο.Τ., συνολικής δυναμικότητας 85,303 κλινών. Από αυτά τα 234 ήταν ξενοδοχεία αστέρων, 275 οργανωμένα διαμερίσματα, 7 τουριστικά χωριά, 3.623 τουριστικά διαμερίσματα, 30 τουριστικές επαύλεις, 9 ξενοδοχεία (πανσιόν), 7 ξενώνες, 128 επιπλωμένα διαμερίσματα και 51 καταλύματα σε παραδοσιακές οικοδομές. Το 2000 σημειώθηκε αύξηση 1,3% στη δυναμικότητα των τουριστικών καταλυμάτων σε σύγκριση με το 1999%.

Οι πιο κάτω πίνακες περιλαμβάνουν τα ξενοδοχεία και άλλα τουριστικά καταλύματα που έχουν επίσημα εγγραφεί και ταξινομηθεί το 2001 από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, με βάση τις πρόνοιες των περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμων και Κανονισμών.

	5*		4*		3*		2*		1*		ΧΩΡΙΣ *		ΣΥΝΟΛΟ	
	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	1	596	3	823	3	273	2	155	2	101	-	-	11	1948
Κάτω Πύργος	-	-	-	-	-	-	-	-	3	284	-	-	3	284
ΛΕΜΕΣΟΣ	6	3032	9	2982	16	3077	10	1120	2	83	1	29	44	10323
Επισκοπή-Πισσούρι	-	-	1	200	1	258	-	-	1	20	-	-	3	478
ΠΑΦΟΣ	5	2457	13	6480	17	4263	6	353	3	198	-	-	44	13751
Πόλις	1	352	-	-	2	224	4	394	3	96	1	34	11	1100
ΛΑΡΝΑΚΑ	1	386	5	1714	7	1308	15	1039	2	90	-	-	30	4537
Πάνω Λεύκαρα	-	-	-	-	-	-	1	36	1	19	-	-	2	55
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αγία Νάπα	3	1258	9	3332	21	4278	7	645	2	102	-	-	42	9615
Παραλίμνι-Πρωταράς	2	788	10	3204	11	2358	1	100	1	34	1	20	26	6504
ΟΡΕΙΝΑ ΘΕΡΕΤΡΑ	-	-	-	-	1	91	1	70	-	-	-	-	2	161
ΤΡΟΔΟΣ	-	-	1	280	2	215	3	128	1	18	1	29	8	670
ΠΛΑΤΡΕΣ	-	-	-	-	1	94	1	56	2	68	1	34	5	252
ΠΕΔΟΥΛΑΣ	-	-	-	-	1	298	-	-	1	34	-	-	2	332
ΑΓΡΟΣ	-	-	-	-	-	-	1	38	-	-	-	-	1	38
ΓΕΡΑΚΙΕΣ	-	-	-	-	-	-	1	38	-	-	-	-	6	428
ΚΑΚΟΠΕΤΡΙΑ	-	-	-	-	2	154	2	137	2	137	-	-	1	52
ΓΑΛΑΤΑ	-	-	-	-	-	-	-	-	1	52	-	-	1	52
ΣΠΗΛΙΑ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	12	1	12
ΚΑΛΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	59	3	59
ΣΥΝΟΛΟ	19	8869	51	19015	85	16891	54	4271	27	1336	9	217	245	50599

	De luxe		Α		Β		Γ		ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	
	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	-	-	-	-	1	66	1	64	2	130
ΛΕΜΕΣΟΣ	1	114	10	898	21	1530	9	661	41	3203
Πισσούρι	-	-	-	-	1	30	1	24	2	54
ΠΑΦΟΣ	-	-	13	1702	7	460	10	424	30	2586
Πόλις	-	-	2	126	6	242	3	130	11	498
ΛΑΡΝΑΚΑ	-	-	4	400	30	1642	7	362	41	2404
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αγία Νάπα	-	-	11	2260	50	3490	6	336	67	6086
Παραλίμνι - Πρωταράς	-	-	28	3521	44	4262	4	250	76	8033
ΣΥΝΟΛΟ	1	114	68	8907	160	11722	41	2251	270	22994

	ΣΠΙΤΙΑ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ		ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	
	μονάδες	κλίνες	μονάδες	κλίνες
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	-	-	-	-
ΛΕΜΕΣΟΣ	4	83	28	1140
Ερήμη-Πισσούρι	-	-	3	74
ΠΑΦΟΣ	1	21	30	2306
Πόλις	-	-	8	244
ΛΑΡΝΑΚΑ	-	-	22	794
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	-	-	-	-
Αγία Νάπα	-	-	90	2827
Παραλίμνι - Πρωταράς	-	-	12	378
<u>ΟΡΕΙΝΑ ΘΕΡΕΤΡΑ</u>				
Κυπερούντα	2	53	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	7	157	193	7763

	Α'		Β'		ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΑΥΛΕΙΣ	
	ΕΠΑΥΛΕΙΣ ΚΛΙΝΕΣ		ΕΠΑΥΛΕΙΣ ΚΛΙΝΕΣ		ΕΠΑΥΛΕΙΣ ΚΛΙΝΕΣ	
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	-	-	-	-	-	-
ΛΕΜΕΣΟΣ	-	-	-	-	-	-
ΠΑΦΟΣ	-	-	16	314	16	314
Πόλις	1	30	12	80	13	110
ΛΑΡΝΑΚΑ	-	-	-	-	-	-
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	-	-	-	-	-	-
ΟΡΕΙΝΑ ΘΕΡΕΤΡΑ	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	1	30	28	394	29	424

	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ	
	μονάδες	κλίβες
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	-	-
ΛΕΜΕΣΟΣ Πισσούρι	1	56
ΠΑΦΟΣ Πόλις	3 1	860 288
ΛΑΡΝΑΚΑ	-	-
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ Αγία Νάπα Παραλίμνι - Πρωταράς	1 2	378 694
ΣΥΝΟΛΟ	8	2276

Οι περιοχές της Κερύνειας και της Αμμοχώστου βρίσκονται προς το παρόν κάτω από την κατοχή των Τούρκικων στρατευμάτων εισβολής. Η λειτουργία ή χρήση οποιουδήποτε από τα ξενοδοχεία που βρίσκονται στις περιοχές αυτές και που ανήκουν εξ' ολοκλήρου σε Έλληνες Κύπριους στους οποίους απαγορεύεται η προσπέλαση στις περιοχές τους από τα Τούρκικα στρατεύματα, είναι παράνομη σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία και το Διεθνές Δίκαιο.

(B) **ΓΡΑΦΕΙΑ Κ.Ο.Τ. (ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ)**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ

Κ.Ο.Τ. (Κεντρικό Γραφείο)

Τ.Κ. 24535, 1390 Λευκωσία

Τηλ.: (02) 337715

e-mail: cytour@cto.org.cy

<http://www.Cyprustourism.org>

Τουριστικά γραφεία πληροφοριών Κ.Ο.Τ.

Τα γραφεία τουριστικών πληροφοριών είναι ανοιχτά κάθε πρωί (εκτός Κυριακής) και Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη και Παρασκευή απόγευμα.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αριστοκύπρου 35, Λαϊκή Γειτονιά
Τηλ.: (02) 67 42 64

ΛΕΜΕΣΟΣ

- α) Σπύρου Αραούζου 15
Τηλ.: (05) 36 27 56
- β) Γεωργίου Α' 22, Γερμασόγεια
Τηλ.: (05) 32 32 11
- γ) Λιμάνι Λεμεσού
Τηλ.: (05) 34 38 68

ΛΑΡΝΑΚΑ

- α) Πλατεία Βασιλέως Παύλου
Τηλ.: (04) 65 43 22
- β) Διεθνές Αεροδρόμιο Λάρνακας
Τηλ.: (04) 64 30 00 (24ωρη εξυπηρέτηση)

ΠΑΦΟΣ

- α) Γλάδστωνος 3
Τηλ.: (06) 93 28 41
- β) Διεθνές Αεροδρόμιο Πάφου
Τηλ.: (06) 42 28 33

ΠΟΛΙΣ

Αγίου Νικολάου 2, Πόλις Χρυσοχούς
Τηλ.: (06) 32 24 68

ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ

Λεωφόρος Νέρου Κύπρου 12
Τηλ.: (03) 72 17 96

ΠΛΑΤΡΕΣ

Τηλ.: (05) 42 13 16

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΒΕΛΓΙΟ

Βρυξέλλες

Τηλ.: (02) 7350621

ΓΑΛΛΙΑ

Παρίσι

Τηλ.: (01) 42.61.42.49

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Φρανκφούρτη

Τηλ.: (069) 25 19 19

ΕΛΒΕΤΙΑ

Ζυρίχη

Τηλ.: (01) 2623303

ΕΛΛΑΔΑ

Αθήνα

Τηλ.: (1) 36 101 78, (1) 36 100 57

ΕΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Λονδίνο

Τηλ.: (0171) 569 8800

Η.Π.Α.

Νέα Υόρκη

Τηλ.: (212) 683 5280

ΙΑΠΩΝΙΑ

Τόκυο

Τηλ.: (03) 34 97 93 29

ΙΣΡΑΗΛ

Τελ Αβίβ

Τηλ.: 00-972-3-5257442

ΙΤΑΛΙΑ

Μιλάνο

Τηλ.: 02 58 30 33 28, 02 58 31 98 35

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Αμστερνταμ
Τηλ.: (020) 624 4358

ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Βουδαπέστη
Τηλ.: 00-36-1-2666044

ΠΟΛΩΝΙΑ

Βαρσοβία
Τηλ.: +48 22 - 625 0953, 625 0602, 625 6257

ΡΩΣΙΑ

Μόσχα
Τηλ.: (095) 124-0061

ΣΟΥΗΔΙΑ

Βιέννη
Τηλ.: 51 31 870

ΤΣΕΧΙΑ

Πράγα
Τηλ.: 00420-2-22250610

(Γ) ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ Κ.Ο.Τ. ΣΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ 2000

Ιανουάριος

1. Vakanteibeurs Ουτρέχτη	11-16/1/2000	Ολλανδία
2. Reise Liv 2000 Όσλο	6-9/1/2000	Νορβηγία
3. Holiday World – Μπρέλαφαστ	20-23/1/2000	Ιρλανδία
4. Matka 2000 Ελσίνκι	20-23/1/2000	Φιλλανδία
5. Τουριστική Έκθεση Βέρνης	13-16/1/2000	Ελβετία
6. St. Niklaas	1/2000	Βέλγιο
7. Salon de Luxembourg	14-16/1/2000	Λουξεμβούργο
8. Manchester Holiday Show	14-16/1/2000	Ην. Βασίλειο
9. VIB Μάαστριχτ	7-9/1/2000/	Ολλανδία
10. CMT Στουτγκάρδη	15-23/1/2000	Γερμανία
11. Holiday world Exhibition Δουβλίνο	27/30/1/2000	Ιρλανδία
12. Τουριστική Έκθεση Βιέννης	20-23/1/2000	Αυστρία
13. Ferie 2000 – Κοπενχάγη	28-30/1/2000	Δανεία
14. Τουριστική Έκθεση Βασιλείας	21-23/1/2000	Ελβετία

15. Salon It. des Vacances et du Printemps – Αμβέρσα	29/1-6/2/2000	Βέλγιο
16. Futur 2000	1/2000	Ισπανία
17. ITTA Δουβλίνο	1/2000	
18. Golf 2000 Όσλο	6-9/1/2000	Νορβηγία
19. Show – Μπορμουθ	5-7/2/2000	Ην. Βασίλειο
20. Τουριστική Έκθεση Ζυρίχης (Fespro)	27-30/1/2000	Ελβετία
21. Τουριστική Έκθεση Λίντζ	28-30/1/2000	Αυστρία
22. Reisemarkt Mannheim	28-30/1/2000	Γερμανία
23. Salon du Tourisme et des Vacances-Rennes	28-30/1/2000	Γαλλία
24. Adventure Travel & Sports	14-16/1/2000	Ην. Βασίλειο
25. Vakantie Croningen	28-30/1/2000	Ολλανδία
26. Goolf Stuttgart	1/2000	Γερμανία
27. Reeshappening VTB – Gand	15-16/1/2000	Βέλγιο

Φεβρουάριος

1. Grazer Messe, Ferinmess International	25-27/2/2000	Αυστρία
2. Reisen Markt – Δρέσδη	4-6/2/2000	Γερμανία
3. International Holiday Travel	4-6/2/2000	
4. IMTM – Tel Aviv	7-9/2/2000	Ισραήλ
5. Τουριστική Έκθεση Σαλτσπουργκ	2/2000	Αυστρία
6. Τουριστική Έκθεση Γενεύης	4-6/2/2000	Ελβετία
7. Lakeside Holiday Show	3/2000	Ην. Βασίλειο
8. Baltour 2000	4-6/2/2000	Λετονία
9. Golf Festival 2000	18-20/2/2000	Σουηδία
10. Sport Leisure Tourism – Κισινεβ	24-27/2/2000	Μολδαβία
11. Reisen Αμβούργου	12-20/2/2000	Γερμανία
12. Op Pad – Χάγης	2/2000	Ολλανδία
13. International Holiday & Travel Show Bormouth	4-6/2/2000	Ην. Βασίλειο
14. Holiday Travel Show – Γλασκώβη	11-13/2/2000	Ην. Βασίλειο
15. Tourissima Lille	26-28/2/2000	Γαλλία
16. Τουριστική Έκθεση St. Gallen	11-13/2/2000	Ελβετία
17. The Holiday Travel Show Μπέρμιγχαμ	18-20/2/2000	Ην. Βασίλειο
18. C.B.R/IRM – Μόναχο	19-27/2/2000	Γερμανία
19. Τουριστική Έκθεση Πράγας	10-13/2/2000	Τσεχία
20. Forum MTC Grenoble	11-13/2/2000	Γαλλία
21. Freizeit – Νυρεμβέργη	26/2-5/3/2000	Γερμανία
22. BIT Μιλάνο	23-27/2/2000	Ιταλία
23. Toursib 2000 – Νοβοσιμπίρσκ	2/2000	Ρωσία
24. Destinations 2000 Λονδίνο	10-13/2/2000	Ην. Βασίλειο
25. Ferie for Alle 2000	3-5/2/2000	Δανία
26. Salon de Vacances et Loisirs	19-27/2/2000	Βέλγιο

Μάρτιος

1. Confex – Λονδίνο	29/2-2/3/2000	Ην. Βασίλειο
2. Reisen Αμβούργου	3-5/3/2000	Γερμανία
3. Mahana – Λυόν	10-12/3/2000	Γαλλία
4. I.T.B. Βερολίνο	11-15/3/2000	Γερμανία
5. Tourissima – Στρασβούργο	17-19/3/2000	Γαλλία
6. Meeting Weltra – Βρυξέλες	29-30/3/2000	Βέλγιο
7. Reisen Camping Essen	22/3-26/3/2000	Γερμανία
8. Τουριστική Έκθεση Βουδαπέστης – Utazas	3/2000	Ουγγαρία
9. Salon de Vacances de Bruxelles	16-20/3/2000	Βέλγιο
10. Salon Mondial – Παρίσι (SMT)	23-26/3/2000	Γαλλία
11. Τουριστική Έκθεση Μόσχας MITT	22-25/3/2000	Ρωσία
12. Dive Show	25-26/3/2000	Ην. Βασίλειο

13. TUR – 2000 Gothenburg	23-26/3/2000	Σουηδία
14. Τουριστική Έκθεση ΑΣΤΤΕ	3/2000	Λίβανος
15. Vaxjo Fair 2000, Βαχχουε	-	Σουηδία

Απρίλιος

1. Vivattur	4/2000	Λιθουανία
2. Angling Show – Λονδίνο	4/2000	Ην. Βασίλειο
3. Travel – Ukraine 2000 – Κίεβο	4/2000	Ουκρανία
4. Leisure Sport Tourism – Chelyabinsk	4/2000	Ρωσία
5. Borsa Mediterranea Turisimo – Νάπολι	14-16/4/2000	Ιταλία
6. Travel & Leisure Show – Τορόντο	4/2000	Καναδάς
7. Έκθεση Βαρκελώνης	4/2000	Ισπανία
8. VTM Nizhnyonogorod	4/2000	Ρωσία
9. Rostov on Don	4/2000	Ρωσία
10. Travelling Sport Tourism Perm	4/2000	Ρωσία
11. Cycling – Bike 2000	28-30/4/2000	Ην. Βασίλειο
12. Intersport 2000 Almaty	4/2000	Καζακστάν

Μάιος

1. Τουριστική Έκθεση Ντουπαί	5/2000	Ντουπαί
2. Τουριστικό Πανόραμα	5/2000	Ελλάδα
3. EIBTM – ΓΕΝΕΥΗ	5/2000	Ελβετία
4. Fiera Campionaria – Πάδοβα	20-28/5/2000	Ιταλία
5. Σαλόι Τουρισμού	5/2000	Ελλάδα
6. Διεθνής Έκθεση Κύπρου	12-21/5/2000	Κύπρος

Ιούνιος

1. Toumondo Show Μπαλκόνια	3-11/6/2000	Ιταλία
2. Sydney Holiday & Travel Show	6/2000	Αυστραλία
3. MIT Λονδίνο	21-22/6/2000	Ην. Βασίλειο

Σεπτέμβριος

1. A.T.M. Ορλάντο	9-11/9/2000	Ην. Πολιτείες
2. ITME Σικάγο	9/2000	Ην. Πολιτείες
3. Tourest 2000	15-17/9/2000	Εσθονία
4. Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης	9/2000	Ελλάδα
5. Τουριστική Έκθεση Λωζάνης	9/2000	Ελβετία
6. Top Ressa Deauville	28/9-1/10/2000	Γαλλία
7. Middle East Travel & Tourism Market	---	Ιορδανία
8. Τουριστική Έκθεση Βαρσοβίας	9/2000	Πολωνία
9. Scandinavian Travel Market 2000	23-25/9/2000	Σουηδία
10. Tashkent international Tourism Fair	9/2000	Ουζβεκιστάν
11. Fiera dei Cavali Βερόνα	9/2000	Ιταλία

Οκτώβριος

1. Gulf International Travel & Tourism	10/2000	Μπαχρέιν
2. Τουριστική Έκθεση Αιγύπτου	10/2000	Αίγυπτος
3. TTG Inconti Riiva del garda	10/2000	Ιταλία
4. Leisure 2000 Μόσχα	10/2000	Ρωσία
5. TTW Montreux	24-26/10/2000	Ελβετία
6. Travel Trend – Μιλάνο	10/2000	Ιταλία
7. International Travel Show – Μοντρεάλ	10/2000	Καναδάς
8. Senior Fair	10/2000	Σουηδία

9. C.I.S. 2000 – Αγία Πετρούπολης	10/2000	Ρωσία
10. Leisure 2000	10/2000	Ρωσία

Νοέμβριος

1. URAL TOURISM – Εκατερίνσπουκ	11/2000	Ρωσία
2. SITV Κόλμαρ	10-12/11/2000	Γαλλία
3. World Travel Market	13-16/11/2000	Ην. Βασίλειο
4. BTF Βρυξέλλες	11/2000	Βέλγιο
5. International Reisemarkt – Κολωνία	1-3/12/2000	Γερμανία
6. Τουριστική Έκθεση Λειψίας	22-26/11/2000	Γερμανία
7. Διεθνής Τουριστική Έκθεση Φιλοξένια Θεσσαλονίκη	11/2000	Ελλάδα
8. Τουριστική Έκθεση Τοκυο	12/2000	Ιαπωνία
9. Zenith	28/11-2/12/2000	Βέλγιο
10. B.T.C. Φλωρεντία	7-9/11/2000	Ιταλία

Δεκέμβριος

1. Tourbusiness – Μινσκ	12/2000	Λευκορωσία
2. Baikal Tour – Irkutsk	12/2000	Ρωσία
3. International Reisemarkt - Κολωνία	1-3/12/2000	Γερμανία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ

Οι Κυπριακές Αερογραμμές αποτελούν τον εθνικό αερομεταφορέα της Κύπρου και γι' αυτό φέρουν την ευθύνη της επάξιας αντιπροσώπευσης της νήσου παγκόσμια.

Η εταιρεία ιδρύθηκε τον Σεπτέμβριο του 1947 με κύριους μετόχους τις Βρετανικές Ευρωπαϊκές Αερογραμμές (44,9%), την Κυπριακή Κυβέρνηση (22,45%) και τοπικούς μετόχους (32,65%).

Το 1948 η εταιρεία λειτούργησε στο αεροδρόμιο της Λευκωσίας και παρείχε εξυπηρέτηση στην Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή.

Η Τουρκική εισβολή του 1974 έδωσε τραγικό τέλος στις επιτυχείς προσπάθειες της εταιρείας και ακύρωσε τα μελλοντικά σχέδια. Ξαφνικά οι Κυπριακές Αερογραμμές βρέθηκαν χωρίς αεροσκάφη: το ένα καταστράφηκε ολοσχερώς και τα άλλα τέσσερα παρέμειναν περικλεισμένα στο Αεροδρόμιο Λευκωσίας, που ήταν υπό τον έλεγχο των Ενωμένων Εθνών.

Τον Φεβρουάριο του 1975 επανάρχισαν οι λειτουργίες απο το μικρό αεροδρόμιο της Λάρνακας με δυο αεροσκάφη 73 θέσεων μισθωμένα απο τις Κεντρικές Βρετανικές Αερογραμμές.

Το 1979 οι Κυπριακές Αερογραμμές απέκτησαν τρία Boeing 707 και απο τότε η εταιρεία έχει τον στόλο δικό της.

Τον Νοέμβριο του 1981 οι Βρετανικές Αερογραμμές, ένας από τους κύριους μετόχους της εταιρείας συμφώνησε να πωλήσει μεγάλο μέρος των μετοχών της στην Κυπριακή Κυβέρνηση και κράτησε το 5% των μετοχών.

Τον Νοέμβριο του 1983 άνοιξε το Διεθνές Αεροδρόμιο της Πάφου και οι Κυπριακές Αερογραμμές άρχισαν την εκτέλεση ενός μικρού αριθμού έκτακτων πτήσεων.

Την αρχή μιας νέας εποχής σημάδεψε το 1984. Την χρονιά αυτή αγοράστηκαν δύο Airbus 310, υπερέχοντας των άλλων αερομεταφορέων της περιοχής. Πέντε χρόνια αργότερα οι Κυπριακές Αερογραμμές αγόρασαν άλλα τέσσερα Airbus 320.

Με τον νέο μοντέρνο στόλο η εταιρεία εισήγαγε ένα νέο θεσμό για τους τακτικούς της πελάτες, την υπηρεσία Sunjet Executive Club. Επιπλέον προνόμια και ωφελήματα προσφέρονται στους πελάτες αυτούς.

Το 1986 οι προορισμοί των Κυπριακών Αερογραμμών αυξάνονται σε 28. Οι προορισμοί της εταιρείας συνεχίζουν να αυξάνονται μέχρι και σήμερα.

Τέσσερα χρόνια αργότερα έγινε ολοκληρωτικός εσωτερικός ξανασχεδιασμός των αεροσκαφών και νέων στόλων. Αλλαγές έγιναν στα γραφικά, αναβαθμίστηκαν τα μαγειρεία και τακτοποιήθηκαν στα αεροσκάφη, καινούριοι κατάλογοι φαγητών και ποτών. Την ίδια χρονιά αναβαθμίστηκαν τα προϊόντα της business class παρέχοντας στους επιβάτες της τάξης αυτής άνεση, εξυπηρέτηση και ευκολίες σε διεθνές επίπεδο.

Η συνεργασία των Κυπριακών Αερογραμμών με την Γερμανική αερογραμμή KLM έδωσε την ευκαιρία στην εταιρεία να αναλάβει συνδεδεμένες πτήσεις μαζί με την ξένη εταιρεία, μεταξύ Άμστερνταμ, Λάρνακας, Αμμάν και Δαμασκού. Αυτή την συνεργασία ακολούθησε η επιδίωξη στρατηγικών δεσμών με κύριες αερογραμμές.

Η Eurocyprgia Airline είναι η ξεχωριστή ναυλωμένη αερογραμμή (charter airline) που λειτούργησε στην Κύπρο με την συνεργασία και συμμετοχή κύριων τουριστικών πρακτόρων. Η νέα ναυλωμένη εταιρεία μπορούσε να συνεργαστεί σε τιμή και ποιότητα με τους καλύτερους Ευρωπαϊκούς πράκτορες.

Ένα μηχανογραφημένο πρόγραμμα τακτικών επιβατών (frequent flyer programme) προωθήθηκε το 1992. Το πρόγραμμα αυτό που εφαρμόζεται ακόμη και σήμερα έχει σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των επιβατών των Κυπριακών Αερογραμμών. Βάσει αυτού του προγράμματος όταν κάποιος ταξιδεύει με πτήσεις της εταιρείας κερδίζει βαθμούς οι οποίοι ανταλλάσσονται με πτήσεις ή υπηρεσίες.

Η εταιρεία για να συμβαδίσει με τη ζήτηση και τις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις, διαθέτει ένα σύγχρονο, προηγμένης τεχνολογίας στόλο για μεγαλύτερη αξιοπιστία και άνεση των επιβατών της.

Οι Κυπριακές Αερογραμμές συνεργάζονται στενά με τον Κ.Ο.Τ., τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Ξενοδόχων και τον Σύνδεσμο Ταξιδιωτικών Πρακτόρων με σκοπό την προσέλκυση και την συνεχή αύξηση του αριθμού των επισκεπτών στο νησί.

Το 1999 οι Κυπριακές Αερογραμμές μετέφεραν 1,344,000 επιβάτες και το 2000 1,403,600 επιβάτες.

Ο Εθνικός Αερομεταφορέας διατηρεί και τις παραδόσεις της χώρας, που αποτελούν ένα από τους λόγους που οι ξένοι επισκέπτονται την Κύπρο. Τις παραδόσεις αυτές συμβολίζει το Αγρινό, που περήφανο φαντάζει στην ουρά των αεροσκαφών των Κυπριακών Αερογραμμών.

Η Εταιρεία προσφέρει ένα άριστο και αρμονικό συνδυασμό του σύγχρονου με το παλιό, της τεχνολογίας με την παράδοση και την ιστορία του νησιού.

(A) Ο ΣΤΟΛΟΣ ΤΩΝ Κ.Α. ΤΟ 2001

	AIRBUS A310-203	AIRBUS A310-204	AIRBUS A320-200
			
ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	3	1	5
ΜΗΚΟΣ (μ)	46,7	46,7	37,6
ΥΨΟΣ (μ)	15,8	16,8	11,6
ΑΝΟΙΓΜΑ ΠΤΕΡΥΓΩΝ (μ)	43,9	43,9	33,9
ΜΕΓΙΣΤΟ ΒΑΡΟΣ ΑΠΟΓΕΩΣΗΣ (ΤΟΝΟΙ)	138,6	138,6	73,5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΧΑΝΩΝ	2	2	2
ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΩΝ	GENERAL ELECTRIC CF6-80A1	GENERAL ELECTRIC CF6-80C2A2	INTERNATIONAL AIRCRAFT ENGINES AGIAE V2500
ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ	241	246	150
ΠΛΑΙΣΙΟ/ΑΕΡΟΣΥΝΔΟΣ	2/7	2/7	2/5

Περηφάνια των Κυπριακών Αερογραμμών είναι τα A310 που προσφέρουν στον ταξιδιώτη άνετα και ασφαλή ταξίδια.

Με 28 θέσεις business και 213 economy, το A310 είναι ένα ευρύχωρο αεροσκάφος με δύο διαδρόμους που επιτρέπουν μεγάλη άνεση των επιβατών.

Έχει ληφθεί ειδική πρόνοια για ανάπηρα άτομα και διαθέτει διευκολύνσεις αλλαγής βρεφών και διευκολύνσεις φροντίδας παιδιών.

Ο στόλος των Κυπριακών Αερογραμμών αποτελείται από τέσσερα AIRBUS 310 και οκτώ AIRBUS A320. Οι Κυπριακές Αερογραμμές ήταν ανάμεσα στις πέντε χώρες που πρώτες αγόρασαν αεροσκάφη AIRBUS 320 της Industrie Airbus που θεωρούνται από τα πιο προηγμένα τεχνολογικά αεροσκάφη που διαθέτει σήμερα η βιομηχανία αεροπλάνων στον κόσμο.

Κοντινών και μεσαίων αποστάσεων, 160 θέσεων, με ένα διάδρομο, το δικινητήριο αεριωθούμενο A320, κατασκευάστηκε από την Ευρωπαϊκή βιομηχανία αεροσκαφών AIRBUS που εδρεύει στην Γαλλία.

Οι Κυπριακές Αερογραμμές εκμισθώνουν τρία από αυτά τα οικονομικά σε καύσιμα αεροσκάφη στη θυγατρική τους εταιρεία ναυλωμένων πτήσεων, τη Eurocypria.

Στις θέσεις business των A320 έχει διαμορφωθεί ειδικός χώρος για τα παλάτια των επιβατών, ενώ σύντομα θα εγκατασταθεί οπτικοακουστικό σύστημα σε όλα τα αεροσκάφη, σε μια προσπάθεια αναβάθμισης των υπηρεσιών.

Επιπλέον οι Κυπριακές Αερογραμμές στα πλαίσια της αναπτυξιακής τους στρατηγικής αυξάνουν τα δρομολόγια τους στον ελληνικό χώρο και ταυτόχρονα επεκτείνουν το δίκτυο τους προς την Ανατολική Ευρώπη.

(B) **ΑΥΞΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ**

Αύξηση 14% σημείωσαν τα συνολικά εισοδήματα των Κυπριακών Αερογραμμών το πρώτο εξάμηνο του 2000, σύμφωνα με τα οικονομικά αποτελέσματα του συγκροτήματος.

Αν και τα συνολικά εισοδήματα αυξήθηκαν αισθητά φθάνοντας τα 72,3 εκατομμύρια κυπριακές λίρες, λόγω της αύξησης της τιμής του πετρελαίου, η εταιρεία παρουσίασε ζημιά – πριν τη φορολογία – ύψους 2,8 εκατομμύρια κυπριακές λίρες, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 1999.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τον Μάιο του 2000, ο Κυπριακός Αερομεταφορέας ολοκλήρωσε με επιτυχία την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του μέσω ιδιωτών επενδυτών αλλά και με την μείωση του ποσοστού της κυβέρνησης σε 66%.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η τουριστική εκπαίδευση στην Κύπρο αποτελεί σήμερα σοβαρή πρόκληση για τα εκπαιδευτικά πράγματα του τόπου και για το ευρύτερο κοινωνικοοικονομικό γίνεσθαι του νησιού, εν όψει μάλιστα της ένταξης της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Κυπριακή κυβέρνηση απο τα πρώτα χρόνια της ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην κατάρτιση και στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού που προοριζόταν να αναλάβει θέσεις εργασίας στη σταθερά αναπτυσσόμενη τουριστική βιομηχανία.

Η Κεντρική Ξενοδοχειακή Σχολή, ιδρύθηκε το 1965 στο πλαίσιο της πιο πάνω πολιτικής. Η Σχολή αυτή άρχισε να προσφέρει ξενοδοχειακή εκπαίδευση σε βασικό επίπεδο. Στη συνέχεια ιδρύθηκε το Ινστιτούτο Ξενοδοχειακών και Επιμορφωτικών Τεχνών, το οποίο επικεντρώθηκε στην προετοιμασία στελεχών για την ξενοδοχειακή βιομηχανία. Τον Μάιο του 1993 το Ινστιτούτο αναβαθμίστηκε και μετονομάστηκε σε Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου (ΑΞΙΚ). Με τα αναβαθμισμένα πλέον προγράμματα στο τρίτοβάθμιο στάδιο στόχευσε στην ετοιμασία στελεχών για το εποπτικό και διευθυντικό επίπεδο. Το ΑΞΙΚ λειτουργεί υπό την εποπτεία του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Οι Τεχνικές Σχολές του Υπουργείου Παιδείας, οι οποίες λειτουργούν στο πλαίσιο της μέσης εκπαίδευσης έχουν αναλάβει την εκπαίδευση/κατάρτιση σε τεχνικό επίπεδο.

Επιπλέον προγράμματα ξενοδοχειακής και ευρύτερης τουριστικής εκπαίδευσης προσφέρονται και απο σχολές του ιδιωτικού τομέα.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα δεδομένα φοίτησης στον τομέα της τουριστικής εκπαίδευσης το 2000.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ				
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΕΠΙΠΕΔΟ	ΚΥΠΡΙΟΙ	ΞΕΝΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΝΩΤΕΡΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ	ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΟ	111	24	135
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ	ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΟ	62	431	493
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΥΠ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟ	878		878
ΣΥΝΟΛΟ		1051	455	1506

Σε μια οικονομία στην οποία το 24% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού εργοδοτείται στην τουριστική βιομηχανία, δεν χωρεί αμφιβολία ότι η εκπαίδευση στον τομέα των τουριστικών επαγγελμάτων πρέπει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής.

Η ποιότητα του τουριστικού προϊόντος και γενικότερα των τουριστικών υπηρεσιών καθώς και η διασφάλιση της αιεφορίας στον τουρισμό της Κύπρου αποτελούν τις πιο σοβαρές παραμέτρους μιας ορθολογικής προσέγγισης στη στόχευση της τουριστικής πολιτικής. Το γεγονός ότι η ξενοδοχειακή βιομηχανία έχει επίκεντρο τον άνθρωπο μας βοηθά να συνειδητοποιήσουμε πως οποιαδήποτε πολιτική τουρισμού πρέπει να περνά από την εκπαίδευση και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

Η ραγδαία αναπτυσσόμενη τουριστική βιομηχανία της Κύπρου, βρίσκεται σήμερα σ' ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. Παρά το ευοίωνο των διαφόρων δεικτών της τουριστικής βιομηχανίας, μια βαθύτερη ανάλυση των δεδομένων του τουρισμού στην Κύπρο δείχνει πως χρειάζεται πολύ συντονισμένη πολιτική και συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για μια πιο μακροπρόθεσμη προσέγγιση και προοπτική της τουριστικής βιομηχανίας.

Κλειδί για την αντιμετώπιση των επιτακτικών αναγκών και γενικότερα των θεμάτων του τουρισμού αποτελεί η εκπαίδευση. Πιο αναλυτικά θα πρέπει:

- * Η εκπαίδευση για τα τουριστικά επαγγέλματα να οργανωθεί με βάση τα νέα κοινωνικά ζητούμενα και το ευρωπαϊκό εκπαιδευτικό γίγνεσθαι, εν όψη και της δρομολογημένης ήδη ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- * Η καλλιέργεια τουριστικής συνείδησης να ξεκινήσει από τη στοιχειώδη εκπαίδευση και να αναβαθμιστεί σε κύριο ζητούμενο για όσους σπουδάζουν στους κλάδους των τουριστικών επαγγελμάτων.
- * Η ενασχόληση με τα τουριστικά επαγγέλματα να κατοχυρωθεί νομικά, ώστε οι φορείς των τουριστικών υπηρεσιών να διακρίνονται από επαγγελματισμό και να μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες ποιότητας.
- * Το προσόντα στα διάφορα τουριστικά επαγγέλματα να τυποποιηθούν έτσι ώστε να αντιπροσωπεύουν πραγματική αξία και να αντιστοιχούν με ευρωπαϊκά και διεθνώς αποδεκτά πρότυπα, ανεξάρτητα αν προσφέρονται από τον ιδιωτικό ή τον δημόσιο τομέα.
- * Η είσοδος και η έξοδος από τη διαδικασία σπουδών θα πρέπει να δίνουν την ευκαιρία πολλαπλών επιλογών:
 - (1) Δηλαδή, να μπορεί κάποιος, για παράδειγμα, να προχωρήσει μέχρι κάποιο στάδιο σπουδών, να πάει στη βιομηχανία να εργαστεί για κάποιο χρονικό διάστημα και να μπορεί να επανέλθει για συνέχιση των σπουδών του.
 - (2) Ή να μπορεί να ξεκινά σπουδές όχι από τον εντελώς αρχικό στάδιο, αφού θα μπορεί να πιστώνεται για προηγούμενη γνώση και πείρα.
 - (3) Εξάλλου τα προγράμματα σπουδών θα πρέπει να καλύπτουν και τις ανάγκες ανθρώπων που εργάζονται στην τουριστική βιομηχανία και θέλουν να αναβαθμίσουν τα προσόντα και την κατάρτιση τους.
- * Το περιεχόμενο της τουριστικής εκπαίδευσης να καλύπτει ισοζυγισμένα τη θεωρητική και την πρακτική κατάρτιση, ώστε να διασφαλίζεται η απασχολημότητα των εκπαιδευόμενων.

- * Παράλληλα να στοχεύει στην καλλιέργεια της προσωπικότητας, στοιχείο απαραίτητο για την προσφορά των υπηρεσιών της φιλοξενίας.
- * Η συνεργασία εκπαίδευσης και βιομηχανίας είναι απαραίτητο να ενισχυθεί προς αμοιβαίο όφελος. Η εξεύρεση και καθιέρωση μηχανισμών επικοινωνίας μεταξύ των δύο θα επιτρέψουν τον εντοπισμό των πραγματικών αναγκών της τουριστικής βιομηχανίας και την ουσιαστική αναβάθμιση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Όλα τα παραπάνω μπορούν να αποτελέσουν σοβαρή πρόκληση τόσο για την εκπαίδευση όσο και για τη βιομηχανία, υπό το φως της φιλελευθεροποίησης της εκπαίδευσης και της επακόλουθης ανάληψης σοβαρού ρόλου από τις ιδιωτικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και εν όψει της επικείμενης ίδρυσης δεύτερου κρατικού πανεπιστημίου εφαρμοσμένων επιστημών, στο πλαίσιο του οποίου θα ενταχθεί και το σημερινό Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΠΑΡΟΝ - ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

(A) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ –
ΔΥΝΑΜΕΙΣ – ΑΔΥΝΑΜΕΣ – ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ – ΑΠΕΙΛΕΣ

Λαμβάνοντας σοβαρά υπ' όψιν ότι το κύριο συστατικό του στρατηγικού προγραμματισμού είναι το SWOT analysis, μπορεί κανείς να προχωρήσει στην αξιολόγηση του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου, δηλ. Δυνάμεις (Strengths), Αδυναμίες (Weaknesses), Ευκαιρίες (Opportunities), Απειλές (Threats).

Η παρακάτω SWOT ανάλυση θα βοηθήσει στο να ξεκαθαριστούν οι βασικές "πολιτικές" επιλογές που αντιμετωπίζει η Κύπρος και οι επαρχίες της σαν τουριστικός προορισμός. Επιπλέον η ανάλυση αυτή προμηθεύει όλους τους φορείς του τουρισμού με το εργαλείο εκείνο το οποίο θα βοηθήσει ώστε να θέσουν τα σωστά ερωτήματα σχετικά με την τουριστική Κυπριακή αποστολή, τα προγράμματα και την επίδραση αυτών στο εξωτερικό περιβάλλον. Επιπλέον οι αρμόδιοι να βοηθήσουν στην ταξινόμηση και αξιολόγηση των ευρεθέντων μέσω του στρατηγικού προγραμματισμού.

Η SWOT analysis ξεκινά απο το εξωτερικό περιβάλλον δηλαδή τις ευκαιρίες και τις απειλές, πριν γίνει η ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος, δηλαδή δυνάμεις και αδυναμίες και όχι αντίθετα:

Το εξωτερικό περιβάλλον αποτελείται απο λόγους που σχετίζονται άμεσα με πολιτικές καταστάσεις, οικονομία, κοινωνική και πολιτική ζωή, τεχνολογία, όπως επίσης και απο λόγους που προέρχονται απο αλλαγές στον τρόπο ζωής, πληθωρισμό κλπ. Επίσης οι λόγοι όπως ο ανταγωνισμός μεταξύ των επαρχιών, αλλαγές στη δυναμικότητα των πελατών, προμηθευτών, ταξιδιωτικών πρακτόρων κλπ.

Το εσωτερικό περιβάλλον αποτελείται απο λόγους συνδεδεμένους με τα προϊόντα της τουριστικής βιομηχανίας της Κύπρου, όπως υπηρεσίες, πόροι, κατασκευή, διαδικασίες, κουλτούρα και η τρέχουσα στρατηγική.

Όλοι οι παραπάνω λόγοι εσωτερικοί και εξωτερικοί, μαζί ή μεμονωμένα επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την αποστολή και τους στόχους του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου.

SWOT ANALYSE

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΔΥΝΑΜΕΙΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
Τοποθεσία	Τουρκική εισβολή	Αποχετευτικά συστήματα	Πολιτική αστάθεια
Παραλίες	Υποδομή	Γήπεδα γκολφ	Άλλες χώρες
Φιλικότητα	Ανυπαρξία γηπέδων γκολφ	Palai de sport	Εργατικά κόστα
Ξενοδοχεία Υψηλής ποιότητας	Ανεπαρκή κεφάλαια	Μαρίνες	Ναυλωμένες πτήσεις
Πολιτισμός	Ανυπαρξία πάρκων της φύσης	Αθλητικοί χώροι	Υποτίμηση στερλίνας
Νησί	Όχι πολλές αμμώδεις παραλίες	Νέος δρόμος Λεμεσού-Πάφου	Time share
Φαγητό	Μη οικογενειακές διασκέδασεις	Ναυλωμένες πτήσεις	Φορολογία
Παραγωγή κρασιού	Όχι αρκετές μαρίνες	12μνη λειτουργία	Θόρυβος κέντρων διασκέδασης
Ποικιλόμενο προϊόν	Ανεπαρκής ποσότητα νερού	Ευρωπαϊκή Ένωση	
Λιμάνια			
Περιβάλλον, φύση	Ανεπαρκή casinos		
Μουσική			

**(B) ΟΦΕΛΗ, ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ**

ΟΦΕΛΗ

Δεν υπάρχει κανένας που να αμφιβάλλει ότι η ανάπτυξη του τουριστικού τομέα απο την περίοδο της ανεξαρτησίας μέχρι σήμερα υπήρξε πράγματι εντυπωσιακή. Παρά το γεγονός ότι μετά το 1974 οι Τουρκικές κατοχικές δυνάμεις κατέλαβαν το 37% του εδάφους της Κύπρου, τα 2/3 των πλουτοπαραγωγικών πόρων και τα 2/3 των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων (ιδιαίτερα εκείνων της Αμμοχώστου και Κερύνειας), ο τουριστικός τομέας επανέκαμψε σύντομα, αναπτύχθηκε με πολύ γρήγορους ρυθμούς με αποτέλεσμα σήμερα να θεωρείται ο βασικότερος τομέας της οικονομίας.

Ο τομέας αυτός αποτελεί την κυριότερη πηγή ξένου συναλλάγματος, επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα ολόκληρη την οικονομία λόγω της ανοικοδόμησης τουριστικών μονάδων, του αυξανόμενου αριθμού των ατόμων που απασχολούνται στον τομέα, καθώς και της αυξανόμενης ζήτησης διαφόρων καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών απο πλευράς επισκεπτών. Θα ήταν μάταιο λοιπόν να αμφισβητήσει κανείς την μεγάλη συνεισφορά του τουρισμού στην ανάπτυξη της Οικονομίας και κατ' επέκταση στην βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων και ολόκληρου του λαού.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

(1) Ο τομέας του τουρισμού στην Κύπρο είναι εξαιρετικά ευαίσθητος και εύθραυστος, επηρεάζεται εύκολα, δέχεται κλυδωνισμούς είτε απο εσωτερικούς είτε απο εξωτερικούς παράγοντες που επηρεάζουν ολόκληρη την οικονομία.

Στην Κύπρο έχει δημιουργηθεί με τα χρόνια μια υπερεξάρτηση της Οικονομίας απο τον Τουριστικό Τομέα, γεγονός που προκαλεί προβλήματα που εμποδίζουν την παραπέρα σταθερή ανάπτυξη της χώρας.

Η υπερεξάρτηση αυτή και οι επιπτώσεις της φάνηκαν έντονα το 1991 κατά τη διάρκεια του πολέμου στον Κόλπο. Ο αριθμός των τουριστών μειώθηκε κατακόρυφα και κατά συνέπεια τα εισοδήματα του τομέα. Επηρεάστηκαν επίσης και άλλοι κλάδοι της Οικονομίας όπως το εμπόριο, οι κατασκευές κλπ. Σαν αποτέλεσμα αυτών ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας έπεσε στο 0,5% - ο χαμηλότερος ρυθμός που σημειώθηκε μετά το 1975!

Ο τομέας του Τουρισμού θα πρέπει να συνεχίσει να αναπτύσσεται, αλλά εκείνο που πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα είναι η ποιοτική αναβάθμιση του με την επέκταση και ανακαίνιση των υφιστάμενων ξενοδοχειακών μονάδων, την οργάνωση πολιτιστικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, την προστασία των παραλιών, την κατασκευή κεντρικού αποχετευτικού συστήματος στις τουριστικές περιοχές, την δημιουργία γηπέδων γκολφ κλπ.

- (2) Ο τουριστικός τομέας αντιμετωπίζει προβλήματα που σχετίζονται με την αδυναμία των ξενοδόχων να ανταγωνιστούν άλλους τουριστικούς προορισμούς, κυρίως χωρών της Μεσογείου. Τα μέτρα προς κατεύθυνση της ποιοτικής κυρίως αναβάθμισης είναι σήμερα παρά ποτέ αναγκαία.
- (3) Παρατηρείται μείωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος, άφιξη τουριστών χαμηλών εισοδημάτων, ενώ χιλιάδες παράνομα καταλύματα εμποδίζουν την παραπέρα ανάπτυξη του τουρισμού. Αν τα προβλήματα αυτά δεν αντιμετωπισθούν με την δέουσα προσοχή, αν δεν δοθεί προσοχή στην ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, τότε θα χαθεί ο "αιμοδότης" της Κυπριακής Οικονομίας με όλες τις σοβαρές συνέπειες που θα προκύψουν από μια τέτοια εξέλιξη.
- (4) Η τεράστια ανάπτυξη του τουρισμού και κατ' επέκταση του Τριτογενή Τομέα (Τομέα των Υπηρεσιών), σε σύγκριση με την μέτρια επίδοση των τομέων της υλικής παραγωγής (Βιομηχανία, Γεωργία) δημιουργεί σοβαρά προβλήματα.
- (5) Η ανέγερση τουριστικών συγκροτημάτων και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων με πρωτοφανή ταχύτητα, συνοδεύτηκε σε πολλές περιπτώσεις από την καταστροφή του περιβάλλοντος από παρανομίες και παρατυπίες - πληθώρα μη εγκεκριμένων καταλυμάτων έχουν ξεφυτρώσει καθιστώντας τεράστιο το

πρόβλημα της υπερπροσφοράς κλινών, ενώ οι αρχές σε πολλές περιπτώσεις αδυνατούν να ελέγξουν και να επιβάλουν την έννομη τάξη. Όλα αυτά έχουν δημιουργήσει μια ανισορροπία και σοβαρά οικολογικά προβλήματα στην τουριστική ανάπτυξη.

Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να δημιουργήσουν το αναγκαίο νομικό πλαίσιο για να διώξουν αποφασιστικά όσους έχουν μη αδειούχα καταλύματα και να επιβάλουν το αναγκαίο περιβαλλοντικό πλαίσιο στην ανέγερση ή επέκταση ξενοδοχειακών ή άλλων μονάδων.

(6) Ένας άλλος παράγοντας που έχει αγνοηθεί είναι η ανάπτυξη του εσωτερικού και κοινωνικού τουρισμού. Οι τιμές των ξενοδοχείων ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες είναι απρόσιτες για τον κύριο εργαζόμενο και συγκριτικά ψηλότερες απ' ό,τι πληρώνει ο ξένος τουρίστας.

Απο τα παραπάνω δεδομένα προκύπτει η ανάγκη όπως ο Κ.Ο.Τ. περιλάβει στις δραστηριότητες και στα προγράμματα του μέτρα για ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού. Ειδικότερα θα πρέπει να επεξεργαστεί σχέδια για ανάπαυση του πληθυσμού σε ξενοδοχειακά και άλλα συγκροτήματα στη διάρκεια ολόκληρου του έτους, που να στηρίζονται σε προσιτές τιμές.

(7) Ο τουρισμός της Κύπρου είναι υπερεξαρτημένος από την Αγγλική αγορά, απ' όπου προέρχεται το 50% περίπου των τουριστών. Το γεγονός αυτό δημιούργησε ήδη και το 1993 και το 1996 προβλήματα και δεν αποκλείεται στο μέλλον να υπάρξουν και άλλες σοβαρές επιπτώσεις.

Είναι αναγκαία λοιπόν η απεξάρτηση από την Αγγλία – αυτό βέβαια δεν μπορεί να γίνει βραχυπρόθεσμα – με την ανάπτυξη και εξεύρεση άλλων αγορών που παρουσιάζουν μεγάλες τουριστικές δυνατότητες. Αυτές οι αγορές είναι μερικές από τις ήδη υφιστάμενες (Γερμανία, Σκανδιναβικές χώρες) αλλά και εκείνες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης όπου υπάρχουν πολύ ευνοϊκές προοπτικές.

(8) Ο χειμερινός τουρισμός δεν είναι και τόσο αναπτυγμένος στην Κύπρο. Θα πρέπει λοιπόν να γίνει μια προσπάθεια για ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού. Η Κύπρος λόγω του κλίματος της, όταν η Ευρώπη είναι

παγωμένη, έχει όλα τα φόντα για να αυξήσει τον αριθμό των τουριστών κατά τους χειμερινούς μήνες.

Συμπερασματικά θα πρέπει:

- ♦ Η ανταγωνιστικότητα της Κύπρου ως τουριστικού προορισμού να προσεχθεί ιδιαίτερα. Σήμερα η Κύπρος είναι 15% πιο ακριβός προορισμός από άλλους προορισμούς.
- ♦ Η στρατηγική επιλογή των τουριστών να βοηθήσει τόσο στην προσέλκυση ποιοτικού τουρισμού όσο και στην διατήρηση της ανταγωνιστικότητας. Σε αυτό θα βοηθήσουν πολύ η συνέχιση της προβολής με τη συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και η προσέγγιση νέων αγορών.
- ♦ Η καλή ποιότητα των τουριστικών υπηρεσιών θα πρέπει να διατηρηθεί και να αναβαθμιστεί ακόμη περισσότερο.
- ♦ Η προστασία του περιβάλλοντος, ο εμπλουτισμός της τουριστικής υποδομής, η διασφάλιση της αειφορίας του φυσικού, πολιτισμικού και κοινωνικού περιβάλλοντος αποτελούν σήμερα επιτακτικές ανάγκες που πρέπει να αντιμετωπισθούν ως πρώτες προτεραιότητες.

(Γ)

ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

(1) ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Η Κύπρος κάθε χρόνο προσελκύει ένα σημαντικό αριθμό τουριστικών αφίξεων, όμως κύριος στόχος είναι η περαιτέρω αύξηση του ποιοτικού τουρισμού στην Κύπρο με όλα τα συνεπαγόμενα οφέλη που επιφέρει αυτός τόσο οικονομικά όσο και κοινωνικά.

Συνεπώς η συνεχής αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και κατά συνέπεια η βελτίωση της εικόνας της Κύπρου σαν τουριστικού προορισμού, η οποία στοχεύει στην προσέλκυση της συγκεκριμένης αυτής ομάδας αποτελεί ένα από τους βασικότερους στόχους της τουριστικής πολιτικής.

Οι λόγοι που επιβάλλουν την συνεχή αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου είναι οι ακόλουθοι:

- Ο έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των τουριστικών προορισμών που επικρατεί τα τελευταία χρόνια στην διεθνή τουριστική βιομηχανία από το άνοιγμα νέων τουριστικών προορισμών.
- Η αυξητική τάση της ελκυστικότητας που παρουσιάζουν τα ταξίδια σε μακρινούς και εξωτικούς προορισμούς.
- Ο σημερινός τουρισμός έχει γίνει περισσότερο απαιτητικός και αναμένει ψηλή αξία υπηρεσιών για τα χρήματα που πληρώνει.

Το τουριστικό προϊόν της Κύπρου παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται δεν μπορεί να θεωρείται ως ολοκληρωμένο με τα σημερινά διεθνή δεδομένα. Παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις ιδιαίτερα σε τομείς που προσφέρουν την δυνατότητα για προσέλκυση τουρισμού υψηλής εισοδηματικής τάξης.

Ατενίζοντας το μέλλον διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν τεράστια περιθώρια για περαιτέρω αναβάθμιση τόσο του τουριστικού προϊόντος όσο και του τουριστικού ρεύματος που προσελκύει η Κύπρος. Ένας από τους σημαντικότερους λόγους είναι το γεγονός ότι σημαντικές μερίδες τόσο των παραδοσιακών όσο και των νέων αγορών δεν έχουν ακόμα αξιοποιηθεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό ή δεν έχουν προσεγγισθεί καθόλου λόγω των ελλείψεων που παρουσιάζει το τουριστικό προϊόν.

Κατά συνέπεια και παράλληλα με τον επιβαλλόμενο εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος, η επίτευξη του στόχου αυτού καθίσταται εφικτή με την αποτελεσματική και συνάμα δυναμική εκστρατεία διαφήμισης και προβολής που να απευθύνεται στις απαιτήσεις της κάθε επιλεγμένης μερίδας της αγοράς. Ταυτόχρονα θα αναβαθμιστεί η εικόνα της Κύπρου ως ενός πραγματικού τουριστικού προορισμού ποιότητας με ευεργετικές επιπτώσεις για το σύνολο της οικονομίας του τόπου.

Οι παραπάνω προσπάθειες θα πρέπει να επικεντρωθούν στη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων Αρχών και Φορέων, των Τοπικών Αρχών, της Κυβέρνησης και των διαφόρων τμημάτων της, του Κ.Ο.Τ. και άλλων οργανωμένων συνόλων και στον παράλληλο συντονισμό τους κάτω από ένα Κεντρικό Φορέα.

(2) ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η τουριστική βιομηχανία της Κύπρου εδώ και πολλά χρόνια διαδραματίζει πρωταρχικό ρόλο στην οικονομία του νησιού.

Η συνεισφορά της τουριστικής βιομηχανίας το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ανέρχεται σήμερα γύρω στο 18%, στο σύνολο των εξαγωγών, αγαθών και υπηρεσιών γύρω στο 40% και στην απασχόληση γύρω στο 10%.

Όμως ένας συνδυασμός αρνητικών εξωγενών και εσωγενών παραγόντων δημιουργούν τις προϋποθέσεις τα επιτεύγματα που έχει επιδείξει η τουριστική βιομηχανία του νησιού να χαθούν και μαζί με αυτά η οικονομία και το βιοτικό επίπεδο ολόκληρου του λαού.

Για τους πιο πάνω λόγους επιβάλλεται η χάραξη μιας νέας ορθολογιστικής στρατηγικής και μέτρων πολιτικής ώστε να καθιερώσουν την Κύπρο διεθνών σαν τουριστικό προορισμό ποιότητας.

Οι σποραδικές, σπασμωδικές ή αντιφατικές ενέργειες, η πολυνομία και η πολυαρχία, τα διάσπαρτα και ασυντόνιστα μέτρα, η άναρχη δόμηση, η καταστροφική αλλοίωση του περιβάλλοντος, ο αθέμιτος ανταγωνισμός, η έλλειψη επαγγελματισμού και παρόμοιες κακώσεις άρχισαν να αποτελούν παρελθόν με την ίδρυση του Σ.Τ.Ε.Κ. (Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου), ο οποίος έχει τάξει σαν βασικό στόχο και επιδίωξη του την αναστροφή του επερχόμενου χάους στον τουρισμό.

Ο Σ.Τ.Ε.Κ. πρεσβεύει ότι ο τουρισμός της Κύπρου μόνο αν αποκτήσει εκείνη την ανταγωνιστικότητα και ποιότητα, θα τον καθιερώσει στις διεθνείς αγορές και θα μπορέσει να παραμείνει στυλοβάτης της οικονομίας, γιατί μόνο έτσι θα προσελκύσει τον συναλλαγματοφόρο τουρισμό. Αν επικρατήσει το μοντέλο του μαζικού τουρισμού τότε ο τουρισμός (το "γαλάζιο πετρέλαιο" της Κύπρου) θα φτηνίσει και θα εκφυλισθεί ανεπανόρθωτα σε λίγα μόνο χρόνια. Το αναζητούμενο μοντέλο του ποιοτικού τουρισμού πρέπει να παύσει να είναι "ευχής έργο" και να γίνει καθολικό βίωμα, να επεκτείνεται σε όλο το φάσμα των προσφερόμενων υπηρεσιών και να ξεκινά από την άφιξη του επισκέπτη και να τελειώνει με την αναχώρηση του.

Σε γενικές γραμμές οι κυριότεροι παράγοντες που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην προσέλκυση του ποιοτικού τουρισμού, είναι οι ακόλουθοι:

1. Εθνικό Συμβούλιο Τουρισμού

Επιβάλλεται η δημιουργία ενός μικρού και ευέλικτου σώματος, το οποίο θα καταρτίσει μια νέα δυναμική και ορθολογική τουριστική πολιτική με συγκεκριμένους στόχους και κατευθύνσεις για επανατοποθέτηση της τουριστικής βιομηχανίας του τόπου στην δρόμο της ανάπτυξης και προόδου.

2. Κ.Ο.Τ. – Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Θα πρέπει να προβληματίσει με αντικειμενικότητα, ποιος θα είναι ο μελλοντικός ρόλος και επιδιώξεις του Κ.Ο.Τ., καθώς και ποια μέσα πρέπει να

του παραχωρηθούν απο την πολιτεία για να πετύχει στο ρόλο και τις επιδιώξεις τους.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, θα πρέπει να διαδραματίσει έμπρακτα πιο σημαντικό ρόλο στα τουριστικά πράγματα του τόπου, με την κατάλληλη ποιοτική και ποσοτική επάνδρωση των υπηρεσιών του τουρισμού του Υπουργείου, ώστε να αντανakλούν το μέγεθος και κυρίως την συνεισφορά του τομέα στην Εθνική Οικονομία.

3. Δημιουργία Τουριστικής Συνείδησης

Επιβάλλεται—δημιουργία τουριστικής συνείδησης, μέσα απο την ορθή κατάρτιση και επιμόρφωση όλων των εμπλεκόμενων άμεσα ή έμμεσα στην τουριστική βιομηχανία του τόπου.

4. Επαγγελματισμός και Επαγγελματική Νοοτροπία

Ο ποιοτικός τουρισμός απαιτεί ψηλά επίπεδα επαγγελματισμού και επαγγελματικής νοοτροπίας που θα επιτευχθεί με ορθή εκπαίδευση και κατάρτιση σε όλες τις βαθμίδες.

5. Δημιουργία της κατάλληλης Υποδομής

Επιβάλλεται η δημιουργία της κατάλληλης υποδομής όχι μόνο στα ξενοδοχεία, αλλά και στους δρόμους, τις παραλίες και γενικά σε όλη την πολεοδομία του τόπου.

6. Περιβαλλοντικά Θέματα

Επιβάλλεται η δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης απο όλο τον πληθυσμό. Βέβαια τα κεφάλαιο περιβάλλον καλύπτει πολλούς τομείς όπως π.χ. σκουπίδια, γενική καταπόνηση του περιβάλλοντος, ηχορύπανση και άλλους τομείς που πρέπει να βελτιωθούν μέσα στα πλαίσια της ορθολογιστικής πολιτικής.

7. Μέτρα Προσέλκυσης του Ποιοτικού Τουρισμού

Όλες δηλαδή οι προϋποθέσεις που χρειάζεται να έχει ένας τόπος για προσέλκυση του τουρισμού ποιότητας και αυτά περιλαμβάνουν πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις σε μόνιμη και συνεχή βάση καθώς επίσης και δημιουργία θαλάσσιων μαρίνων, δημιουργία καζίνων, θεματικών πάρκων κ.α. Η προώθηση του συνεδριακού και αγροτικού, του περιβαλλοντικού τουρισμού, κ.ο.κ. Θα πρέπει σταδιακά, αλλά σταθερά να συμπληρώνουν τον τουρισμό του ήλιου, της θάλασσας και της άμμου.

8. Κοινωνικός Διάλογος για Ανταγωνιστικότητα και Παραγωγικότητα στην Τουριστική Βιομηχανία

Διάφορα ερωτήματα θα μπορούσαν να συζητηθούν στα πλαίσια ενός εποικοδομητικού διαλόγου μεταξύ συνδικάτων και εργοδοτών, μακριά από τοξικές τοποθετήσεις και αντιπαραθέσεις, με γνώμονα τα καθώς νοούμενα συμφέροντα της τουριστικής βιομηχανίας και της διασφάλισης της ευημερίας όλων των εργαζόμενων σ' αυτή.

(Δ) ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Σήμερα έχουν αλλάξει πολλά δεδομένα για τον τουριστικό τομέα, αλλά και για την οικονομία της Κύπρου γενικότερα. Η Κύπρος έχει να αντιμετωπίσει όλες τις συνέπειες μιας ώριμης τουριστικής ανάπτυξης ενώ ετοιμάζεται για την ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο ανταγωνισμός έχει οξυνθεί και το περιβάλλον μεταβάλλεται συνεχώς απαιτώντας έγκαιρες και αποτελεσματικές αντιδράσεις στις αλλαγές του.

Πέραν των εξωγενών παραγόντων που επηρεάζουν τον τουρισμό η Κύπρος έχει να αντιμετωπίσει αδυναμίες και προβλήματα που έχουν συσσωρευθεί σε όλα τα

χρόνια της ραγδαίας τουριστικής ανάπτυξης που προηγήθηκε. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τομέας του τουρισμού στην Κύπρο επιβάλλεται να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά με νέα, επιστημονική και δυναμική προσέγγιση. Παράλληλα η Κύπρος ως τουριστικός προορισμός καλείται να αξιοποιήσει ευκαιρίες που παρουσιάζονται στον διεθνή τουριστικό στίβο και να προστατευθεί από απειλητικές μεταβολές σε εξωγενείς παράγοντες έγκαιρα και αποτελεσματικά.

Ο Κ.Ο.Τ. λαμβάνοντας υπόψην όλα τα παραπάνω, τις αδυναμίες, τα προβλήματα και τις ευκαιρίες, που καθιστούν αναγκαία την κατάρτιση των μακροπρόθεσμων στρατηγικών σχεδίων προτείνει τη διαμόρφωση ενός μακροπρόθεσμου Στρατηγικού Προγραμματισμού με χρονικό ορίζοντα το 2010.

Το Σχέδιο αυτό που θα χαράξει ξεκάθαρη μελλοντική πορεία θα έχει τους ακόλουθους κύριους άξονες:

- ♦ τη διασφάλιση της αειφορίας του τομέα
- ♦ τη μεγιστοποίηση της οικονομικής συνεισφοράς
- ♦ τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των επενδύσεων

Αυτή η μακροπρόθεσμη Στρατηγική για τον τουρισμό έχει σαν στόχο την κάλυψη των ακόλουθων αναγκών:

(1) Ανάγκη επανατοποθέτησης της τουριστικής Κύπρου σε καινούρια πλαίσια εν όψει των αλλαγών της τουριστικής πελατείας. Ο αναπροσανατολισμός του τουριστικού τομέα επιβάλλει μακροπρόθεσμη επένδυση, συνεχή και συστηματική προώθηση έργων και δραστηριοτήτων από διάφορους φορείς που πρέπει να εντάσσονται σε ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο ούτως ώστε να έχουν το επιθυμητό αποτέλεσμα.

(2) Ανάγκη καθορισμού ξεκάθαρων, κοινών στόχων και προτεραιοτήτων για τους εμπλεκόμενους φορείς του τουριστικού τομέα. Η Στρατηγική θα διασφαλίσει

την αποφυγή αντιφατικών αποφάσεων οι οποίες θα αντιστρατεύονται στους στόχους του τομέα.

(3) Ανάγκη επίτευξης συλλογικότητας στις αποφάσεις και στον καθορισμό προτεραιοτήτων τόσο σε επίπεδο εκτελεστικής εξουσίας όσο και σε επίπεδο τοπικών αρχών και επαγγελματιών τουρισμού.

(4) Ανάγκη βελτίωσης του συντονισμού και διεύρυνσης της επικοινωνίας στον πολυδιάστατο τομέα του τουρισμού. Η Στρατηγική θα στοχεύσει στον καθορισμό της ευθύνης του κάθε φορέα, στην προώθηση και υλοποίηση έργων και δραστηριοτήτων. Επίσης θα επιδιωχθεί η ενίσχυση του συνεταιρισμού μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για επίτευξη κοινών στόχων στον τουρισμό.

(5) Ανάγκη συστηματικής προώθησης και παρακολούθησης έργων και δραστηριοτήτων που απαιτούν μακροπρόθεσμη επένδυση και καταβολής κάθε δυνατής προσπάθειας για αποφυγή καθυστερήσεων στην υλοποίηση τους που έχουν επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα περιοχών και της Κύπρου σαν σύνολο.

(6) Ανάγκη αξιολόγησης της τουριστικής ανάπτυξης βάση απτών, μετρήσιμων κριτηρίων και έγκαιρης και αποτελεσματικής αναπροσαρμογής πορείας.

(7) Ανάγκη μεθόδευσης νέας προσέγγισης στην τουριστική ανάπτυξη (κουλτούρας) με έμφαση στην αειφορία του τομέα και την ποιότητα που θα αντιπαχθεί της νοοτροπίας του εύκολου και γρήγορου κέρδους.

Ο Μακροπρόθεσμος Στρατηγικός Προγραμματισμός θα καθορίζει:

- α) Το επίπεδο ανάπτυξης του τομέα
- β) Τους Γενικούς και Ειδικούς Στόχους για τον τομέα του Τουρισμού
- γ) Τους τρόπους (στρατηγικές επίτευξης των επί μέρους στόχων πάνω σε ισόπμη και ισορροπημένη βάση)

Με το μακροπρόθεσμο αυτό πλαίσιο θα πρέπει να εντάσσονται και να συνάδουν απόλυτα οποιαδήποτε βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα σχέδια ανάπτυξης είτε σε επίπεδο Κεντρικής εκτελεστικής εξουσίας (π.χ. Πενταετή Σχέδια Ανάπτυξης, Προϋπολογισμοί ανάπτυξης κ.α.) είτε σε επίπεδο Τοπικών Αρχών ή άλλων Φορέων.

Αυτό θα επιτευχθεί μέσω:

- Της συλλογικής διαδικασίας διαμόρφωσης της Στρατηγικής που θα ακολουθηθεί η οποία βασίζεται σε συνεχή διαβούλευση και ουσιαστική εμπλοκή όλων των συντελεστών.
- Της έγκρισης της Στρατηγικής από την Κυβέρνηση και της γενικής αποδοχής της.
- Της συστηματικής παρακολούθησης και αξιολόγησης της υλοποίησης της Στρατηγικής.

Το νέο αυτό Στρατηγικό Σχέδιο άρχισε να υλοποιείται από τις αρχές του 2000. Για τη διαμόρφωση της Στρατηγικής, Υπηρεσιακή Ομάδα του Οργανισμού έχει προχωρήσει στην επεξεργασία προσχεδίου των γενικών στοιχείων της Τουριστικής Στρατηγικής, στον καθορισμό μακροοικονομικών στόχων σε συνεργασία με την Κυβέρνηση, ενώ παράλληλα προωθείται η διεξαγωγή των απαιτούμενων ερευνών. Προκηρύχθηκαν προσφορές για τη διεξαγωγή ειδικής έρευνας διαμόρφωσης του Στρατηγικού Σχεδίου και ερευνών αγοράς ενώ εκπονήθηκαν σχετικές έρευνες/μελέτες εντός του Οργανισμού καθώς και μελέτη ανταγωνιστικότητας του Κυπριακού Τουριστικού Προϊόντος σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Επιπλέον επιτεύχθηκε η διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και το ευρύτερο κοινό. Έτσι επιτεύχθηκε ένας εποικοδομητικός διάλογος για τη συλλογική διαμόρφωση ενός μακροπρόθεσμου στρατηγικού πλαισίου που λειτουργεί ως πυξίδα προσανατολισμού για τον ευρύτερο τουριστικό τομέα μέσα στον 21^ο αιώνα.

Γενικότερα απώτερος στόχος της εφαρμογής του πιο πάνω Σχεδίου είναι να καταστεί η Κύπρος ένας πολυδιάστατος τουριστικός προορισμός που να διαφοροποιείται από άλλους ανταγωνιστικούς προορισμούς και να μπορεί να ικανοποιήσει τις πολλαπλές και ποικίλες απαιτήσεις των τουριστών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

ΚΥΠΡΟΣ – ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Τον Ιούλιο του 1990 η Κύπρος υπέβαλε την αίτηση της για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πραγματική ιδέα της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση επήλθε απο την επιθυμία να βρεθεί μια λύση στο πολιτικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει το νησί, αυτό του διαχωρισμού του, απο το 1974 που σήμερα 27 χρόνια μετά, το 37% του εδάφους του βρίσκεται στα χέρια του τούρκου εισβολέα.

Πρόσφατες δηλώσεις κρατών-μελών της Ε.Ε. γνωστοποίησαν μερικές αντιθέσεις μέσα στην Ε.Ε. της παραχώρησης θέσης σε μια μοιρασμένη κοινότητα όπως είναι αυτή της Κύπρου. Όμως οι προσπάθειες ένταξης του νησιού στην Ε.Ε. βρίσκονται σε πολύ καλό δρόμο, παρόλο που κανείς δεν γνωρίζει ακόμη την επίσημη μέρα της ένταξης.

(Α) ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ Ε.Ε.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το δικαίωμα εγκατάστασης και ελευθερίας παροχής υπηρεσιών είναι σίγουρα πολύπλοκο και δύσκολο θέμα. Αναμφισβήτητα θα πρέπει να τύχει ευρείας ανάλυσης απο όλες τις πλευρές, είτε είναι οι Αρχές της Δημοκρατίας είτε οι άλλοι Κοινωνικοί Εταίροι.

Οι παράμετροι που συνθέτουν το πιο πάνω θέμα, θέτουν τη δική τους σφραγιδα σε όλο το φάσμα των οικονομικών δραστηριοτήτων μιας χώρας.

Ποια είναι η ερμηνεία που δίνει η Ευρώπη στο δικαίωμα εγκατάστασης και Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών; Πως αυτή η ερμηνεία ή οι επί μέρους Ευρωπαϊκές διακηρύξεις διατάξεις ή πολιτική θα επηρεάσουν την Τουριστική Βιομηχανία της Κύπρου; Γιατί εάν η βιομηχανία του νησιού αντιμετωπίζει προενταξιακά προβλήματα πως θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσει πιο καυτά προβλήματα, και περισσότερο ανταγωνισμό μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρώπη;

(1) Για παράδειγμα, με την ερμηνεία που δίνει η Ε.Ε. για το δικαίωμα εγκατάστασης και παροχής Υπηρεσιών η ελεύθερη εγκατάσταση υπήκων και νομικών προσώπων ενός κράτους μέλους στο έδαφος άλλου κράτους μέλους σίγουρα θα δημιουργήσει πληθωριστικές τάσεις ανθρώπινου εργατικού δυναμικού στο κλάδο της Τουριστικής Βιομηχανίας.

Αυτή είναι μια απλή θεώρηση των δεδομένων που ίσως να μην απέχει και πολύ από την πραγματικότητα. Μελέτες από Κυβερνητικούς εμπειρογνώμονες της Κυπριακής Κυβέρνησης που ασχολήθηκαν με τον τομέα του τουρισμού έκαναν όντως πολύ ανησυχητικές διαπιστώσεις.

(2) Όμως το πιο ανησυχητικό είναι το γεγονός της μη ύπαρξης ικανοποιητικής έστω έμφασης εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ζητήματα τουρισμού. Πολλοί πιστεύουν ότι η σημασία που δίνει η Ευρώπη στον κλάδο τούτο, και υποβαθμισμένη είναι και δευτερεύουσας σημασίας. Η δε πολιτική που ακολουθείται δεν είναι η πλέον ενδεδειγμένη και σωστή. Και όλα αυτά τη στιγμή που στον κλάδο του Τουρισμού υπάρχουν στην Ε.Ε. 9 εκατομμύρια απασχολούμενοι σε 1,2 εκατομμύρια εταιρείες.

Η πιο πάνω υποβάθμιση μπορεί να εξηγηθεί και από το πιο κάτω γεγονός: Δεν υπάρχει (όπως σε άλλους τομείς) μια Γενική Διεύθυνση Τουρισμού που θα εξασκούσε μέσα σε κάποια πλαίσια κάποιο ρυθμιστικό, πρωταγωνιστικό και προωθητικό ρόλο σε ζητήματα ενιαίας τουριστικής ανάπτυξης και πολιτικής. Εκείνο που υπάρχει είναι μια δευτερευούσης σημασίας "Μονάδα",

ενσωματωμένη σε άλλη Γενική Διεύθυνση με χαμηλό προϋπολογισμό και επάνδρωση.

Για μια χώρα όπως η Κύπρος, η έλλειψη έμφασης σε τουριστικά ζητήματα, σίγουρα αποτελεί ένα φαινόμενο αρνητικό.

(3) Η σημερινή πολιτική που ακολουθεί η Κύπρος στα θέματα διακίνησης, απασχόλησης αλλοδαπών, παρόλο ότι εξυπηρετεί την Κυπριακή Οικονομία, εντούτοις στις διαπραγματεύσεις ένταξης σίγουρα η Ευρώπη θα προβάλλει το επιχείρημα ότι η σημερινή πολιτική που ακολουθεί η Κύπρος στον τομέα τούτο είναι "περιοριστική και έξω από το Ευρωπαϊκό κεκτημένο".

Οι δε περιοριστικές τούτες αναγκαίες (για την Κύπρο) περιοριστικές διατάξεις, που περιφρούρησαν αποτελεσματικά μέχρι σήμερα τον τουρισμό της θα πρέπει να παραμεριστούν σύμφωνα με το Κοινοτικό Κεκτημένο. Ο Ευρωπαϊκές θέσεις είναι αντίθετες με τις σημερινές πρόνοιες της υφιστάμενης Κυπριακής Νομοθεσίας, ιδιαίτερα στον τομέα της ελεύθερης διακίνησης εργαζομένων και κεφαλαίων.

(4) Όμως φιλελευθεροποίηση στα πλαίσια της πορείας εναρμόνισης σε ότι αφορά για παράδειγμα τις αερομεταφορές θα σημαίνει απώλεια ελέγχου πάνω στον αριθμό, ποιότητα, και τη χώρα προέλευσης των ναυλωμένων πτήσεων προς την Κύπρο. Θα επιφέρει έτσι ένα τρομακτικό πλήγμα στον εθνικό μεταφορέα της νήσου.

Θα αυξηθούν σημαντικά τα εισιτήρια για κράτηση θέσεων σε ναυλωμένες πτήσεις, με συνέπεια την αύξηση των κρατήσεων σε μη αδειούχα καταλύματα παρά σε αδειούχα.

(5) Η μη ελεγχόμενη αυξομείωση των αριθμών των επισκεπτών θα σημαίνει ότι η Κυβέρνηση και ενδιαφερόμενοι αδυνατούν να έχουν τον αναγκαίο προγραμματισμό στα τουριστικά ζητήματα του τόπου.

- (6) Παράλληλα οι ελεύθερες και άνευ όρων ξένες επενδύσεις για εστιατόρια και ξενοδοχεία θα δημιουργήσουν μια αβεβαιότητα ή μια πολυπλοκότητα τέτοια που θα μοιάζει με ένα είδος τουριστικής αναρχίας, όπου κανείς δεν θα ξέρει το αποτέλεσμα της επένδυσής του.
- (7) Η ελεύθερη διακίνηση ατόμων για εργασία στο τουριστικό επάγγελμα, όπου για παράδειγμα οι ξεναγοί θα μπορούν να συνοδεύουν τουρίστες σε άλλο κράτος μέλος, σίγουρα θα δημιουργήσει πληθωριστικές τάσεις στα τουριστικά επαγγέλματα στην Κύπρο.
- (8) Η κατάργηση των αδασμολόγητων αγορών για ενδοκοινοτικά ταξίδια, η εναρμόνιση του Φ.Π.Α. με τους κοινοτικούς συντελεστές, αποτελούν ακόμη μερικά στοιχεία που οδηγούν στην μελλοντική κρίση του τομέα του Τουρισμού.

ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η Κυβέρνηση θα πρέπει να αντιδράσει και να παρατάξει μια ολοκληρωμένη στρατηγική αντιμετώπιση και των πολύπλοκων προβλημάτων της Τουριστικής Βιομηχανίας και των αυριανών προβλημάτων της εναρμόνισης.

Θα πρέπει να μεριμνήσει με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε να συμπαρασταθεί, να υποστηρίξει και να μεθοδεύσει μια τέτοια τουριστική πολιτική, που θα οδηγήσει την βιομηχανία τούτη στην ποιοτική αναβάθμιση όσο και στη περαιτέρω ανάπτυξη.

Όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές θα πρέπει να συνεννοηθούν για να αναλάβει η κάθε μια τις αντίστοιχες ευθύνες της χωρίς προχειρότητα ώστε να στηριχθεί ο Κυπριακός τουρισμός.

Επίσης η Κυβέρνηση θα πρέπει να παραδειγματιστεί απο τα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετώπισαν άλλες Ευρωπαϊκές Τουριστικές χώρες.

(B) ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Η εισαγωγή του Ευρώ σαν ενιαίας νομισματικής μονάδας για τις συναλλαγές στις χώρες της Ευρωζώνης, αναντίλεκτα θα έχει τόσο θετικές όσο και αρνητικές επιπτώσεις στον Κυπριακό Τουρισμό. Τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, και όπως αυτό διαφαίνεται στο παρόν στάδιο με την κατάσταση των προκρατήσεων απο κύριες αγορές της Κύπρου, οι επιπτώσεις αυτές είναι περιορισμένης έκτασης, μια και μόνο το 20% των ετήσιων τουριστικών αφίξεων στο νησί προέρχεται απο χώρες της Ευρωζώνης.

Ανεξάρτητα τούτου, όμως το γεγονός παραμένει ότι η νέα αυτή συναλλαγματική σταθερότητα, που εξυπακούει τη δυνατότητα σύγκρισης των τιμών μέσα στο τουριστικό περιβάλλον των χωρών της Ευρωζώνης, δημιουργεί έναν θετικό ψυχολογικό παράγοντα για έξαρση των ταξιδιών και των διακοπών μεταξύ των χωρών αυτών.

Ιδιαίτερα τούτο καθίσταται ελκυστικότερο για τους μεμονωμένους ταξιδιώτες που κάνουν οι ίδιοι τις διευθετήσεις τους και έτσι μπορούν να εξασφαλίσουν μέσω των ενιαίων συγκρίσεων τιμών την καλύτερη γι' αυτούς προσφορά.

Ως προέκταση των πιο πάνω, σημαντικοί ανταγωνιστικοί προς την Κύπρο προορισμοί των χωρών που ανήκουν στην Ευρωζώνη, όπως είναι η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Ιταλία παρουσιάζονται με αυξημένη ανταγωνιστικότητα, μια και επιπρόσθετα απαλλάσσονται των σχετικών κινδύνων αλλά και κόστων που συνεπάγεται η μετατροπή συναλλάγματος απο ένα νόμισμα σε άλλο.

ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

- (1) Ο Κυπριακός Τουρισμός θα έχει θετική επίπτωση από την σταθερότητα του Ευρώ, μια και θα εκμηδενίσει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που παλαιότερα απολάμβαναν ανταγωνιστικοί προορισμοί της Κύπρου, όπως η Ισπανία και η Ελλάδα, που με την πολιτική της συστηματικής υποτίμησης του εθνικού τους νομίσματος, συνεχώς βελτίωναν την ανταγωνιστικότητα του τουριστικού τους προϊόντος έναντι του αντίστοιχου της Κύπρου, λόγω και της σταθερότητας και ισχυρής συναλλαγματικής αξίας της Κυπριακής λίρας.
- (2) Βραχυπρόθεσμα, τουλάχιστον, συγκαταλέγεται και το κόστος προσαρμογής στο Ευρώ που αναγκαστικά θα πρέπει να υποστούν οι χώρες της Ευρωζώνης, επίπτωση που θα εκμηδενιστεί μεσοπρόθεσμα με την ένταξη και της Κύπρου ως πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χώρας της Ευρωζώνης, που στη δεδομένη στιγμή θα εξυπακούει ταυτόχρονα και ανάλογο κόστος προσαρμογής και για την Κύπρο.
- (3) Επειδή η Κυπριακή λίρα είναι ήδη συνδεδεμένη με το Ευρώ αναμένεται να έχει ευνοϊκές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα μας έναντι των χωρών που ανήκουν στην Ευρωζώνη και τροφοδοτούν το νησί με τουριστικό ρεύμα όπως είναι η Γερμανία, το Βέλγιο, η Ολλανδία και η Γαλλία.

Συμπερασματικά, το γεγονός ότι η μεγάλη πλειοψηφία του τουριστικού ρεύματος της Κύπρου προέρχεται από χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρωζώνη και το ότι επίσης η συντριπτική πλειοψηφία των τουριστών που επισκέπτονται το νησί ταξιδεύουν με το σύστημα κλειστού περιηγητικού κύκλου (Package holidays), επιλέγοντας την Κύπρο από τις προσούρες των Οργανωτών Εκδρομών, στις οποίες παρέχονται συγκρίσεις τιμών στο εθνικό νόμισμα της χώρας τους,

συναθροιστικά τείνουν στην εκτίμηση ότι βραχυπρόθεσμα τουλάχιστον, το Ευρώ αναμένεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στον Κυπριακό Τουρισμό.

Ανεξάρτητα τούτου όμως, η σοβαρότητα του θέματος και οι πιθανοί κίνδυνοι που δυνατόν να ελλοχεύουν τόσο για τον Κυπριακό Τουρισμό όσο και κατά προέκταση για την οικονομία του τόπου, επιβάλλουν όπως το θέμα τύχει εμπειριστατωμένης μελέτης απο τα αρμόδια τμήματα της Κυβέρνησης ώστε έγκαιρα να χαραχθεί η ορθολογιστική αντιμετώπιση των τυχόν αρνητικών επιπτώσεων αλλά και η έγκαιρη αξιοποίηση των θετικών επιπτώσεων, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΠΙΝΑΚΕΣ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ – ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2001

COUNTRY OF USUAL RESIDENCE	2001			
	JANUARY	FEBRUARY	MARCH	APRIL
ALL COUNTRIES	65.304	86.447	141.663	247.790
EUROPE	58.116	79.565	130.708	235.445
E.U. Countries	49.708	70.338	117.807	203.35
Austria	555	1.123	1.7	3.808
Belgium	681	1.371	2.15	4.206
France	838	1.563	2.366	6.181
Germany	5.688	9.506	21.736	24.984
Denmark	122	1.035	1.519	3.612
Greece	4.628	6.93	9.606	18.502
United Kingdom	33.343	43.733	64.547	112.655
Ireland	235	282	2.758	3.311
Spain	105	253	292	292
Italy	729	693	1.424	2.82
Luxembourg	0	40	40	232
Netherlands	1.165	1.784	3.063	5.074
Portugal	33	43	91	15
Sweden	923	617	3.728	12.303
Finland	656	1.359	2.779	5.384
Other European	8.407	9.227	12.9	32.094
Bulgaria	311	181	447	666
Georgia	0	0	78	0
Switzerland	675	1.869	2.231	8.574
Estonia	0	0	103	114
Iceland	0	18	8	303
Latvia	13	66	15	57
Belarus	135	185	198	185
Lithuania	39	110	10	44
Norway	886	415	445	4.864
Hungary	259	486	551	604
Ukraine	327	650	713	836
Poland	984	868	1.092	2.188
Romania	96	324	332	417
Russia	3.717	3.232	5.368	11.437
Fed. Rep. Of Yugoslavia	402	240	349	486
Slovakia	95	103	34	175
Czech Republic	159	104	585	524
Other	302	369	333	614

AFRICA	774	751	1.273	1.014
Egypt	302	262	781	330
Libya	74	25	14	42
South Africa	262	291	290	386
Other	135	171	185	255
AMERICA	1.648	1.325	2.053	2.822
United States	1.263	914	1.44	2.085
Canada	242	314	472	590
Other	142	95	141	146
ASIA	4.368	4.38	7.253	7.425
Gulf Countries	913	915	1.292	1.547
Kuwait	175	136	165	89
Bahrain	75	148	140	184
United Arab Emirates	391	208	383	578
Saudi Arabia	191	350	582	629
Other Gulf	80	71	19	64
Japan	103	31	62	58
Jordan	166	276	896	99
Iran	278	216	735	91
Iraq	9	34	0	37
Israel	1.63	1.335	2.491	3.468
Lebanon	586	976	941	1.296
Syria	174	302	320	293
Other	505	292	512	533
OCEANIA	363	404	304	924
Australia	346	362	289	890
New Zealand	17	42	14	34
Other	0	0	0	0
NOT STATED	31	19	70	158

ΠΟΣΟΣΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΦΙΞΕΩΝ 2000

Κύριες Χώρες	%
Βρετανία	50,7
Γερμανία	8,7
Ρωσία	4,8
Σουηδία	4,7
Ελλάδα	3,7
Ελβετία	2,9
Νορβηγία	2,2
Ολλανδία	2,1
Άλλες χώρες	20,2

Συνολικές αφίξεις περιηγητών 2000

2,686,205 άτομα

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ

	1999	2000
	%	%
Παραμονή σε ξενοδοχεία ή τουριστικά καταλύματα	90,7	89,1
Παραμονή σε συγγενείς και φίλους	7,2	8,1
Παραμονή αλλού	2,1	2,8
<u>Μέση διάρκεια παραμονής στην Κύπρο για:</u>	<u>ΒΥΧΤΕΣ</u>	<u>ΒΥΧΤΕΣ</u>
Παραμονή λιγότερο απο ένα μήνα	10,3	10,4
Παραμονή λιγότερο απο ένα χρόνο	11,3	11,6
Μέση διάρκεια παραμονής	10	11

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ (1999)

	ΙΑΝ.	ΦΕΒΡ.	ΜΑΡΤΗΣ	ΑΠΡΙΛΗΣ	ΜΑΗΣ	ΙΟΥΝΗΣ	ΙΟΥΛΗΣ	ΑΥΓ.	ΣΕΠΤ.	ΟΚΤΩΒ.	ΝΟΕΜΒ.	ΔΕΚ.	ΣΥΜΟΛΟ
ΜΗ. ΘΑΣΙΑΣΙΩ	28340	33420	58970	67441	136792	143316	152004	164331	159639	112139	54952	39224	1155623
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	5235	9524	19112	25921	22456	16441	19254	21523	25421	47812	18617	7420	238763
ΣΟΥΗΔΙΑ	873	323	3589	10142	19572	18635	19320	18837	15758	14637	3313	1724	126728
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	580	267	941	3515	7718	7798	7715	8519	7403	5001	1032	1128	52724
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	341	974	2580	4188	5981	5602	5295	5007	5264	5576	3136	1208	47147
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	866	1455	2528	4666	7307	4833	7958	6954	6074	7043	2279	1123	53591
ΡΩΜ ΚΑΙ ΠΡΩΗΝ ΤΣΙΝΓΙΣΤΕΣ									13863	12486	6147	4948	134238
ΖΗΝΟΥΡΑΤΕΣ	4388	3893	6464	8912	15258	16167	18630	22853	2200	1781	1458	1538	22714
ΜΠΑ	794	971	1468	1531	1997	2291	3472	2805					

ΕΤΗΣΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 1995 - 1999

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	1995	1996	1997	1998	1999
Ταξιδιώτες (χιλιάδες)	2,685.3	2,512.3	2,646.4	2,871.0	3,142.0
Αφίξεις	2,681.4	2,509.5	2,647.3	2,870.5	3,146.0
Αναχωρήσεις					
Αφίξεις τουριστών (χιλιάδες)	2,100.0	1,950.0	2,088.0	2,222.7	2,434.0
Κύριες χώρες					
Ηνωμένο Βασίλειο	850.0	720.0	846.3	1,015.2	1,155.0
Γερμανία	235.0	240.0	250.1	208.4	238.0
Ελλάδα	65.0	75.0	67.7	70.8	83.0
Ελβετία	110.0	88.0	95.3	83.7	88.0
Ολλανδία	58.0	58.0	45.7	48.2	53.0
Βόρειες Χώρες	230.0	235.0	225.0	242.4	265.0
Ρωσσία και Δημοκρατίες της πρώην Σοβ. Ένωσης	95.0	130.0	221.9	197.6	134.0
Ημερήσιοι επισκέπτες (χιλιάδες)	153.4	138.5	105.6	134.2	143.0
Διερχόμενοι απο τα λιμάνια	54.7	45.5	40.0	38.9	49.0
Συμμετέχοντες σε κρουαζιέρες	38.7	41.0	54.6	75.3	76.0
Ημερήσιοι τουρίστες	60.0	52.0	11.0	20.0	17.0
Διανυκτερεύσεις τουριστικών καταλύματων (αριθμός κλινών - χιλιάδες)	14.194	12.678	13.139	14.410	
Έσοδα απο τον τουρισμό (ΚΣεκ)	810	780	843	878.0	1,023
Δυναμικότητα τουριστικών καταλυμάτων (αριθμός κλινών)	78.427	84.549	84.368	86.151	
Αναχωρήσεις κατοίκων Κύπρου (χιλιάδες)	360.0	365.0	421.9	482.6	

* προκαταρκτικά στοιχεία

ΠΟΙΟΙ ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟ ΠΟΥ

Χώρα	1998	1997	%Διαφορά
Ηνωμένο Βασίλειο	1018228	846309	19.96
Γερμανία	208349	250053	-16.68
Ελλάδα	70762	67749	4.45
Ομοσκέ Χώρες	242417	225018	7.73
Γαλλία	28598	32056	-11.61
Εσθονία	63715	95256	-12.12
Κάτω Χώρες	48206	45704	5.47
Βέλγιο	33738	34319	-1.89
Αυστρία	27443	26841	2.24
Ιταλία	21576	19593	10.12
Αραβικές Χώρες	52281	52825	-1.03
Ρωσία και χώρες της πρώην Σ. Ένωσης	197482	221854	-10.99
Ισραήλ	53589	52474	2.12
Χώρες Απ. Ευρώπης	44304	40842	8.48
Ιρλανδία	21926	20141	8.66
Άλλες Χώρες	73087	56668	28.98
Σύνολο	2.222.791	2.088.000	6.45

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ 1960 – 1998

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ (ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ)	ΔΕΙΚΤΗΣ (1960=100)	ΕΤΗΣΙΑ ΑΔΙΑΦΗ %
1960	69.3	100.0	
1970	109.7	290.0	130.0
1975	215.1	310.0	34.7
1980	294.3	498.7	32.2
1981	298.8	413.0	8.8
1982	296.5	413.0	0.0
1983	289.9	417.8	1.2
1984	317.0	458.8	8.4
1985	329.8	475.8	4.1
1986	340.8	491.5	3.3
1987	366.8	529.3	7.7
1988	401.7	579.7	9.5
1989	431.0	621.9	7.3
1990	459.2	662.8	6.5
1991	496.0	717.4	1.5
1992	523.6	756.7	8.1
1993	515.3	747.8	2.9
1994	545.7	788.3	5.4
1995	595.3	817.2	3.7
1996	694.9	898.4	5.1
1997	813.5	885.3	3.1
1998	925.2	923.3	1.8

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Περιοδικό "Cyprus Tourism"
2. Περιοδικά "SUNJET" 2000-2001 των Κυπριακών Αερογραμμών
3. Περιοδικό "Tourism Chronicles", Τεύχος 88
4. Περιοδικό "Cyprus Lifestyle", Άνοιξη 2000
5. Ελληνικό Περιοδικό "Τουρισμός και Οικονομία", Νοέμβριος '99, Αύγουστος '00
6. Περιοδικό "Get to know Cyprus with Avis"
7. Περιοδικό "Driving in Cyprus", Hertz
8. Ειδική Περιοδική Έκδοση του Οικονομικού Φιλελεύθερου "Τουρισμός", Ιούλιος '99
9. "Cyprus traveler handbook", έκδοση Κ.Ο.Τ. Σεπτέμβριος 2000
10. "Cyprus", έκδοση Κ.Ο.Τ., Οκτώβριος 2000
11. "Cyprus – 10000 years of history and civilization", έκδοση Κ.Ο.Τ., 2001
12. Εφημερίδα "Φιλελεύθερος", 2 Σεπτεμβρίου '98, 14 Μαΐου '00, 19 Νοεμβρίου '00
13. Εφημερίδα "Αλήθεια", 26 Ιουνίου '98, 12 Ιουνίου '99
14. Εφημερίδα "Η Σημερινή", 14 Αυγούστου '99
15. Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (Κ.Ο.Τ.), Διαφημιστικά φυλλάδια, στοιχεία, και πληροφορίες
16. Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου
17. Κυπριακή Εταιρεία Αγροτουρισμού
18. Κυπριακές Αερογραμμές
19. Ιστοσελίδες Διαδικτύου